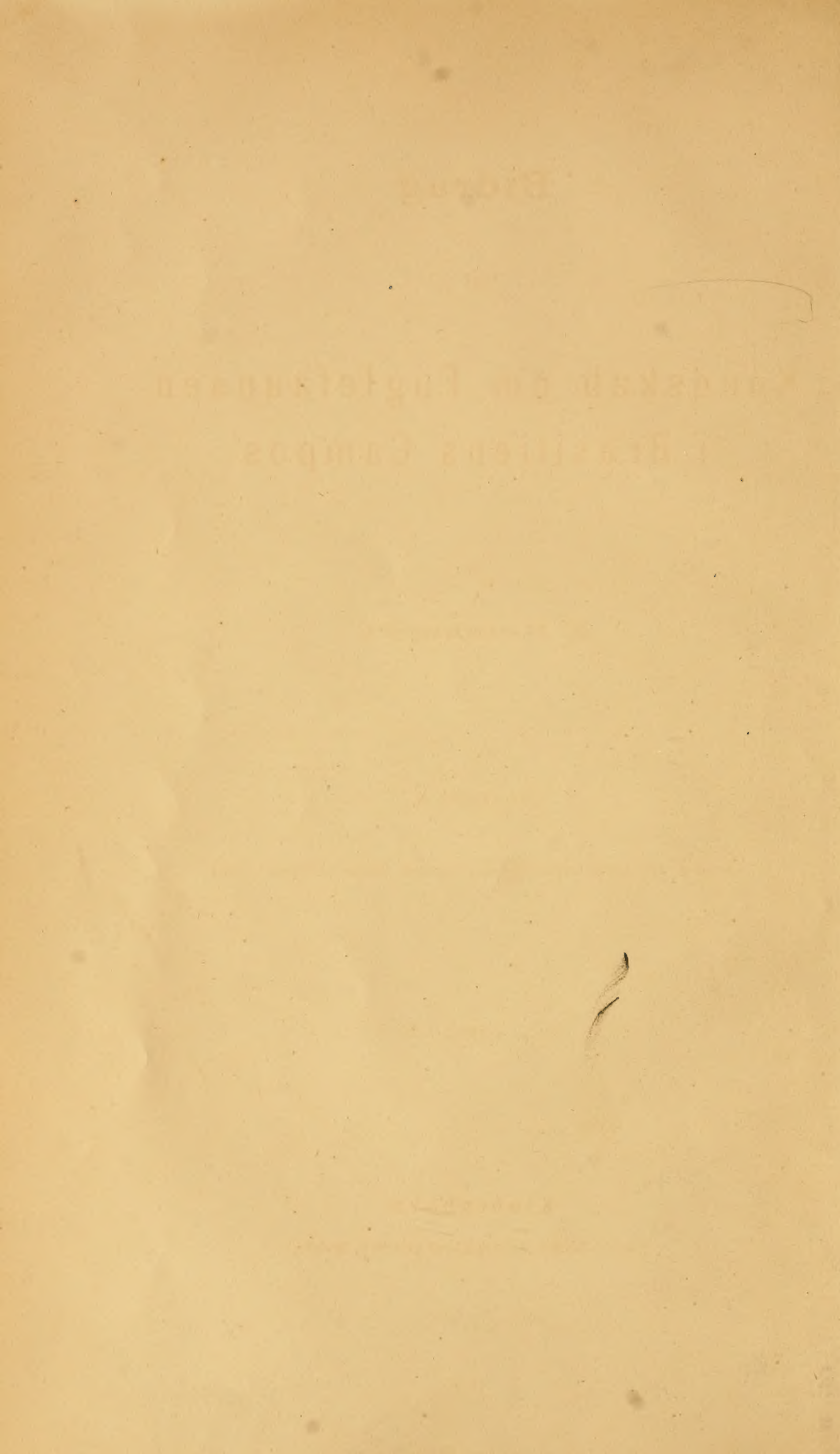

Bidrag

til

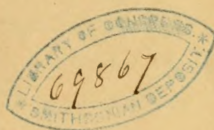
Kundskab om Fuglefaunaen i Brasiliens Campos

af

Johan
J. Reinhardt.

(Slutning.)

(Aftryk af „Videnskabelige Meddelelser fra den naturhistoriske Forening i Kjøbenhavn." 1870.)

Kjøbenhavn.
Bianco Lunos Bogtrykkeri ved F. S. Muhle.

Ordo 8: *Passeres.*

Familia: *Cotingidæ.*

196 (1). **Pyroderus scutatus** (Shaw).

Brasil. Pavão *).

Denne smukke Fugl er almindelig i Camposlandet i Minas Geraes, men holder sig udelukkende til de derværende Smaaskove, hvor man træffer den Aaret rundt parviis eller fem til sex Stykker i Selskab. Jeg har i den sidste Halvdeel af September 1847 faaet 5 ældre og yngre Hanner og 1 Hun fra een og samme lille Skov en Miils Vei fra Lagoa, og fremdeles gjentagne Gange seet den ved Sumidouro i August samme Aar; den

*) Pavão betyder paa Dansk Paafugl; da den virkelige Paafugl ikke sjelden holdes i Hönsegaardene og er en Befolkningen vel bekjendt Fugl, er det forunderligt nok, at man har overfört dens Navn paa nærværende Fugl, der jo ikke i fjerneste Henseende minder om den.

thi Lund har skudt den ved Byen Uberaba den 4de August 1834. Hos den levende Fugl er Öiet blaagraat, Næbet lyst blyfarvet, Benene sortegraae.

Hos tvende gamle Hanner, som bleve skudte den 14de og den 15de September, fandt jeg de graaaglige Sædstokke overordentlig store.

I Maven paa de af mig undersögte Exemplarer har jeg som oftest fundet Frö og de bæragtige Frugter af Melastomaceer og Myrter; dog lever Fuglen ikke udelukkende af Plantenæring; man træffer ikke sjelden ogsaa Insekter i dens Mave, og hos et Exemplar har Dr. Lund engang fundet Knoglerne af en lille Fugl. Mavens indvendige Hud har ofte en violet eller mörkeblaa Farve, som dog sikkerlig kun skyldes Saften af de Bær, Fuglen har spiist.

197 (2). **Chasmarhynchus nudicollis** (Vieill.).

Brasil. Ferrador, Guaraponga (i Provindsen Rio de Janeiro Araponga).

En ægte Skovfugl, men ligesaa hyppig i Camposlandets Smaaskove som i Östkystens vidtstrakte Urskov. I Löbet af September 1847 erholdt jeg fem gamle Hanner i Smaaskovene i Lagoa Santas umiddelbare Omegn, og jeg har fremdeles faaet en yngre Han i Overgangsdragt og en gammel Han ved Sete Lagoas i Slutningen af November 1854 foruden flere Exemplarer, som ikke ere blevne opbevarede. Lund har i Omegnen af Lagoa Santa skudt en Han i Overgangsdragt den 31te October 1835, en udfarvet gammel Han den 19de Februar og en Hun den 4de Mai 1837; han har endelig ogsaa truffet den ved Hytú i Sao Paulo den 16de Februar 1834.

Jeg veed ikke, hvad der har bevæget Prindsen af Wied til at antage, at Hannen först i sit tredie Aar faaer sin eensfarvede hvide Dragt*), og jeg maa meget betvivle, at det forholder sig

*) Beitr. z. Naturgesch. v. Bras. III Bd. I. S. 380.

udbreder sig mod Vest ialfald til Provindsen Minas's Grændse, saaledes; de hvide Exemplarer maatte i saa Fald være forholdsviis meget sjeldnere end de grönne, hvad dog ikke er Tilfældet. Under alle Omstændigheder er det ganske sikkert, at den hvide Dragt ikke fremkommer ved en Fælding, saaledes som Burmeister angiver*), men ved en Affarvning eller Omfarvning af den unge Fugls grönne Dragt. Hr. v. Pelzeln har allerede gjort opmærksom herpaa**); men jeg troer, at denne fortrinlige Ornitholog har udtrykt sig altfor vaersomt, naar han indskrænker sig til at sige, at Farveskiftningen „i det mindste for största Delen" bevirkes ved en Omfarvning; efter min Erfaring foregaaer Farveskiftningen uden Spor til nogen Fælding. Den Maade, hvorpaa den udfarvede Dragt fremkommer hos denne Fugl, fortjener saa meget mere vor Opmærksomhed, som Fjærenes Omfarvning jo ellers i Reglen er et periodisk indtrædende Phænomen, men i dette Tilfælde kun viser sig een Gang i Fuglens Liv; thi naar Hannen först har faaet sin hvide Dragt, aflægger den den ikke senere; jeg har Skindet af en i Februar skudt Han liggende for mig, hos hvilken en Fælding er begyndt paa Hovedet, og de nye Blodfjær ere aldeles hvide ligesom de gamle Fjær. Sædvanligt antages det, at Hunnen stedse beholder den grönne Dragt, og jeg har heller ikke tilstrækkelig Grund til at drage Rigtigheden af denne Mening i Tvivl; men jeg bör dog anföre, at den Hun, som Dr. Lund skjöd den 4de Mai 1837, ifölge hans Optegnelser havde en hvid Svingfjær og to hvide Contourfjær blandede ind i sin grönne Dragt.

Ligesom Natterer have ogsaa Lund og jeg en enkelt Gang fundet en Snegl i sin Skal (en tommelang *Bulimus*) i Maven paa denne Fugl; den er altsaa ikke udelukkende frugtædende; undertiden har jeg fundet Mavens indre Overflade blaa, men jeg har Grund til at troe, at Farven i disse Tilfælde ligesom hos *Pyroderus scutatus* skyldtes de Bær, som Fuglen har spiist.

---

*) Syst. Uebers. d. Th. Bras. 2ter Th. S. 427.
**) Zur Ornithol. Brasil. 2ter Abth. S. 134.

198 (3). **Metopia galeata** (Licht.).

Denne Manakin forekommer Aaret rundt i alle Smaaskovene i de Camposegne, med hvis Fauna vi beskjæftige os; den er ret almindelig omkring Lagoa Santa, men endnu hyppigere længere Vest paa i Omegnen af Byerne Sete Lagoas og Curvelo. Jeg har fra disse Lokaliteter hjembragt 17 Exemplarer og kunde med Lethed have samlet langt flere. Dr. Lund har foruden i Minas tillige skudt den ved Villa Franca i São Paulo og i den sydvestlige Deel af Goyaz, i hvilke to Provindser Natterer ogsaa har iagttaget den paa flere Steder*). Skjöndt denne Fugl jo, som bekjendt, oprindelig er bleven beskreven efter Exemplarer, som Museet i Berlin fik sendt fra São Paulo**), maa man derfor ikke troe, at den skulde have hjemme overalt i denne Provinds; Dr. Lund bemærkede den paa sin Reise gjennem São Paulo slet ikke, förend han naaede Byen Villa Franca, og det er ogsaa kun i den til Minas Geraes grændsende Deel af Provindsen, at Natterer har truffet den; Camposegnene i Minas og Goyaz ere aabenbart Fuglens rette Hjem.

Hunnen er olivengrön, Svingfjærene bruungraae med smalle olivengrönne Rande; Fjærkammen paa Panden er meget mindre end hos Hannen. Den unge Han ligner ganske Hunnen; den gamle Hans prægtige sorte og karminröde Dragt fremkommer ikke ved en Fælding, men ved en Omfarvning af den unge Fugls grönne Fjær, ligesom hos *Chasmarhynchus nudicollis.* Den dybe Karminfarve viser sig först paa Pandens opstaaende Fjærkam og udbreder sig derfra hen over Hovedet og Forryggen; samtidigt begynder den sorte Farve at komme frem paa Siderne af Hovedet og Struben, paa Styrerne og nogle af de inderste Armsvingfjær: ikke sjelden finder man enkelte Fjær, der allerede ere næsten heelt sorte, omgivne af andre, paa hvilke Omfarvningen kun netop er begyndt.

---

*) Pelzeln, A. v., zur Ornith. Brasil. II, S. 129.
**) Lichtenstein, H., Verzeichniss d. Doubletten etc., S. 28.

Iris og Næb ere blaaligsorte, Födderne violette hos den levende Fugl.

Maven har jeg sædvanlig, navnlig i Tiden fra Juli til October, fundet fyldt med forskjellige blaa Bær, der give baade dens og en Deel af Tarmenes indre Overflade en blaalig Farve..

Jeg har fundet Sædstokkene stærkt udviklede hos Exemplarer, som jeg fik i October Maaned, men ogsaa hos andre, der bleve skudte midt i Juli, altsaa lige i den koldeste Tid af Aaret, og i Lunds Notitser finder jeg anfört, at ogsaa de Hanner, han skjöd ved Villa Franca den 19de og 20de Juli 1834 allerede havde stærkt opsvulnede Kjönsredskaber.

I Omegnen af Sete Lagoas er denne Art bekjendt under Navnet „Capitão“; men det er en lokal Benævnelse, der er indfört af fremmede Samlere; noget oprindeligt brasiliansk Navn har jeg ikke hört for den.

199 (4). **Chiroxiphia caudata** (Shaw).

Brasil. Dansador.

En almindelig Fugl i Camposlandets Smaaskove, skjöndt rigtignok ikke saa hyppig der som i Kystlandets Urskove. Sædvanlig træffer man smaa Flokke paa sex til syv Stykker, og man seer dem ikke sjelden beskjæftigede med en særegen Leg, som har foranlediget Fuglens brasiiianske Navn. En af Flokken sidder nemlig og flöiter af al Magt, medens Resten hopper og springer rundt om den paa Kvistene; efter en Tids Forlöb træder den ind i de Dandsendes Kreds og aflöses af en ny Sanger, og saaledes vedvarer Legen ofte meget længe. — Ogsaa hos denne Art fremkommer den gamle Hans smukke Dragt ved en Omfarvning af den unge Hans grönne Fjær. Sandsynligviis ligner Hannen i Förstningen ganske Hunnen; men jeg har ikke selv truffet noget Exemplar i denne Dragt. Hos den yngste Han, jeg har faaet, var den prægtige höiröde Farve allerede fremtraadt paa Hovedet, men strakte sig kun fra Næbet til hen mellem

Öinene; senere indtager den, ligesom hos den gamle Han, hele Hovedets Overflade lige til Nakken, medens Fuglen iövrigt i alle andre Henseender endnu en Tid lang ligner Hunnen*). Derefter begynder endelig den Omfarvning, hvorved den himmelblaa og sorte Farve fremkommer, som pryder den gamle Han. Man finder Hanner, som ere i Begreb med at anlægge den udfarvede Dragt, til forskjellige Tider af Aaret; saaledes har jeg f. Ex. i Omegnen af Lagoa Santa skudt saadanne baade i de förste Dage af Marts og i Slutningen af Mai; og dette finder rimeligviis sin Forklaring i, at Fuglen yngler flere Gange aarlig.

I dens Mave har jeg fundet Frö og blaa Bær; oftere har jeg seet Mavens indre Overflade blaafarvet, og det endog i Tilfælde, i hvilke Maven kun indeholdt Frö; imidlertid troer jeg dog, at Farven kun hidrörer fra Næringen, Fuglen har taget til sig.

200 (5). **Chiroxiphia militaris** (Vieill.).

Denne Art er hidtil kun anfört fra Provindserne Rio de Janeiro og São Paulo, men den forekommer ogsaa i de her omtalte Camposegnes Smaaskove, hvor den dog langtfra er saa hyppig som de tvende foregaaende Arter. — Hos Hunnen er Halen og især de to midterste Styrere betydelig kortere end hos Hannen, men dog tilspidsede ligesom hos denne; Oversiden er lys olivengrön; Siderne af Hovedet, Struben og Halsen ere hvidgraae, Brystet, Siderne af Kroppen og Halens underste Dækfjær graagrönne; paa Bugen bliver Farven lysere, næsten smudsig hvid. Iris er orangefarvet, Benene brunlige.

---

*) Hr. v. Pelzeln anförer, at Natterer har hjembragt en ved Ypanema skudt Hun, hos hvilken der er noget Rödt paa Panden og Issen; selv om man ogsaa tör stole paa, at Kjönnet i dette Tilfælde er rigtigt angivet, maa dette Exemplar dog ansees for en sjelden Undtagelse. Prindsen af Wied har allerede fremhævet, at han har truffet en rugende Hun af denne Art uden Spor til Rödt paa Hovedet, og jeg har selv gjentagne Gange havt Hunner i Fælding, hos hvilke de nye Blodfjær paa Panden vare grönne ligesom de gamle Fjær.

Hos Hanner, skudte ved Lagoa Santa og Sete Lagoas i Begyndelsen af September, har jeg fundet Sædstokkene af betydelig Störrelse, og Dr. Lund har iagttaget det Samme hos Exemplarer, som han 1827 skjöd i Skovene ved Neu Freiburg allerede i de förste Dage af August; men han fandt tillige Æggestokken meget stor hos en sammesteds den 24de Januar skudt Hun; Fuglen maa altsaa rimeligviis yngle flere Gange aarlig.

201 (6). **Pipra fasciata** Lafr.

Denne særdeles smukke Art tilhörer egentlig vestligere Egne end dem, vi her have at gjöre med, og det östligste Punkt, hvor den hidtil har været truffet, er Porto de Parana, ikke langt fra Byen Uberaba. Den forekommer imidlertid ogsaa, om end kun meget sparsomt, i Campoerne Öst for São Francisco; jeg har i 1847 hos en fransk Naturaliesamler, som jeg traf sammen med i Lagoa Santa, seet et Skind af en Han, som han det samme Aar havde skudt i Omegnen af denne lille Flække, og i Aaret 1851 lykkedes det mig selv ogsaa at faae en Han ved et Sted, Lagoa Dourada kaldet, i Nærheden af Byen Sete Lagoas; flere end disse to Exemplarer ere, saavidt jeg veed, ikke seete.

202 (7). **Jodopleura pipra** Less.

Jeg opförer denne Fugl paa Burmeisters Autoritet, da han udtrykkelig bemærker, at hans Sön har skudt et Exemplar ved Lagoa Santa*). Hverken Dr. Lund eller jeg har nogensinde truffet den der eller overhovedet nogetsteds i de af os bereiste Dele af Brasilien, og ligesaa lidt have Spix, Prindsen af Wied og Natterer seet den paa deres Reiser.

203 (8). **Heteropelma flavicapillum** Scl.

Dette er den eneste Art af denne Slægt, som jeg har truffet i Camposegnene i Minas, og selv den synes at være sjelden; ialfald har jeg ikke seet flere end et eneste Exemplar, en Han,

*) Syst. Übers. d. Th. Bras. 3ter Th., S. 465.

som jeg skjöd i en lille Skov tæt ved Lagoa Santa den 7de October 1847. Ifölge Natterers Iagttagelser forekommer denne Art ogsaa i Provindserne Goyaz og Mato Grosso*).

Maven indeholdt nogle blaae Bær.

204 (9). **Pachyramphus atricapillus** (Vieill.).

Heller ikke denne Art synes at forekomme hyppigt. Dr. Lund har engang skudt den i Omegnen af Rio de Janeiro, men ikke iagttaget den i Minas; jeg selv har i 1855 skudt Han og Hun i Omegnen af Sete Lagoas, fra hvilken By Professor Burmeister fik et præpareret Skind, medens han opholdt sig i Lagoa Santa; Botanikeren Hr. E. Warming har skudt en Hun ved den sidstnævnte lille By; flere end disse fire Exemplarer har jeg ikke seet fra de her omtalte Egne; men Arten udbreder sig iövrigt endnu langt længere ind i Landet, gjennem Provindserne Goyaz og Mato Grosso, hvor Natterer har iagttaget den**).

I Maven paa de to Exemplarer, jeg selv har faaet, fandt jeg Levninger af Insekter, navnlig Biller og Græshopper; og det Samme havde Lunds Exemplar i Maven.

205 (10). **Pachyramphus viridis** (Vieill.).

Jeg kjender kun to Tilfælde, i hvilke denne Art er bleven iagttaget i de her omtalte Egne. Lund har nemlig skudt en ung Han ved Lagoa Santa den 17de Januar 1837, og sammesteds har jeg faaet en udfarvet Han den 4de October 1847 Den unge Han mangler den rudimentære anden Haandsvingfjær; det synes, at denne lille Svingfjær overhovedet ikke voxer ud, förend Hannen er ganske udfarvet og har faaet sin sorte Hætte.

I Maven paa en gammel Han, som Dr. Lund skjöd den 10de September 1828 ved Foden af Bjerget Gavia i Omegnen

---

*) Pelzeln, A. v., zur Ornith. Brasil. II, S. 125.
**) l. c. S. 121.

af Rio de Janeiro, fandt han deels Insekter, deels aromatiske Bær, og da Natterer har gjort en lignende Iagttagelse hos *Tityra brasiliensis**), tör man vel deraf slutte, at Tityrinerne i det Hele ikke ere udelukkende Insektædere, saaledes som det sædvanligt antages, men nære sig af blandet Föde.

206 (11). **Tityra brasiliensis** (Sws.)

hörer efter min Erfaring til de mindre almindelige Fugle i Camposegnene. Hverken Burmeister eller jeg selv har erholdt noget Exemplar; men Dr. Lund har skudt en Han ved Curvelo den 19de October 1834 og fremdeles faaet et Exemplar ved Lagoa Santa den 15de October 1847; endelig har Hr. E. Warming hjembragt til Museet en sammesteds i 1865 skudt ung Fugl.

Familia: *Tyrannidæ.*

207 (12). **Milvulus violentus** (Vieill.).

Brasil. Tesoura.

Denne smukke Fugl er hyppig i Camposegnene i Minas og der udbredt lige til Provindsens vestlige Grændse, hvor Dr. Lund har skudt den i Omegnen af Paracatú; det er derfor rimeligt, at den ogsaa forekommer i det mindste i den östlige Deel af Goyaz, skjöndt Natterer rigtignok ikke har hjembragt den fra denne Provinds, ligesaa lidt som fra Mato Grosso. Den fortjener særlig Opmærksomhed som en af de meget faa virkelige Trækfugle i disse Egne; den ankommer i betydeligt Antal til Omegnen af Lagoa Santa og Sete Lagoas i de sidste Dage af August eller de förste Dage af September, altsaa henimod Regntidens Indtræden; i 1847 skjöd jeg saaledes ved Lagoa Santa det förste Exemplar den 1ste September, sammesteds bemærkede Dr. Lund den i 1841 allerede den 23de August, og i 1855

---

*) Pelzeln, A. v., zur Ornith. Brasil. II, S. 119.

saae jeg to Exemplarer ved Sete Lagoas den 27de August, men i 1851 bemærkede jeg den ikke förend den 6te September. Længere Vest paa henad mod Grændsen af Goyaz synes dens Ankomst imidlertid at falde tidligere, thi Lund har i 1834 skudt den ved Paracatú allerede den 3die August. Den forbliver derpaa til Slutningen af Regntiden; men i den törre og kolde Aarstid sees den aldrig. Hvor den drager hen, naar den forlader de her omtalte Egne, er mig ikke bekjendt; men den synes ialfald ikke at kunne trække Syd paa; thi rigtignok er den ogsaa Trækfugl i Paraguay og La Plata-Staterne, men den opholder sig der paa samme Aarstid som i Minas. Azara siger, at den ankommer til Paraguay i Midten af September og drager bort igjen i Marts*), og for La Plata-Staternes Vedkommende angiver Burmeister, at den trækker bort „om Vinteren“**). Endelig er den sandsynligviis ligeledes Trækfugl i Sydbrasilien og navnlig i São Paulo, men ogsaa der en Sommergjæst; thi skjöndt Natterer har bereist den nysnævnte Provinds til enhver Aarstid, ere dog alle de Exemplarer, han har hjembragt derfra, udelukkende skudte i Tiden fra October til Januar***).

Ved Fuglens Ankomst til Lagoa Santa og Sete Lagoas ere dens Kjönsredskaber endnu kun i en netop begyndende Svulmen, og först noget ind i October have de naaet deres fulde Udvikling.

Der er slet ingen Forskjel mellem Hannen og Hunnen i Farven; derimod har Hunnen ganske vist i Reglen en kortere Hale; men det er langtfra, at man ubetinget kan stole paa dette Kjendemærke; ligesom hos mange andre Fugle, hos hvilke nogle af Styrerne have en uforholdsmæssig Længde, saaledes varierer Halens Længde ogsaa hos den nærværende Fugl endog betydeligt hos forskjellige Individer, og skjöndt en Hun aldrig faaer saa lang en Hale, som ret langhalede Hanner, kan man

*) Voyages etc. Tome 3me. S. 381.
**) Reise durch die La Plata-Staaten, 2ter Bd., S. 453.
***) v. Pelzeln, zur Ornithol. Brasil., II Abth., S. 118.

dog træffe nogle, som hvad Styrernes Længde angaaer, ikke give visse Hanner Noget efter, ja endog kunne overgaae dem; jeg har skudt en Hun, hvis yderste Styrere vare 9 Tommer lange. Derimod frembyde de tre förste Haandsvingfjær et aldeles paalideligt ydre Kjönsmærke; hos Hannen er nemlig disse Svingfjærs Inderfane i Spidsen pludseligt indsnævret til mindre end sin halve Brede i en Længde af omtrent 5 Linier, og denne indsnævrede Spidse er ved et spidsvinklet Hak eller Indsnit skarpt skilt fra den brede Deel af Fanen; hos Hunnen ere disse Svingfjær vel ogsaa indsnævrede i Spidsen, men den smalle Spidse er der noget kortere, og den brede Deel af Inderfanen gaaer med en jævn Bue over i den.

Den ganske unge Fugl er meget forskjellig fra den gamle. En neppe nok flyg Han, skudt ved Lagoa Santa den 5te December, hos hvilken den förste Svingfjær endnu er kortere end fjerde og altsaa ikke er voxet ud til sin fulde Længde, og hvis yderste Styrere kun ere 2″ 10‴ lange, har en brunlig graa Hætte uden Spor til den gule Farve ved Roden af Fjærene, Ryggen har en smudsig röggraa Farve, og Vingens store og smaa Dækfjær have blegt ruströde, men ikke graae Rande som hos den gamle Fugl; Halen er vel allerede noget klöftet, men de yderste Styrere ere endnu kun 7 Linier længere end de midterste, og endnu ikke voxede heelt frem af det Hylster, hvori de ere udviklede, saa at der kun netop er Spor til den hvide Farve paa Yderfanen heelt nede ved dette; endelig vise de tre förste Haandsvingfjær ikke Spor til den Indsnævring i Spidsen, som udmærker disse Fjær hos den gamle Fugl. Den hele Længde af denne Unge er 5″ 7‴; den foldede Vinge er 3″ 4½‴.

Denne Fugls rette Opholdssted er Cerraderne, dog seer man den ogsaa hyppigt heelt inde i Smaabyerne; i sin Levemaade ligner den sine nære Slægtninge, Tyrannerne: den sidder gjerne paa en tör Green og speider efter sit Rov; naar den bliver et Insekt vaer, flyver den ud, snapper det og vender atter tilbage til sin Plads. Dens Næring bestaaer dog ikke udelukkende af Insekter;

i det mindste i den förste Tid efter dens Ankomst, i hvilken Insekterne endnu ere sparsomme, tager den tildeels til Takke ogsaa med Bær og Frö; saaledes fandt jeg to store Kjærner i Maven paa en Han, som jeg fik ved Lagoa Santa den 5te September 1847, og en anden Han, som Dr. Lund skjöd sammesteds den 10de September, havde deels Insekter, deels Frö i Maven. Naar den flyver, spreder og samler den sin lange gaffelformige Hale, og det er aabenbart denne Vane, som i Forbindelse med Halens Form har foranlediget dens Navn „tesoura", der betyder en Sax, og som forresten undertiden ogsaa anvendes paa andre Fugle, saaledes som *Cybernetes yetapa*; selv *Nauclerus furcatus* har jeg enkelte Gange hört kalde saaledes.

208 (13). **Tyrannus aurantio-atro-cristatus** Lafr.*).

Denne usædvanlig lille Tyran er en af de Arter i den her afhandlede Fauna, der ligesom *Pipra fasciata*, *Malacurus ruber* og enkelte andre Fugle hovedsagelig tilhöre vestligere og tildeels sydligere Dele af det indre Sydamerika, og som synes at finde Grændsen for deres östlige Udbredning i de her omtalte Camposegne.

Skjöndt Dr. Lund ikke har truffet den, og skjöndt Burmeister endog ganske har forbigaaet den i sin „Systematische Uebersicht der Thiere Brasiliens", er den dog ikke sjelden i de her omtalte Egne, end ikke i den umiddelbare Omegn af Lagoa Santa. Jeg har ved denne lille By skudt en Han den 8de September 1847, en Han og en Hun den 2den October og en tredie Han den 6te October s. A.; endelig har jeg der og ved Sete Lagoas ogsaa i October og November Maaned 1854 og 1855 erholdt enkelte Exemplarer, som dog ikke ere blevne opbevarede.

---

*) Dette lange Navn er saa ubekvemt, at man virkelig maa beklage, at Lichtensteins meget heldigere Navn *Tyrannus ynca* er yngre og ikke kan bruges uden at Prioritetsretten krænkes.

I den kolde Aarstid har jeg aldrig seet den; jeg formoder derfor, at den ligesom de tvende andre Arter og *Milvulus violentus* er en Trækfugl, men da den forekommer i saa ringe Mængde i Sammenligning med disse og desuden er meget mindre iöinefaldende, er det ikke saa let at overbevise sig derom for dens Vedkommende som for disses. Den opholder sig ligesom sine nære Slægtninge i Cerraderne og deler i det Hele ganske deres Levemaade. I de Tilfælde, i hvilke jeg har fundet Noget i Maven af de skudte Fugle, har den indeholdt Hvepser. Hos den förste Han, jeg fik, vare Sædstokkene kun henved to Linier lange, men allerede hos den den 2den October skudte Han vare de udviklede til deres fulde Störrelse. Iris er bruun.

Hos den gamle udfarvede Fugl kan jeg ikke i Farven eller Störrelsen finde nogen kjendelig Forskjel mellem de to Kjön*); derimod er en ydre Kjönsforskjel meget bestemt udpræget i de tre förste Haandsvingfjær; disses Inderfane er rigtignok hos begge Kjön indsnævret i Spidsen, men hos Hannen er den ikke indsnævrede Deel af Fanen ved et Indsnit eller Hak, der danner en spids Vinkel, skarpt skilt fra den smalle indsnævrede Spidse; hos Hunnen sænker den brede Deel af Fanen sig derimod i en jævn Runding ned til den indsnævrede Spidse, og denne er derhos lidt kortere end hos Hannen; hos denne sidste er Hakket mellem den smalle Spidse og den övrige Deel af Fanen meget skarpere end hos de tvende foregaaende Arter, og Forholdet er meget mere ligt det hos *Milvulus violentus* end hos hine. Ogsaa hos denne Art besidde Issefjærene den Evne efter Fuglens Död at kunne reise sig i Veiret og atter lægge sig glat ned, som vil blive udförligere omtalt ved *Tyrannus melancholicus*.

---

*) Burmeister, som har truffet denne Art i Entrerios og ved Mendoza paa sin Reise i La-Plata-Staterne, siger, at Hunnens graa Farve afviger fra Hannens ved et grönligt Anströg, der især skal vise sig paa Undersiden; men jeg troer, at dette iövrigt yderst svage Anströg snarere betegner den unge Fugl af begge Kjön; see forövrigt hans »Reise durch die La-Plata-Staaten etc.«, 2ter Bd. Halle 1861. S. 453.

hos hvilken jeg oftest har havt Leilighed til at iagttage Phænomenet; det viser sig hos nærværende Art i det Væsentlige ganske som hos hiin.

209 (14). **Tyrannus melancholicus** (Vieill.).

Brasil. Tiriri.

En overmaade almindelig Fugl og en Trækfugl i disse Egne, ligesom den er det længere Syd paa i Paraguay og La Plata-Landene. Den ankommer i stort Antal til Lagoa Santa og Sete Lagoas noget senere end *Milvulus violentus*, sædvanligt först den 16de eller 17de September; man seer den derpaa stadigt indtil Slutningen af Marts eller noget ind i April Maaned, da den atter drager bort, uvist hvorhen; i den kolde Tid seer man den ikke; dog har Lund i 1834 undtagelsesviis skudt et Exemplar den 11te August i det sydvestlige Hjörne af Minas ved en lille Flække ved Navn Sta Anna da Barra do Rio das Velhas.

Ved Fuglens Ankomst ere dens Kjönsredskaber endnu ikke fuldt udviklede, men tiltage i Störrelse indtil midt i October, til hvilken Tid ogsaa Reden er færdig; den bygges siedse lavt, nogle faa Fod over Jorden, sædvanligt i et af de lave, krogede Træer i Cerraderne, men ogsaa ofte i Haverne i Byerne eller ved Fazendaerne, og har da sædvanlig sin Plads i et tornet Træ, f. Ex. et Lemontræ eller Orangetræ. Reden er löst flettet af Qviste og Riis, temmelig stor, over 1 Fod i Tværmaal; men den indre Fordybning er forholdsviis lille og flad, tyndt udfodret med fint Græs eller med *Tillandsia usneoides*; Ægene ere tre i Tallet, hvide med en Krands af röd- og blaagraa-brune Pletter om den butte Ende. I Begyndelsen af December seer man de netop flygge Unger af förste Sæt; men da man ogsaa i Marts træffer ganske unge Fugle, yngler den utvivlsomt mindst to Gange. Hos den unge Fugl mangler hvert Spor til den ildröde Isseplet, Vingens store og smaa Dækfjær have ruströde Rande, og de förste Haandsvingfjær ere ikke indsnævrede i Spidsen, saaledes som det er Tilfældet hos den udvoxne Fugl.

Dens Næring bestaaer hovedsagelig af Insekter, men man finder ogsaa undertiden Bær i dens Mave ligesom hos flere andre Tyranner, der overhovedet ikke ere saa udelukkende Insektædere, som det sædvanligt antages.

Jeg har allerede ved forrige Art i Forbigaaende berört, at den her omtalte Fugl efter Döden viser et ret mærkeligt Phænomen, som jeg ikke veed at have seet omtalt. Naar man nemlig lader Fingeren stryge hen over Fuglens Hætte eller endog blot et Öieblik trykker den lidt ind mod Panden, reise Issefjærene sig langsomt i Veiret een efter een og böie sig tillige lidt ud til Siderne, saaledes at der langs Midten fremkommer en Fure, i hvilken den ildröde Farve ved Roden af disse Fjær kommer tilsyne; Bevægelsen foregaaer forfra bagtil, og fortil vige Fjærene meest fra hinanden; kort derpaa lægge de sig atter langsomt ned og indtage deres sædvanlige Stilling, i hvilken man ikke seer Noget til den ildröde Plet; man kan gjentage Experimentet med heldigt Udfald mindst fjorten eller femten Gange, men Phænomenet viser sig da stedsere svagere og svagere, indtil Fjærene endelig slet ikke mere ville reise sig. Det viser sig lige godt hos begge Kjön; hvor længe efter Döden Fjærene beholde denne Pirrelighed kan jeg ikke nöie angive, men jeg har ialfald seet dem reise sig endnu to til tre Timer efter at Fuglen var skudt.

210 (15). **Tyrannus albogularis** Burm.

Flere af de ledende Ornithologer ere uvillige til at anerkjende denne Art, som Burmeister har opstillet paa et af en Naturaliehandler kjöbt Skind*); men, efter hvad jeg kan skjönne, er den dog virkelig velbegrundet, og man seer af v. Pelzelns Arbeide over Natterers Indsamlinger, at ogsaa denne skarpseende Ornitholog længe förend Burmeister havde betragtet den som en egen Art, og i sin haandskrevne Catalog over de samlede Fugle givet den Navnet *Muscicapa albigula***), ligesom

*) Syst. Uebers. d. Thiere Brasil. 2ter Th. S. 465.
**) Zur Ornithol. Brasil. II Abth. S. 117.

ogsaa jeg selv allerede i 1849 havde erkjendt den som en fra *T. melancholicus* forskjellig Art og opstillet den i Museet under Navn af *T. neglectus* uden dog at give nogen Diagnose af den*).

I Camposegnene i Minas er denne Art en Trækfugl, og det Samme er rimeligviis Tilfældet i Goyaz og Mato Grosso, da alle de Exemplarer, som Natterer samlede der, ere skudte i Tiden fra den 11te August til Februar, og slet ingen i den övrige Deel af Aaret. Ved Lagoa Santa ankommer den, saavidt jeg har kunnet bemærke, omtrent samtidig med *T. melancholicus*, men rigtignok i ringere Antal, og forbliver der ligesaa længe. I 1847 fik jeg det förste Exemplar ved Lagoa Santa den 27de September. I Levemaade stemmer den ganske med *T. melancholicus*.

Burmeisters Beskrivelse fremhæver Artens Særkjender meget godt og nöiagtigt, navnlig ogsaa den iöinefaldende Forskjel i de förste Haandsvingfjær hos denne og forrige Art; kun troer jeg, at det ikke er ganske rigtigt at sige, at kun de tre förste Svingfjær ere indsnævrede i Spidsen; thi naar man seer nöie til, finder man en, rigtignok meget svag, men dog kjendelig Indsnævring paa den fjerde Svingfjær og i det mindste et Spor til en slig paa den femte; men ret tydeligt og stærkt indsnævrede ere unægteligt kun Spidserne af de tre förste Svingfjær**). Forskjellen i Indsnævringens Störrelse hos de tvende Kjön er næsten ingen, og disse Svingfjær kunne derfor ikke hos den afgive slige gode Kjönsmærker som hos de foregaaende Tyranner.

Naar man har Leilighed til, saaledes som i Omegnen af Lagoa Santa, at see denne Art levende sammen med *T. melancholicus*, troer jeg ikke, at man vil betvivle, at den virkelig er en fra denne forskjellig Art; jeg har aldrig truffet noget Individ, der lod mig i Tvivl om, til hvilken af Arterne jeg skulde

---

*) See: Videnskab. Meddel. fra den naturh. Foren. f. 1849 og 1850, S. V.

**) Hos *Tyrannus melancholicus* findes der endnu paa den sjette Svingfjær en ganske ubetydelig Indsnævring.

henföre det, og jeg har aldrig seet en *T. albogularis* parret med en *T. melancholicus.*

211 (16). **Myiarchus ferox** (Gmel.).

Brasil. Irré.

Meget almindelig i Camposegnene ligesaa vel som i Urskovlandet. Hr. v. Pelzeln*) har sikkert Ret, naar han (i Modsætning til Burmeister**)) mener, at de brede ruströde Kanter paa Styrernes Inderfane ikke ere et Særkjende for det ene Kjön, men derimod snarere maa betragtes som en Aldersforskjel; jeg har ved Lagoa Santa skudt saavel Hanner som Hunner, der ganske manglede hvert Spor til Rödt paa Halen, og Museet har ogsaa fra Dr. Lund modtaget en Han med eensfarvet Hale, som han har skudt ved Byen São Carlos i São Paulo den 30te Januar 1834. Denne Art nærer sig hovedsagelig af Insekter, dog indeholder den meget muskulöse Mave ogsaa undertiden Frö.

Hos en Hun, som Lund skjöd ved Lagoa Santa den 3die November, fandt han i Æggelederen et Æg, der var færdigt til at lægges.

212 (17). **Myiochanes cinereus** (Spix).

Af denne Fugl, som ikke hidtil er angivet at forekomme i Camposegnene i Minas, har Lund skudt en Hun ved Fazendaen Mocambo den 12te Mai 1835, og jeg har selv erholdt en Han ved Lagoa Santa den 16de Juli 1847.

Iris er sortebruun, Overnæbet sort, Undernæbet rödguult ved Roden, mörkere mod Spidsen, Födderne sorte.

Det eneste Exemplar, jeg fik, havde Maven fyldt med Levninger af smaa Biller og aarevingede Insekter.

*) Zur Ornith. Brasil. II Abth. S. 116, Note 3.
**) Syst. Uebers. 2ter Th. S. 471.

213 (18). **Empidochanes euleri** Cab.

Jeg har i August 1855 ved Sete Lagoas faaet et Exemplar af en lille Tyran, i hvilken jeg ved en umiddelbar Sammenligning med Originalexemplarerne i Berlinermuseet har erkjendt ovennævnte for nylig af Cabanis opstillede Art*); jeg har ikke truffet flere end dette ene Exemplar, men da slige mindre iöinefaldende Smaafugle saa let undgaae Opmærksomheden, behöver den derfor ikke at være nogen ualmindelig Fugl i de her omtalte Egne.

214 (19). **Myiobius nævius** (Bodd.).

Jeg har skudt to Hanner ved Lagoa Santa den 30te Juli 1847 og senere gjentagne Gange iagttaget den saavel der som ved Sete Lagoas; Burmeister har erholdt den ved Congonhas de Sabara, og Lund har faaet en Hun den 7de August 1834 ved Tejuco faa Miil Nord for Byen Uberaba i det sydvestlige Hjörne af Minas; Fuglen er aabenbart ikke sjelden i de her omtalte Egne og udbreder sig endnu meget længere ind i det Indre, da Natterer har hjembragt den fra Byen Cuyaba i Mato Grosso.

215 (20). **Pyrocephalus strigilatus** (Pr. Wied).

Denne Art er udbredt overalt i de her omtalte Egne, men synes kun at forekomme sparsomt; jeg har erholdt en Han ved Lagoa Santa den 27de August 1851, og fremdeles faaet to Hanner i Omegnen af Sete Lagoas, den ene den 24de Februar 1852, den anden den 25de August 1855. Dr. Lund har skudt en Han den 7de August 1834 ved Aldea de Estives, nogle Mile Nord for Byen Uberaba, og en Hun ved Paracatú den 15de September 1834; der kan saaledes ingen Tvivl være om, at Fuglen jo er Standfugl.

---

*) Journal f. Ornithol. XVI Jahrg. (1868). S. 195.

Hos den den 25de August skudte Han er den röde Farve noget lysere end sædvanlig og falder lidt i det Mönnieröde; de enkelte röde Fjær have desuden yderst smalle, netop synlige graalighvide Rande, begge Dele aabenbart Tegn paa. at Fuglen ikke er ganske udfarvet.

Man synes endnu ikke at være enig om, hvorvidt denne Art er forskjellig fra den lignende Fugl, der forekommer i Venezuela og Guiana (*P. rubineus*), eller ikke. Efter et Exemplar at dömme, som Museet har modtaget direkte fra Venezuela, forekommer Forskjellen mellem disse to Former mig dog at være större end i mange andre lignende Tilfælde, i hvilke der ingen Tvivl næres om Artsforskjelligheden. Skjöndt Exemplaret fra Venezuela er lidt mindre end den i Minas forekommende Form, har det dog et kjendeligt större Næb*); Ryggen har en meget mörkere, næsten sort Farve, Styrerne ere bagtil forsynede med meget iöinefaldende blegröde Rande af henved to Trediedeel Linies Brede, og en Deel af Halens överste Dækfjær have smalle rosenröde Rande. Derimod synes den i Omegnen af Lima forekommende *Pyrocephalus* mig snarere at kunne ansees for samme Art som den brasilianske; en Han, som jeg selv har skudt ved den ovennævnte By i Marts 1847, og hvis Lokalitet saaledes er sikker, er ganske vist i alle Dele noget större end selv det största af de i Minas erholdte Exemplarer, men viser ingen Afvigelser i Farven; den har en Længde af 5″ 7‴, den foldede Vinge er 3″ 1‴, og Næbet maaler til Mundvigen $8^2/_3$‴, medens disse Maal hos det störste af de fra Minas hjembragte Exemplarer ere 5″ 2‴, 2″ 11‴ og 8‴.

*) Den foldede Vinge har en Længde af 2″ $8^1/_3$‴, Næbet, maalt til Mundvigen, er $9^1/_3$‴; da Skindet er blevet noget for langstrakt ved Præparationen, kan Totallængden ikke nöiagtigt angives.

216 (21). **Hirundinea bellicosa** (Vieill.).

Suiriri rouge obscur, Azara, Voy. T. 3me, p. 379, Nr. CLXXXIX.
Tyrannus bellicosus, Vieillot, N. Dict. d'hist. nat., Déterv. T. 35, p. 74.
— — Encycl. méth. p. 846.
Hirundinea bellicosa, d'Orbigny, Voy. Ois. p. 314.
Muscicapa rupestris, Pr. Wied, Reise n. Brasil. 1 Bd. S. 345.
Platyrhynchus rupestris, Pr. Wied, Beitr. z. Nat. v. Bras. III Bd. S. 977.
Platyrhynchus hirundinaceus, Spix, Nov. Sp. Av. Bras. II, p. 11, Tab. 13, Fig. 1.
Muscivora ferruginea, Burmeister, Syst. Uebers. 2ter Th. S. 505 (excl. Syn. ex Gmel. & Tschudi).
Tyrannus pyrrhophaius, Veillot, Enc. méth. p. 847.
Hirundinea rupestris, Sclater, the Ibis, New Ser. Vol. V, p. 195, Pl. V, Fig. 3.

En meget almindelig Fugl overalt i Camposegnene, men paa ingen Maade indskrænket til disse Egne, saaledes som Burmeister siger. Det er saameget forunderligere, at han kan troe det, som han jo fra Prindsen af Wied, hvem han selv citerer, maatte vide, at denne gjentagne Gange har truffet Fuglen i Kystlandets Urskovegne; den forekommer endog hyppigt i Omegnen af Neu Freiburg, hvor Burmeister opholdt sig nogle Maaneder, og selv i den umiddelbare Omegn af Rio de Janeiro paa Bjerget Corcovado.

Ved Lagoa Santa og Sete Lagoas seer man Fuglen næsten daglig i Cerraderne og selv inde i Byen, og Lund og jeg have skudt den der til enhver Aarstid; Lund har fremdeles erholdt den ved Santa Luzia i Marts 1835, og selv har jeg den 25de Juni 1847 skudt en Han ved Resaquinha, et Par Miil Nord for Byen Barbacena. Til Oplysning om dens Udbredning udenfor Camposegnene i Minas skal jeg anföre, at Lund ogsaa har faaet den ved Floden Mugý i São Paulo den 27de Mai 1831, at han har

skudt den paa Fazendaen Rozario i Omegnen af Neu Freiburg i April og Mai, og endelig i Nærheden af Fiskerleiet Taipu udenfor Bugten ved Rio i December.

Hos den levende Fugl er Iris lys graaagtig-guul (ikke bruun), Næb og Födder sorte.

Jeg maa endnu tilföie nogle Ord om denne Arts Synonymi. I et lille Arbeide over *Hirundinea*-Slægten*) har Sclater ifjor paaviist, at den tæller tre vel adskilte Arter, og derhos meent af Azaras Beskrivelse af den i Paraguay forekommende *Hirundinea* at kunne drage den Slutning, at det ikke er den fra Brasilien bekjendte Art, men derimod den peruanske, som udbreder sig ind i det ovennævnte Land, og hvem derfor Navnet *H. bellicosa* tilkommer. Sclater er en saa stor Autoritet med Hensyn til Amerikas Fuglefanna og overhovedet en saa grundig Ornitholog, at man vel kan have Betænkeligheder ved at afvige fra hans Mening, men i det foreliggende Tilfælde kan jeg dog neppe troe, at han har truffet det Rette. Den meest iöinefaldende Forskjel mellem den peruanske og den brasilianske Art bestaaer, saaledes som Sclater allerede har fremhævet, deri, at *Uropygium* hos den förste har samme mörke Farve som Ryggen, hos den sidste derimod en levende ruströd Farve, som stikker stærkt af mod den sortebrune Ryg. Men gjennemlæser man Beskrivelsen af „le Suiriri rouge obscur“ i Sonninis Oversættelse af Azaras Apuntamientos**), vil man finde, at der i den netop tillægges denne Fugl en ruströd Gump. Det er nu ganske vist muligt, at Sonnini ikke i enhver Henseende har været heldig med sin franske Gjengivelse af Azaras mig desværre utilgjængelige spanske Text***); men det er dog neppe

*) Note on the species of the Genus *Hirundinea*, i the Ibis, New Series, Vol. V (1869), p. 195, pl. V.

**) Som jeg allerede tidligere har bemærket, har jeg ikke kunnet benytte dette sidste Værk, som vore offentlige Bibliotheker ikke besidde, og som jeg ikke selv har kunnet skaffe mig.

***) Det er saaledes vel bekjendt, at Sonnini meget ofte ikke rigtigt har forstaaet de Ord, hvormed Azara har betegnet visse Blandingsfarver,

rimeligt, at han skulde have sagt lige det Modsatte af hvad Azara har meent, og beskrevet Farven paa *Uropygium* som forskjellig fra Ryggens, naar Farven i den spanske Text havde været angivet at være den selvsamme paa begge Steder. Jeg troer derfor, at jeg i dette Punkt tör stole paa Sonninis Angivelse. Paa samme Maade som jeg har forstaaet Beskrivelsen af den i Paraguay forekommende *Hirundinea*, er den da ogsaa bleven opfattet af Vieillot, da han paa den grundede sin *Tyrannus bellicosus*, thi i hans Diagnose hedder det: „*dorso nigricante . . . . uropygio corpore subtus . . . . rubris*“. Man behöver imidlertid ikke at blive staaende ved Azaras Angivelser; d'Orbigny har paa forskjellige Steder i Bolivien truffet en *Hirundinea*, som baade han og fremdeles ogsaa Sclater selv betragte som den samme som den i Nabolandet Paraguay; men ogsaa d'Orbigny tillægger sin Art en ruströd *Uropygium**). I begge de foreliggende Beskrivelser af den i Paraguay og Bolivia forekommende *Hirundinea* siges altsaa Gumpens og Ryggens Farve at være forskjellig, og man kan dog ikke have Ret til at erklære Beskrivelserne for feilagtige netop i dette Punkt uden særdeles vægtige Grunde, men jeg skjönner ikke, hvilke disse skulde være**); fra de geographiske Forhold kunne de ikke hentes, thi man kan ikke i og for sig erklære det for rimeligere, at Paraguay og Bolivien have en Art fælles med Peru end med Brasilien; der kan tværtimod, navnlig for Paraguays Vedkommende, ingen Tvivl være om, at

som f. Ex. ræveröd eller ruströd, graablaa, bruunguul o. fl. a.; og i det foreliggende Tilfælde har han naturligviis ikke truffet det Rette, naar han har troet at kunne kalde den röde Farve hos vor Fugl »cramoisi«.

*) Hans Diagnose lyder saaledes: »*vertice dorso colloque supra rufescente fuscis; tectricibus alarum nigris rufo marginatis; uropygio, corpore subtus, alis caudaque rufis, remigibus rectricibusque nigro terminatis*«.

**) Vilde man endog tillade sig den forövrigt i og for sig neppe tilladelige Gisning, at d'Orbigny kunde have udkastet Diagnosen af sin bolivianske Fugl efter et Exemplar af den brasilianske Art, kan man dog ikke paa samme Maade bortforklare Ordene *uropygio rubro* af Vieillots Diagnose, thi da han opstillede sin *Tyrannus bellicosus*, var den brasilianske *Hirundinea* endnu ikke opdaget.

dette Land har mange flere Fugle tilfælles med det sidste end med det förste af de ovennævnte to Lande.

Men hvis det maa indrömmes, at den i Paraguay og en Deel af Bolivia forekommende *Hirundinea* har en ruströd Gump, kan den ikke være den samme som den i Peru, og hvis den ikke skal opstilles som en fjerde Art (en Opfattelse, som ikke har nogetsomhelst Holdepunkt i hvad der foreligger), men skal henföres til en af de tre allerede opstillede Arter, da maa den, saa vidt jeg kan skjönne, henföres til den over Syd- og Mellem-Brasilien udbredte, og denne maa da bære Navnet *bellicosa*, der er meget ældre end *rupestris*. For den i Peru og (som Sclater har oplyst) fremdeles i Ny Granada hjemmehörende Art maa der vedtages et nyt Navn, og jeg vil, i det Haab at dens Forskjellighed fra Azaras vil bekræfte sig, foreslaae Navnet *H. Sclateri* for den. Dens Synonymie volder ingen Vanskelighed; thi den er, saavidt jeg veed, kun omtalt af een tidligere Forfatter, Tschudi, i hvis Fauna Peruana den er beskreven under Navn af *Myiarchus ferrugineus* og anseet for identisk med den eneste den Gang antagne Art.

217 (22). **Megarhynchus pitangua** (L.).

Forekommer Aaret rundt overalt i de her omtalte Egne og opholder sig iflæng i Cerraderne og i Udkanterne af Skovene, men er intetsteds synderlig hyppig. Lund har skudt den ved Lagoa Santa den 3die Marts 1837; selv har jeg faaet den sammesteds den 3die August 1847, fremdeles ved Sumidouro den 5te October 1850, og har oftere til forskjellige Tider seet den ved Sete Lagoas og Curvelo; udenfor Camposegnene har jeg skudt den ved Juiz de Fora (nu Cidade de Parahybuna), lidt Syd for Serra Mantiqueira, den 21de Juni 1847. I São Paulo har Dr. Lund skudt den ved Campinas den 25de Januar 1834, og derefter hyppigt iagttaget den ved Byen Hytú i Februar og ved Ypanema i Marts samme Aar. I August 1834 har han truffet den ved Uberaba i det sydvestlige Hjörne af Minas.

Den opholder sig gjerne ved Bredden af Söer og Bække. hvor man deels seer den sidde speidende paa en tör Green eller en Pæl, deels löbe om paa Bredden, ja selv lidt ud i Vandet for at fange Vandinsekter, Larver og lignende smaa Vanddyr. Ved Rio de Janeiro har Dr. Lund, som jeg seer af hans Optegnelser, endog seet den fange Reier og Smaafisk; imidlertid udgjöre Landinsekter naturligviis dens Hovednæring; jeg har fundet deels Biller, deels Hvepser i dens Mave.

Som bekjendt gives der Individer af denne Art, som iövrigt ganske ligne de sædvanlige, men hos hvilke Issefjærene ere rödbrune eller smudsig orangeröde ved Roden istedenfor guldgule; og i slige Exemplarer med rödbruun Isseplet har man deels villet see en egen Art*), deels har man gjort dem til gamle Hanner**), deels endelig lige omvendt til Hunnerne af den sædvanlige Form***). Ogsaa ved Lagoa Santa har jeg truffet saadanne Individer, og jeg har flere liggende for mig, men uheldigviis ere de uden Kjönsbestemmelse. Da det imidlertid efter Lunds og mine egne Iagttagelser er aldeles utvivlsomt, at der findes en reen guldguul Isseplet hos forplantningsdygtige Individer af begge Kjön, kan den rödbrune Isseplet neppe være et Kjönsmærke; da den ikke ledsages af andre Afvigelser, og da de dermed forsynede Individer leve med og mellem de sædvanlige, kan den heller ikke berettige til Opstillingen af en egen Art; det er neppe andet eller mere end en tilfældig Variation.

218 (23). **Myiodynastes solitarius** (Vieill.).

Forekommer overalt i Camposegnene, men er ikke hyppig der. Dr. Lund har skudt en Hun ved Paracatú den 9de September 1834; jeg har selv ved Lagoa Santa erholdt en Han den 11te September og en Hun den 4de October 1847; fremdeles

---

*) Swainson, W., Two Centen. and a Quart. of Birds, p. 285.
**) Burmeister, System. Uebers., 2ter Th., S. 459.
***) Journ. f. Ornithol. f. 1859, S. 345.

har jeg skudt den ved Sumidouro i October 1850 og ved Curvelo i November 1855.

I dens Mave har jeg fundet Insekter, især Biller, og Dr. Lund siger i sine Optegnelser, at den, efter hvad der er blevet ham fortalt, forfölger de vandrende Myrers Skarer.

219 (24). **Sirystes sibilator** (Vieill.).

Jeg optager denne Fugl efter Burmeister, som beretter, at hans Sön skjöd en Han ved Lagoa Santa i Juli 1850. Selv har jeg kun truffet den i Urskovegnene.

220 (25). **Pitangus maximiliani** (Cab. & H.).

Brasil. Bemtevi.

Er meget almindelig overalt i Cerraderne til enhver Tid af Aaret; ogsaa i Udkanten af Skovene træffer man den hyppigt; men ind i den tætte Höiskov kommer den ikke.

Den nærer sig af Insekter, men man finder dog ogsaa Bær i dens Mave, navnlig spiser den i Omegnen af Lagoa Santa undertiden et blaat Bær (maaskee Bærret af en Melastomacé), som farver Mavens indre Hud ganske blaa.

221 (26). **Rhynchocyclus sulfurescens** (Spix).

Jeg har en eneste Gang, den 30te Juni 1847, skudt denne Fugl i Nærheden af Byen Caxueira do Campo, og Natterer har truffet den endnu dybt inde i Provindsen Mato Grosso, men den er dog vistnok meget sjeldnere i Camposegnene end i Urskovene i Provindsen Rio de Janeiro, hvor den hörer til de almindelige Fugle, og hvor saavel Dr. Lund som ogsaa jeg selv oftere har truffet den; Lund har fremdeles skudt den i Provindsen São Paulo ved São Carlos den 24de Januar 1834 og ved Hytú den 18de Marts samme Aar.

Hos den levende Fugl er Iris sortebruun, Overnæbet sort, Undernæbet gulighvidt, Födderne blygraae.

Hos de Exemplarer, som **Lund** og jeg have undersögt, have vi i den særdeles muskulöse Mave kun fundet Levninger af Insekter og navnlig smaa Biller; desto forunderligere er det, at höre Brasilianerne beskylde den for at bidrage til at udbrede den saakaldte „herva do passerinho“ (*Loranthus*-Arter); den siges med Næbet at ströe Fröet om i Træet, hvor det bliver klæbende fast og spirer; hvorvidt der ligger noget Sandt til Grund for denne Fortælling (som iövrigt ogsaa fortælles om andre Fugle), maa jeg lade uafgjort.

222 (27). **Myiozetetes similis** (Spix).

Brasil. Bemtevi dos miudos.

En meget almindelig Fugl ligesaavel i Camposegnene som i Urskovlandet; man kan til enhver Aarstid skyde den i Mængde. Den opholder sig gjerne i Udkanterne af Skovene eller paa aabne Steder, söger ogsaa gjerne til Nærheden af Huse og Smaabyer og er en stadig Gjæst i Haverne i disse.

Den nærer sig næsten ligesaa meget af forskjellige Slags Bær og Frö som af Insekter; af syv Stykker, som jeg i September 1847 skjöd ved Lagoa Santa i Löbet af faa Dage, havde de tre Bær og Frö i Maven; ogsaa Dr. **Lund** har gjentagne Gange truffet Bær i dens Mave.

223 (28). **Elainea affinis** Burm.

En ret almindelig Standfugl i Cerraderne omkring Lagoa Santa; jeg har truffet den saavel der som længere Nord paa ved Curvelo, og **Burmeister** har ligeledes erholdt den ved den förstnævnte af disse Byer. **Lund** har i sine Optegnelser bemærket, at han förste Gang saae denne Fugl ved Aldea de Estives i den sydvestlige Deel af Minas mellem Floderne Rio das Velhas og Paranahyba og derfra overalt paa Veien til Paracatú: den er saaledes udbredt overalt i Campoerne i denne Provinds, og forekommer fremdeles i São Paulo, hvorfra **Natterer** har hjembragt den.

Hos den levende Fugl er Iris bruun, Næbet sort og Födderne graaviolette. Der er slet ingen ydre Forskjel mellem Kjönnene.

Blandt de foreliggende Exemplarer er der eet, som har et kjendeligt længere Næb og derimod en kortere Vingespids*) end Resten, saaledes som de nedenstaaende Maal ville vise:

	Næbet, maalt fra Panden.	Næbet, maalt fra Mundvigen.	Vinge-spidsen.
♂, Paracatú, den 6te Septbr. 1834 . .	$6^1/_2'''$	$9'''$	$4^1/_2'''$
♂, Paracatú, den 6te Septbr. 1834 . .	$4^1/_2'''$	$7^1/_2'''$	$8'''$
♀, Lagoa Santa, den 8de Nov. 1835. .	$4^1/_2'''$	$7^1/_2'''$	$8'''$
♂, Aldea de Estives, d. 17de Aug. 1834	$5'''$	$7^1/_2'''$	$7^2/_3'''$

Som man seer, er Forskjellen i de ovenanförte Maal uafhængig af Kjönnet, og den er saa betydelig, at den vel kunde vække Formodning om en Artsforskjel; men det har ikke været mig muligt at opdage nogen anden Forskjel mellem den langnæbede Han og de andre Exemplarer; i Störrelse, i Farve og i Haandsvingfjærenes indbyrdes Længde stemmer den ganske med disse, og begge Former træffes jo samtidigt paa selvsamme Lokalitet. Da der nu oven i Kjöbet kun foreligger et eneste sligt Exemplar, og da jeg heller ikke af den kortnæbede Form har synderlig mange (4) Stykker til min Raadighed, foretrækker jeg i al Fald forelöbigt at ansee begge Former for samme Art.

Denne *Elainea* er ganske vist en af de lettest kjendelige og meest eiendommeligt farvede Arter; jeg veed ikke nogen anden, som den skulde kunne forvexles med; man maa derfor med Rette undres over, at Lund kan have givet den det Navn, under hvilket den er bleven beskreven af Burmeister med Henviisning til dennes skriftlige Optegnelser**); men i Virkeligheden har Lund

*) Med dette Ord betegner jeg for Kortheds Skyld det Stykke af Haandsvingfjærene, som rager ud over Armsvingfjærene, naar Vingen er i Hvile eller sammenlagt.

**) Syst. Uebers. d. Th. Bras. 2te Th. S. 477.

heller ikke kaldt den saaledes; den bærer saavel i hans Optegnelser som paa de Etiketter, der vare fastbundne til de indsendte Exemplarer, Navnet „*Muscicapa jocosa*"; hvorledes Burmeister er kommet til at begaae Feiltagelsen, kan jeg ikke oplyse, men da Arten nu engang paa Tryk har faaet Navnet „*affinis*", maa den jo beholde det; dog vil det vel være rigtigst ikke at betragte Navnet som givet af Lund.

224 (29). **Elainea pagana** (Licht.).

Brasil. Maria, ja he dia.

Til enhver Tid paa Aaret en af de aller almindeligste Fugle i Camposegnene; den er at finde ligesaa vel i Cerraderne som i Udkanterne af Skovene og i Haverne i Landsbyerne, kort sagt overalt undtagen dybt inde i de större Skove.

Den spiser (ligesom overhovedet vistnok de fleste *Elainea*-Arter) saavel Bær som Insekter, og synes endog i den törre Aarstid fortrinsviis at nære sig af de förste, men den forsmaaer dem heller ikke senere i Regntiden, naar der allerede gives Insekter i Mængde; jeg har endnu i Slutningen af November fundet dens Mave fuld af Bær; det synes at være Frugterne af *Loranthus*- og *Copaifera*-Arter, som den især ynder.

Dens Parringstid synes at begynde tidlig; jeg har allerede truffet Sædstokkene meget store hos et Exemplar, som jeg skjöd den 31te Juli, og man seer den ogsaa paa den Tid allerede parviis og hörer dens Parringssang.

225 (30). **Elainea rustica** (Licht.).

Denne Art er vel ikke fuldt saa hyppig som den foregaaende, men dog ret almindelig i Camposegnene og navnlig i Omegnen af Lagoa Santa. Jeg har ofte faaet den der til enhver Aarstid, selv i Haven ved det Huus, jeg beboede, og har hjembragt en Han, skudt den 31te Juli 1847, og nok et Exemplar uden Kjönsangivelse, skudt den 6te October samme Aar; Lund har faaet en

Han den 24de October 1835, en Hun den 25de September 1836 og et Exemplar, hvis Kjön ikke er angivet, den 19de August 1841. Han har fremdeles iagttaget den i São Paulo; en Hun, som han skjöd i denne Provinds ved Byen São Bento, stemmer i enhver Henseende med de i Minas erholdte Exemplarer.

Den synes at begynde at yngle allerede i den törre og kolde Aarstid; Lund fandt Æggestokkene i begyndende Udvikling allerede hos den i Mai skudte Hun, og hos Hanner, skudte i Slutningen af Juli, har jeg gjentagne Gange fundet Sædstokkene af en overordentlig Störrelse; men ogsaa hos Exemplarer, skudte seent i October, var det Samme Tilfældet.

Hos den levende Fugl er Iris bruun, Næbet brunligt-sort, lysere ved Roden af Undernæbet. Hannen er noget större end Hunnen og naaer en Længde af 7″ 3‴, medens Hunnen neppe bliver mere end 6″ 10‴; men anden ydre Forskjel er der ikke.

I dens Mave har jeg fundet deels Bær alene, deels Bær og Insekter.

226 (31). **Elainea griseogularis** Scl.

Lund har i Omegnen af Lagoa Santa skudt et Exemplar, hvis Kjön ikke er angivet, den 10de December 1835, og en Han den 12te October 1836. Jeg har havt Leilighed til at sammenligne disse Exemplarer med Artens Typ i Hr. Sclaters Samling og fundet dem ganske overeensstemmende med denne. Arten er, saavidt mig bekjendt, ikke tidligere anfört fra Brasilien.

227 (32). **Elainea caniceps** (Sws.).

Hverken Lund eller jeg har truffet denne Art; jeg anförer den efter Natterer, som har skudt den ved Porto da Paraná i det sydvestlige Hjörne af Minas*).

*) v. Pelzeln, zur Ornithol. Bras., II, S. 107.

228 (33). **Elainea Lundii** Rhdt.

(Tab. VIII, Fig. 1.)

Dr. Lund har den 5te December 1835 i Omegnen af Lagoa Santa skudt en lille *Elainea*, som jeg forgjæves har sögt at henföre til nogen af de hidtil opstillede Arter, og som jeg derfor maa antage for ubeskreven*).

Det indsendte Exemplar, det eneste jeg har seet, er ifölge Lunds Angivelse en Han og bærer en ganske frisk Fjærdragt; det er utvivlsomt en udvoxen Fugl, og skjöndt rigtignok en usædvanlig lille, dog forresten, navnlig hvad Næbets Form angaaer, typisk Art. Issefjærene ere ikke hvide ved Roden, men bortseet herfra ligner Fuglen i Farve overordentlig meget *Elainea pagana*, med hvilken den dog allerede paa Grund af den betydelige Forskjel i Störrelsen ikke let kan forvexles.

Oversiden af Hovedet og hele Ryggen ere graae med et neppe mærkeligt brunligt Anströg. Vingerne og Halen ere mörkere, graabrune; de mellemste og störste Vingedækfjærs hvidgraae Spidser danne tvende skraae Baand over Vingerne; Svingfjærene have lysere Rande, som navnlig ere iöinefaldende paa Armsvingfjærene, og her ligesaa lyse som Dækfjærenes Spidser. Fra

*) Sydamerikas talrige smaa Tyrannider ere tildeels saa nærstaaende og saa vanskelige at skjelne, naar man kun kan holde sig til de foreliggende Beskrivelser, at der er Grund til med Mistro at modtage nye Arter, som opstilles uden at have kunne blive umiddelbart sammenlignede med de beslægtede Former. Jeg skal derfor med Hensyn til de Par nye Arter, som her blive opstillede, bemærke, at jeg under et Besög i London i 1867 forgjæves har sögt dem i Hr. Sclaters store Samling af amerikanske Fugle, som han med den venskabeligste Forekommenhed gav mig fri Adgang til, og at jeg heller ikke har kunnet finde dem i det netop paa brasilianske Fugle rige Berlinske Museum, som jeg i 1869 havde Leilighed til at besöge.

Jeg vil ikke sige, at jeg ikke desto mindre kan have taget Feil i at ansee disse her opstillede Arter for nye; men jeg har ialfald efter Evne sögt at undgaae at opstille overflödige Arter, og jeg vilde, hvis jeg ikke havde havt Leilighed til at gjennemgaae de tvende ovennævnte Samlinger, have holdt mine formeentlig nye Arter tilbage.

Næbet til Öiet strækker sig et smudsigt hvidt Baand. Struben er hvidgraa; paa Brystet bliver Farven mörkere og falder lidt i det Olivengraa; Bugen og Halens underste Dækfjær ere blegt svovlgule. Overnæbet er bruunt, Undernæbet guulagtigt hvidt med bruun Spidse (paa det törrede Skind). Et godt Kjendetegn turde Vingespidsens forholdsviis betydelige Længde afgive; den förste Haandsvingfjær er lidt kortere end femte, men kjendelig længere end sjette; anden og tredie ere lige lange og de længste af alle, men fjerde er dog kun ubetydeligt kortere.

Totallængde (maalt paa det törrede Skind)	4″ 6‴
Den foldede Vinge	2″ 9‴
Vingespidsen	8½‴
Halen	2″ 4‴
Fodroden	7½‴
Næbet, maalt fra Panden	4‴
— , maalt fra Mundvigen	6‴

229 (34). **Myiopatis obsoleta** (Natt.).

Almindelig i Camposegnene ligesaa vel som i Urskovlandet. Dr. Lund har skudt et Exemplar, hvis Kjön ikke er angivet, den 7de og en Han den 12te Marts 1836 ved Lagoa Santa; fremdeles en Hun ved Paracatú den 13de September 1834 og nok en Hun ved Landsbyen Andrequecé i October samme Aar. Burmeister har iagttaget den ved Congonhas de Sabara.

Ogsaa udenfor Minas har Lund truffet den; han har faaet en Han den 10de April 1834 ved Byen Campinas i São Paulo og skudt den i Omegnen af Rio de Janeiro den 9de Juli 1826.

Ifölge Lunds Notitser ere de tvende Exemplarer fra Lagoa Santa skudte i Udkanten af en lille Skov, hvor de hoppede om i lave Træer. I Maven fandt han Levninger af Insekter.

Gabet er safranguult, Iris sortebruun; Overnæbet sort, Undernæbet lyst ved Roden, begsort i Spidsen; Födderne blygraae.

230 (35). **Myiopatis superciliaris** (Lund).

(Tab. VIII, Fig. 2.)

Det eneste Exemplar, der foreligger af denne Fugl, er et, som Lund har skudt ved Lagoa Santa den 18de September 1835. Det er en Han i en ganske frisk Dragt; Sædstokkenes overordentlige Störrelse viste, at den var skudt lige i Yngletiden.

Lund ansaae den allerede den Gang for en ny Art, som han gav Navnet *Muscicapa superciliaris*, og, saavidt jeg kan skjönne, er den endnu stedse efter saa mange Aars Forlöb ubeskreven.

Den stemmer, hvad Næbets Form angaaer, ganske med *Myiopatis obsoleta* og maa sikkert have sin Plads i samme Slægt som denne Fugl, med hvilken den imidlertid som Art neppe kan forvexles. Större Lighed synes den at have med Prindsen af Wieds *Muscipeta incanescens*, som ogsaa skal være en *Myiopatis*, men af hvilken jeg desværre ikke har seet noget autentisk Exemplar. Efter Beskrivelsen at dömme*) afviger den imidlertid i flere Punkter ogsaa fra denne; i det Enkelte vil dette forhaabentligt fremgaae af den efterfölgende Beskrivelse og de nedenfor anförte Maal, men som et Par af de meest fremtrædende Forskjelligheder skal jeg strax anföre, at den nye Art har tre (ikke to) lyse Vingebaand, og at Vingens underste Dækfjær ere smukt svovlgule og ikke hvide.

Farven er ovenpaa brunliggraa, mörkere paa Hovedet, lidt lysere paa Gumpen; fra Næbet gaaer et graahvidt Baand hen til og op over Öiet. Armsvingfjærenes store og mellemste Dækfjær have lysegraae Spidser, som danne to Tværbaand over Vingen; men foruden disse findes endnu et tredie Baand, som dannes af Spidserne af den forreste Række af de smaa Dækfjær; dette Baand har vel en lidt mörkere, mere rödliggraa Farve end de tvende förstnævnte, men det er skarpt tegnet ligesom disse og meget iöinefaldende. Svingfjærenes Yderfaner have lysegraae

*) Max. Pr. z. Wied, Beitr. z. Nat. Bras., III Bd., S. 898.

Rande, som navnlig blive brede paa de inderste Armsvingfjær. Struben og Halsen ere graahvide, paa Brystet blander der sig én svag guul Tinte ind i den graahvide Farve; hele den övrige Deel af Undersiden har ligesom Vingernes underste Dækfjær en reen og klar svovlguul Farve. Iris er hos den levende Fugl bruun, Næbet sortebruunt med Undtagelse af Undernæbets Rod, hvor Farven er lys brunligröd; de meget fine og spinkle Födder ere sorte. Den förste Haandsvingfjær er saa lang som den niende, tredie og fjerde lige lange og de længste, den femte er ubetydeligt kortere end disse og lidt længere end anden.

Totallængde, maalt paa det præparerede Skind*) . . .	4″ 5‴.
Næbet, maalt til Panden	3½‴.
— , maalt til Mundvigen	5½‴.
Den sammenlagte Vinges Længde	2″ 5‴.
Vingespidsen	5½‴.
Halen	2″ 2‴.
Fodroden	7¾‴.

231 (36). **Myiopatis incanescens** (Pr. Max.).

Ifölge Burmeisters Angivelse oftere skudt af hans Sön i Congonhas de Sabara**).

232 (37). **Phyllomyia brevirostris** (Spix).

Denne Fugl synes at være mindre almindelig i Campos-egnene end i Urskovlandet langs Kysten, hvor den er meget hyppig; Lund har den 11te Juni 1837 skudt en Han i Omegnen af Lagoa Santa, og sammesteds skjöd jeg den 15de November 1855 et Par, som dog bleve saa beskadigede af Haglene, at de ikke kunde præpareres.

*) I Lunds Optegnelser er den friske Fugls Længde opgivet at være 5″ 2‴; men jeg veed ikke, om han, ligesom jeg, har benyttet dansk Maal eller maaskee et mindre Maal. Skindet er godt behandlet og synes ikke at være gjort unaturligt kort.

**) Syst. Uebers. d. Th. Bras. 2ter Th. S. 481.

De to Exemplarer, jeg fik, havde Bær af en *Loranthus* i Maven, og Lund har ligeledes et Par Gange fundet Bær i Maven paa Exemplarer, som han skjöd i Omegnen af Morro Queimado. Brasilianerne beskylde baade denne og andre smaa Tyrannider for at udbrede eller som de kalde det „plante“ „Herva do passerinho“ (*Loranthus*); de sige, at Fuglen med Næbet kaster Fröene omkring i Træerne, hvor de blive klæbende fast og spire.

233 (38). **Phyllomyia modesta** Rhdt.

Dr. Lund har den 6te September 1834 ved Paracatú skudt en Han og den 8de December 1835 ved Lagoa Santa en Hun af en uanseelig lille Tyrannide, som jeg ikke har kunnet henföre til nogen hidtil beskreven Art. Dens noget plumpe og korte, ved Roden temmelig brede Næb ligner meest Næbet hos *Phyllomyia*, og jeg giver den derfor forelöbig Plads i denne Slægt; men den har rigtignok ikke den grönne Farve, som udmærker Fleertallet af dens Arter; den minder, hvad Farven angaaer, om *Elainea pagana* og de den nærstaaende Arter.

Den er ovenpaa graa, noget mörkere paa Hovedet, og med bruungraae Vinger og Hale; paa Vingerne findes to hvidgraae Baand, dannede af de store og mellemste Dækfjærs lyse Spidser; Svingfjærenes Yderfaner have smalle lysegraae Rande. Nedenunder er Farven hvidgraa paa Halsen og Brystet, bleg straaguul paa Bugen. Iris er bruun, Næb og Födder sortebrune. Den förste Svingfjær er saa lang som den niende, tredie og fjerde lige lange og de længste af alle, men den anden og den femte ere kun höist ubetydeligt kortere.

Totallængde, maalt paa det præparerede Skind	5″.
Næbet, maalt til Panden	3‴.
— , maalt Mundvigen	5‴.
Den foldede Vinge	2″ 3‴.
Vingespidsen	4‴.
Halen	2″ 7½‴.
Fodroden	8½‴.

Den ved Lagoa Santa skudte Hun havde Maven fyldt med Insekter.

234 (39). **Leptopogon amaurocephalus** Cab.

Jeg har skudt et eneste Exemplar, en Han, i en lille Skov i Nærheden af Sete Lagoas den 18de October 1851; den udbreder sig endnu meget længere Vest paa; thi Natterer har hjembragt den fra Goyaz. Lund har hjemsendt Fuglen fra Provindsen São Paulo, hvor han den 25de Mai 1831 skjöd en Han ikke langt fra Byen Franca. Langt hyppigere end i disse Egne synes den at være i Skovegnene i Provindsen Rio de Janeiro; jeg seer af Lunds Notitser, at han der har skudt 9 Exemplarer i Tiden fra 15de Marts til 26de Juli; hos dem alle viste Kjönsredskabernes Udseende, at de vare skudte udenfor Forplantningstiden. Hos den levende Fugl er Iris bruun, Overnæbet sortebruunt, Undernæbet brunligguult ved Roden med mörkebruun Spids, Födderne blaagraae.

235 (40). **Capsiempis flaveola** (Licht.).

Ogsaa denne Fugl har jeg kun seet een Gang i Camposegnene; i en Skov ved en Kalksteensklippe, Lapa vermelha, traf jeg den 19de Mai 1851 en lille Flok, af hvilken jeg skjöd een. I Urskovegnene om Rio de Janeiro er den hyppigere; Lund har der skudt 7 Exemplarer i Maanederne Marts, Mai, Juni, Juli og October.

Hos den levende Fugl er Iris mörkebruun, Næb og Födder sorte.

236 (41). **Euscarthmus nigricans** (Vieill.).

Denne lille Fugl synes ikke at være sjelden i Camposegnene i Minas, skjöndt den hidtil ikke er angivet at være fundet der; Lund har faaet en Hun ved Lagoa Santa den 24de December 1836; jeg har selv sammesteds skudt en Han den 24de Sep-

tember 1847, og jeg har desuden senere et Par Gange seet den der uden at have Leilighed til at skyde den.

Til Oplysning om dens Forekomst udenfor de Egne, som her nærmest vedkomme os, skal jeg tilföie, at Lund ogsaa har truffet den i Provindsen São Paulo ved Byen Bananal den 23de og ved Agoas Pretas*) den 31te October 1833; endelig har han ogsaa hjemsendt et Par Exemplarer fra Omegnen af Morro Queimado, skudte, det ene i Mai, det andet i September Maaned.

Med Undtagelse af det förstnævnte Exemplar ere alle de andre ovenfor omtalte Exemplarer Hanner, og hos dem alle vare Sædstokkene meget store. Hunnen mangler den hvide Isseplet. Hos den levende Fugl er Iris bruun, Næbet sort, Födderne sortegraae. I dens Mave er der fundet Levninger af Insekter.

Den opholder sig gjerne paa sumpige Steder eller ved Bække og lignende smaa Vandlöb med stenet Bund; den hopper der omkring deels paa Stenene, deels paa de langs Bredden voxende Buske.

237 (42). **Euscarthmus** — ?

Burmeister har ved Congonhas og Lagoa Santa truffet en Fugl, som han antager for Stricklands *Euscarthmus cinereus*; sammenholder man imidlertid hans Beskrivelse**) med Stricklands***), vil man finde, at Burmeisters Fugl er en Tomme længere end Stricklands, at den har en halv Tomme længere Vinger, og at den mangler de graae Baand over Vingen, som hos *E. cinereus* dannes af Dækfjærenes lyse Spidser. Det forekommer mig derfor ikke rimeligt, at det virkelig kan være Stricklands Fugl, Burmeister har havt for sig. Paa den anden Side kan det heller ikke være den foregaaende Art, thi deels sees det af

---

*) Begge disse Steder ligge i Parahybas Floddal ikke langt fra Provindsen Rio de Janeiros Grændse.

**) Syst. Uebers. d. Th. Bras. 2ter Th. S. 526.

***) Memoirs of Hugh Edwin Strickland edit. by Sir William Jardine, Bart. S. 240.

Burmeisters Beskrivelse, at han har sammenlignet sin Fugl med *E. nigricans* og fundet en Forskjel mellem dem i Næbet, deels skiller den Mangel af graae Spidser paa Vingedækfjærene, som Burmeister udtrykkelig fremhæver hos sin Fugl, den skarpt fra den nysnævnte Art; mig er den af Burmeister beskrevne Fugl ganske ubekjendt, og jeg maa indskrænke mig til at henlede Andres Opmærksomhed paa den.

238 (43). **Euscarthmus subcristatus** (Vieill.).

Af denne Art, som heller ikke tidligere vidstes at forekomme i de her omtalte Egne, har jeg skudt en Han i Cerraderne omkring Lagoa Santa den 30te Juli 1847. Lund har ikke truffet Fuglen i Minas, men derimod skudt en Hun i Byen Sao Paulo i Provindsen af samme Navn den 15de December 1833.

Han og Hun ligne ganske hinanden. Iris er mörkebruun, Næb og Födder sorte. Hos den ovenfor omtalte Han viste Kjönsredskabernes Tilstand tydeligt, at Yngletiden endnu var fjern; hos Hunnen var Æggestokken i begyndende Udvikling.

I dens Mave har jeg fundet Levninger af Insekter.

239 (44). **Euscarthmus meloryphus** (Pr. Wied).

Dr. Lund har til Museet indsendt en Han, som han har skudt ved Lagoa Santa den 25de September 1836, og som er det eneste Exemplar jeg har seet fra disse Egne.

240 (45). **Euscarthmus pectoralis** (Vieill.).

Jeg har ikke truffet denne Art i Camposegnene i Minas og heller ikke seet noget Exemplar, som med Sikkerhed vidstes at være skudt der; jeg optager den efter Prindsen af Wied, som har truffet den i Campoerne paa Grændsen af Minas Novas. Da den fremdeles af Natterer er bragt fra Mato Grosso, er den rimeligviis udbredt over den hele indre Höislette i Brasilien.

241 (46). **Platyrhynchus mystaceus** (Vieill.)

forekommer, men, som det synes, kun sparsomt; jeg har i August 1847 faaet to Exemplarer i Omegnen af Lagoa Santa og i October 1851 saavelsom i November 1855 skudt den ved Sete Lagoas, fra hvilken By Burmeister ogsaa har faaet et Par Stykker. Lund har den 16de Marts 1826 skudt den ved Rio de Janeiro og den 6te Marts 1834 ved Ypanema i São Paulo.

242 (47). **Machetornis rixosa** (Vieill.).

Selv har jeg ikke truffet denne Fugl; den synes ikke at forekomme Syd for Byen Salgado, men kun i den allernordligste Deel af de Camposstrækninger, med hvis Fugleverden vi her have at gjöre, idet den fra Kystlandet lidt Syd for Bahia udbreder sig ind over Franciscoflodens Gebeet. Den övrige Deel af den meget store Landstrækning, hvorover den er udbredt, strækker sig vel heelt ned til Entre-Rios, men ligger Vest for de her omtalte Egne; end ikke i Omegnen af Paracatú ved Grændsen af Goyaz har Lund bemærket den, og dog er den jo en Fugl, som overalt hvor den findes hurtigt tiltrækker sig Opmærksomheden ved sin livlige urolige Færd og sin Forkjærlighed for beboede Steder.

243 (48). **Copurus colonus** (Vieill.).

Brasil. Viuva.

Skjöndt ikke saa hyppig i Camposegnene som i Kystlandets store Skovstrækninger, er den dog ogsaa der endnu stedse en temmelig almindelig Fugl, som forekommer i de fleste Smaaskove og navnlig med Forkjærlighed holder sig til de saakaldte Roça'er, det vil sige: Steder i disse Skove, hvor Beboerne have omhugget og brændt Træerne og beplantet den saaledes ryddede Grund med Mais, Bönner, Bomuld og andre Kulturplanter. Man seer den der sidde paa Træstubbene eller paa de enkelte af Öxen skaanede, men af Ilden svedne og hentörrede Træer, og

dreie Hovedet til alle Sider for at speide efter Insekter. Saasnart den faaer Öie paa et Bytte, flyver den ud, snapper det og vender tilbage enten til sin gamle Plads eller til en anden Green i Nærheden. Dens Flugt har en særegen snurrende Lyd, som rimeligviis skyldes de to forlængede smalle Styrere, da den ikke höres hos Individer, der have mistet disse.

Jeg har ikke selv været saa heldig at erholde den ganske unge Fugl; men blandt de Fugle, som Dr. Lund samlede under sit förste Ophold i Brasilien i Aarene 1826 til 1828, findes der en *Copurus*, som han havde skudt i Omegnen af Morro Queimado, og som han paa den til den fastbundne Etikette havde betegnet som den ganske unge Fugl af den her omtalte Art. Hvis denne Angivelse er rigtig, og derom kan der vist ingen Tvivl være, saa er Ungen i sin förste Dragt paafaldende forskjellig fra den gamle Fugl; de tvende midterste Styrere ere nemlig kun ubetydelig smallere end de övrige og rage ikke mere end halvanden Linie ud over dem; hele Fuglen er derhos eensfarvet sort; der er ikke Spor til den hvidgraa Hætte eller den hvide Gump, eller med andre Ord Fuglen svarer i denne Dragt saa godt til Cabanis's Beskrivelse af hans *Copurus funebris**), at jeg maa ansee det for meget sandsynligt, at det ikke er andet end en lignende ung Fugl af *Copurus colonus*, der ligger til Grund for Cabanis's Art.

244 (49). **Muscipipra vetula** (v. Olf.).

Professor Burmeisters Sön skjöd, medens han med sin Fader var i Besög i Lagoa Santa, en Han i en lille Skov tæt ved denne By; dette Exemplar, som jeg selv har seet, er imid-

---

*) Museum Heineanum. 2ter Th. Halberstadt 1859—1860. S. 41. Den eneste Forskjel, der kan udledes af Beskrivelsen, er den, at de to midterste Styrere rage lidt mere ud over de andre hos *Copurus funebris* end hos den ovenfor omtalte Unge, nemlig 10 Linier, men de have den samme Form, og Forskjellen i Længden vil sikkerlig ikke sige Andet end, at Cabanis's Fugl er lidt ældre, og disse Styrere derfor voxede frem til en lidt större Længde.

lertid ogsaa det eneste jeg veed, at der er truffet i Nærheden af Lagoa Santa; trods al Umage er det aldrig senere lykkedes mig selv eller mine Jægere at möde den, og Dr. Lund har heller ikke truffet den der eller andetsteds i Minas; det synes derfor rimeligt at antage, at den kun forekommer meget sparsomt i de her omtalte Camposegne; dens egentlige Hjem er São Paulo, og den synes hovedsageligen at være indskrænket til denne Provinds.

245 (50). **Cybernetes yetapa** Vieill.

Denne mærkelige Fugl er en af de for de indre Campos-strækninger meest charakteristiske Former; den forekommer temmelig almindelig Aaret rundt i de Egne, med hvis Fugle vi her have at gjöre, og navnlig ogsaa i den umiddelbare Omegn af Lagoa Santa og Sete Lagoas; men den udbreder sig ogsaa over en Deel af Sao Paulo; Natterer har truffet den i Goyaz og Mato Grosso*), Azara og d'Orbigny i Paraguay og Chiquitos**). Derimod forekommer den sikkerlig ikke i det mellembrasilianske Kystlands Urskove, og naar Sclater angiver Rio de Janeiro som Lokalitet for et Exemplar i hans Samling***), maa dette vistnok forstaaes saaledes, at Fuglen vel kan være sendt ham fra Rio, men ikke være skudt der.

I Camposegnene i Minas opholder den sig gjerne i smaa Flokke paa fire til fem Stykker i Cerraderne, dog kan man ogsaa træffe den i de derværende Smaaskove; den Forkjærlighed for sumpige Egne, som Spix og Azara have iagttaget hos den i São Paulo og i Paraguay, har jeg ikke bemærket i Minas. Den nærer sig af Insekter, som den ifölge Azara saavel skal pille op paa Jorden som fange i Flugten; det Förste har jeg ikke seet Fuglen gjöre, og det skeer vel heller ikke ret ofte; thi den lange

---

*) v. Pelzeln, zur Ornith. Brasil. II Abth. S. 99.

**) Azara, Voy., T. 3, S. 196; d'Orbigny, Voy. d. l'Amer. mérid., T. 4me, 3me Partie, Oiseaux, p. 342.

***) Catalogue of a Coll. of Americ. Birds. London 1862. P. 203.

Hale synes ikke at gjöre Fuglen særlig skikket til at löbe om paa Jorden, og man finder sjelden eller aldrig Halefjærene afslidte, hvad de dog formodentlig maatte blive, naar den ret ofte opholdt sig paa Jorden. Derimod har jeg oftere seet den snappe Insekter i Flugten, og navnlig længe seet den jage i Aftenskumringen efter sværmende Termiter, med hvilke jeg da fandt dens temmelig muskulöse Mave ganske fuldproppet; ved andre Leiligheder har jeg fundet forskjellige Biller i dens Mave.

Hos Exemplarer skudte ved Lagoa Santa den 19de og den 24de Juli 1847 viste Kjönsredskabernes Udseende, at Forplantningstiden endnu ikke var nær; men hos et Par Hanner, skudte sammesteds den 29de September s. A., vare Sædstokkene derimod udviklede til en betydelig Störrelse, og det Samme var fremdeles Tilfældet hos Exemplarer, som Lund har faaet der den 21de October 1835.

Hos Hunnen er Halen i Reglen kortere end hos Hannen; men dette Kjendemærke er paa ingen Maade ufeilbart; Halens Længde varierer nemlig (ligesom ogsaa hos *Milvulus savana* og hos andre med slige meget forlængede Styrere forsynede Fugle) ikke lidet i Længde hos de forskjellige Individer, og man kan træffe en og anden Han, som har en kortere Hale end en ret langhalet Hun; et bedre Skjelnemærke afgiver efter min Erfaring det brune hesteskoformige Baand, som indfatter den hvide Strube; thi dette har jeg, paa en eneste Undtagelse nær, stedse fundet kjendeligt bredere nedentil hos Hunnen end hos Hannen. Hos den levende Fugl er Iris bruun*), Næbet graabruunt, Föd-derne sorte.

*) Ingen af de Forfattere, der have seet denne Fugl levende, omtaler Öiets Farve, hverken Azara, Spix eller d'Orbigny; jeg kan derfor ikke forstaae, hvorledes Burmeister, som ikke selv har truffet Fuglen, er kommen til at kalde Iris bruunröd, med mindre han simpelt hen har gjort det, fordi den er coloreret saaledes paa Spix's Figur; men det er dog unægtelig at tage sig det vel let med sine Angivelser.

I den Diagnose, som Lichtenstein har givet af denne Fugl, der af ham er kaldet *Muscicapa yiperu*, siges Panden (*frons*) og Gumpen (*uropygium*) at være hvide*); hos alle de Exemplarer, jeg har seet, ere disse Dele imidlertid graae med mörkere Skaftstreger, og saaledes beskrives og afbildes de ogsaa af andre Forfattere; kun de aller forreste Pandefjær blive undertiden hvidagtige, men beholde selv da stedse de mörke Skaftstreger; denne Uovereensstemmelse er dog vist kun tilsyneladende og beroer vistnok kun paa en mindre nöiagtig Udtryksmaade hos Lichtenstein; at den skulde have sin Grund i en af Alderen betinget Forskjel i Dragt, end sige i en Forskjel i Art, er meget lidt rimeligt.

246 (51). **Cnipolegus comatus** (Licht.).

Brasil. Maria preta.

Til enhver Aarstid meget almindelig i Cerraderne; selv paa Toppen af de omtrent 5000 Fod höie Bjerge Serra da Piedade og Pico da Itabira har Dr. Lund og jeg selv truffet den. Det förste Sted paa Veien fra Rio de Janeiro til de indre Camposegne, hvor jeg bemærkede den, var hiinsides Chapeo de Uvas, mellem denne By og Serra da Mantiqueira.

Hos den levende Fugl er Iris blodröd og Gabet har en ret smuk safranguul Farve.

247 (52). **Cnipolegus cyanirostris** (Vieill.).

Jeg har den 19de Juli 1847 skudt en ung Han i Omegnen af Lagoa Santa, men flere Exemplarer veed jeg ikke ere blevne iagttagne der; den er rimeligviis sjelden. Dr. Lund har hyppigt truffet den ved Morro Queimado i Provindsen Rio.

---

*) Verzeichn. d. Doubletten etc. S. 52.

218 (53). **Alectorurus tricolor** Vieill.

Denne Fugl udbreder sig fra Syd-Brasilien af op gjennem en stor Deel af Camposegnene i Minas, men forekommer ikke paa den hele Strækning fra Serra da Mantiqueira til Lagoa Santa; selv i den nærmeste Omegn af denne lille By er det aldrig lykkedes Dr. Lund eller mig selv at erholde noget Exemplar, og der kan neppe være nogen Tvivl om, at den virkelig ikke forekommer der. Men allerede et Par Mile derfra paa en stor sumpig Eng hiinsides Flækken Sumidouro, bekjendt der i Egnen under Navn af Vargem Comprida, findes den, om end kun sparsomt, og ved Byen Sete Lagoas, beliggende 7 Mile Nordvest for Lagoa Santa, er den temmelig hyppig. Derfra udbreder den sig Nord paa ialfald til Byen São Romão ved São Francisco, thi derfra har Prindsen af Wied faaet den, og imod Vest idetmindste henimod Grændsen af Minas; thi Lund har skudt en ung Han ved Byen Uberaba den 3die August 1834. Derimod er det tvivlsomt, om den forekommer i Goyaz og Mato Grosso, da Natterer ikke har hjembragt den derfra; og dette er saa meget mere paafaldende, som den jo forekommer ikke blot i Paraguay, men selv langt ind i Bolivien, hvorfra Museet i Kjöbenhavn har faaet et Exemplar tilsendt, og hvor den jo ogsaa er iagttaget af d'Orbigny*).

Den er en Camposfugl, men den vælger rigtignok der fortrinsviis sumpige Steder til Opholdssted.

249 (54). **Arundinicola leucocephala** (Pall.).

Brasil. Viuvinha, Rendeira.

En temmelig almindelig Fugl i Camposegnene, navnlig hvor der findes sumpige Enge, eller ved Bredden af Söer; saaledes er den t. Ex. stedse at finde ved Lagoa Santa, hvor den bygger Rede i Buskene og mellem Sivene langs Söens Bred; ogsaa ved

---

*) Voy. d. l'Amer. mérid. T. 4me. Troisième Partie, Oiseaux, p. 342.

Sete Lagoas forekommer den hyppigt, og jeg har erholdt den begge disse Steder til alle Tider af Aaret. Dr. Lund har fremdeles skudt den i São Paulo ved Agoas Pretas*) den 31te October 1833, og i Provindsen Rio ved Taipú og ved Byen São Fidelis.

Man seer den sædvanlig parviis, og af Hannen höres under Flugten en snurrende Lyd, der rimeligviis frembringes af den ganske smalle, anden Haandsvingfjær, da jeg ikke har bemærket Lyden hos Hunnen, hos hvilken denne Svingfjær ikke har denne særegne Form. Den nærer sig vel nok hovedsagelig af Insekter, men Dr. Lund har dog ogsaa fundet dens Mave fyldt med Frö. Den yngler rimeligviis flere Gange om Aaret, og sidste Gang langt henimod Koldtiden, thi Dr. Lund har fundet Sædstokkene meget store endnu hos Hanner skudte i de förste Dage af Mai.

De unge Hanner, der som bekjendt ligne Hunnen, har jeg truffet i Overgang til den udfarvede Dragt i October Maaned.

250 (55). **Fluvicola albiventer** (Spix).

Hverken Dr. Lund eller jeg har truffet denne Fugl, det være sig i Camposegnene i Minas eller andetsteds; men Spix siger, at den har hjemme „in campis Brasiliæ“**), og Natterer har hjembragt den fra Goyaz***); det er derfor ikke usandsynligt, at den er udbredt ogsaa over en Deel af Campoerne i Minas, og det kan derfor maaskee til Nöd forsvares at give den en Plads her, især for at henlede Opmærksomheden paa den og dens Udbredning.

251 (56). **Tænioptera irupero** (Vieill.).

Der er noget meget paafaldende ved denne Fugls Udbredning, saavidt man kjender den. Den er almindelig i La Plata-Staterne, den forekommer fremdeles i Paraguay og rimeligviis

*) Beliggende i Nærheden af Byen Taubaté.
**) Spec. Nov. Av. Bras. II, p. 21.
***) v. Pelzeln, zur Ornithol. Bras. II Abth. S. 97.

ogsaa i den aller sydligste Deel af Brasilien. Den optræder dernæst i Franciscoflodens Gebeet, hvor Spix iagttog den ved Joazeiro*), og hvor den i den nyeste Tid atter er bleven seet af Capitain Burton ved den noget sydligere liggende By Chique-Chique**); den tilhörer saaledes for saavidt virkelig Camposfaunaen. Men i de mellem disse to Gebeter liggende Landstrækninger synes den at mangle; det er Alt, hvis den netop berörer Minas Geraes's nordlige Grændse, i den övrige Deel af denne store Provinds findes den neppe; Prindsen af Wied har ikke truffet den i de af ham bereiste Kystprovindser***), og heller ikke i São Paulo synes den at forekomme; Dr. Lund har ligesaa lidt iagttaget den der, som Spix eller Natterer, og denne sidste har (hvad man maa lægge vel Mærke til) heller ikke truffet den i de andre Dele af Brasilien, som han har bereist. Efter hvad der foreligger, skulde Fuglen altsaa forekomme i to langt fra hinanden liggende Gebeter uden dog at vandre fra det ene til det andet; men dette vilde saa lidt stemme med de sædvanlige Regler, at man naturligt bringes paa den Tanke, at den i Franciscodalen forekommende Fugl muligviis kunde være en anden Art end den sydlige; jeg er imidlertid ikke i Besiddelse af det til Spörgsmaalets Besvarelse nödvendige Materiale.

252 (57). **Tænioptera nengeta** (L.).

Brasil. Maria branca.

Meget almindelig overalt i Cerraderne og de aabne Campoer; jeg bemærkede den paa Veien fra Rio de Janeiro til Lagoa

---

*) Sp. Nov. Bras. II, p. 20.

**) Explorations of the Highlands of the Brazil. Vol. II. P. 332. Burton kjendte ikke Fuglen og giver den derfor heller ikke noget Navn; men hans Beskrivelse viser tilstrækkelig, at det er denne Art, han har seet.

***) Wienermuseet har paa anden Haand faaet et Exemplar fra Bahia; hvis man kan stole paa, at det ogsaa er skudt der, og ikke blot afsendt derfra, vilde Fuglens Udbredning naae ud til Kysten netop der, hvor Prindsens Reise endte.

Santa, strax ved Begyndelsen af Camposegnene i Nærheden af Byen Barbacena; og fra dette Sted af traf jeg den overalt, hvor jeg har været. Dr. Lund har fremdeles skudt den ved Paracatú tæt ved Grændsen af Goyaz; der er derfor al Rimelighed for, at den ogsaa forekommer i denne sidstnævnte Provinds, skjöndt Natterer ikke har hjembragt den derfra.

Man seer den enkeltviis eller parviis snart siddende i Cerradernes Træer og Buske, snart hoppende om paa Jorden. I Skovene kommer den aldrig. Standfugl. Iris mönnieröd.

253 (58). **Tænioptera velata** (Licht.).

Er omtrent ligesaa almindelig som forrige Art, med hvilken den deler Opholdssted og Levemaade*). Iris bruun.

254 (59). **Tænioptera icterophrys** (Vieill.).

Meget almindelig ved Lagoa Santa, hvor den opholder sig deels i Cerraderne, deels i Smaabyerne og Haverne i disse; i 1847 fik jeg fra den 27de til den 30te September 8

---

*) Af v. Pelzelns Værk, zur Ornithol. Bras. (II Abth., S. 97), seer man, at der blandt de af Natterer hjemsendte Exemplarer af denne Fugl er et, som han har faaet af H. Dal Borgo, og som skal være fra Rio de Janeiro. Jeg tör ganske vist ikke bestemt benægte, at dette Exemplar kan være fra denne Lokalitet, men jeg er rigtignok tilböielig til at troe, at Angivelsen beroer paa en Misforstaaelse; thi Fuglen er, saavidt jeg veed, ikke truffet der af nogen Anden, og jeg har selv heller aldrig seet den der; en regelmæssigt ved Rio forekommende Fugl er den ialfald sikkert ikke. H. Dal Borgo, af hvem Natterer har faaet sit Exemplar, var ikke selv Naturkyndig; han var dansk Gesandt i Rio de Janeiro og benyttede Leiligheden under sit Ophold der til at anskaffe betydelige Samlinger ikke blot af Fugle, men ogsaa af Pattedyr, Krybdyr og Insekter, men han samlede aldeles ikke selv. Ved hans Tilbagekomst til Kjöbenhavn bleve hans Samlinger det daværende kongelige naturhistoriske Museums Eiendom, men ikke et eneste Stykke deraf var forsynet med nogen Angivelse af en speciel Lokalitet, og jeg maa betvivle, at Dal Borgo har besiddet eller bekymret sig om den Art Oplysninger om de enkelte Stykker; Fugleskindene vare for största Delen meget godt og eensartet præparerede, aabenbart af en meget övet Præparateur (maaskee Freireiss?).

Stykker i Byens nærmeste Omegn; jeg har fremdeles skudt den der i Juli Maaned, og da Lund har erholdt et Exemplar den 1ste November (1836), kan der neppe være Tvivl om, at den jo er Standfugl.

I Maven paa de af mig undersögte Individer har jeg fundet deels alene Insekter, deels Insekter og Frö.

255 (60). **Casiornis rubra** (Vieill.).

Denne Fugl synes hovedsagelig at tilhöre sydligere og vestligere Dele af det indre Syd-Amerika, og de her omtalte Egne danne vist den yderste Grændse for dens Udbredning mod Öst; imidlertid er den dog i Nærheden af Lagoa Santa sine Steder ikke ganske sjelden. Lund har saaledes den 10de Mai 1836 skudt en Hun paa Fazendaen Mocambo, faa Miil Nord for Lagoa Santa, og har i sine Optegnelser bemærket, at den var temmelig almindelig der saavel i Cerraderne som i Randen af Fazendaens Roça. Foruden ved Mocambo har han ogsaa truffet den i São Paulo ved Batataes, hvor han skjöd Han og Hun i en lille Skov den 3die Juni 1834, og fremdeles i Goyaz ved Byen Catalão, hvor han den 23de August samme Aar skjöd en Hun, hvis Æggestok allerede var temmelig stor.

Familia: *Formicariidæ.*

256 (61). **Corythopis calcarata** (Pr. Max).

Lund har skudt den ved Paracatú den 9de September 1834 og atter faaet et Exemplar ved Lagoa Santa den 15de Februar 1836. Dette sidste Exemplar ligner forresten, hvad Farven angaaer, det andet, men Baandet paa Brystet er noget smallere og ikke sort, men grönliggraat; det er lidt större end det förste og er derfor neppe nogen meget ung Fugl; jeg formoder, at det er den hidtil ubeskrevne Hun, men Kjönsorganernes uudviklede Tilstand tillod ikke Lund at erkjende Kjönnet.

Ifölge Lunds Optegnelser var Iris sortebruun hos den levende Fugl, Overnæbet mörkebruunt, Undernæbet voxguult, Födderne blygraae. Maven indeholdt Insekter.

Prindsen af Wied har opdaget denne Art i Kystlandets Urskove, Natterer har truffet den i Rio de Janeiro, Sao Paulo og Mato Grosso, Lund i Minas, og endelig har d'Orbigny iagttaget den i Chiquitos; den har saaledes en meget stor Udbredning, men synes intetsteds at være hyppig.

257 (62). **Conopophaga lineata** (Pr. Max).

Dr. Lund har skudt den ved Paracatú i September, men flere Exempler paa dens Forekomst i Camposegnene i Minas kjender jeg ikke; den er der vistnok en sjelden Fugl. Derimod er den almindelig i Provindserne Rio de Janeiro og Sao Paulo; Lund har i den förstnævnte af disse to Provindser skudt en Hun ved Neu Freiburg den 27de Januar, en Han ved Macahé den 30te April og en ung Hun ved S. Clemente den 4de Juli. I São Paulo har han gjentagne Gange skudt den ved Hytú i Maanederne Februar og Marts.

Hos den unge Fugl er Striben over og bagved Öiet heelt graa, den bliver dernæst hvid bagtil og först senere hvid gjennem sin hele Længde hos den fuldkommen udfarvede Fugl*).

258 (63). **Grallaria campanisona** (Licht.).

Brasil. Tobaco.

Denne Fugl kan neppe være ganske sjelden, da Befolkningen har et eget Navn for den; imidlertid har jeg selv ikke truffet den, og Lund har kun faaet et eneste Exemplar, en Hun, som han skjöd den 21de April 1842 i en Skov ved Sumidouro, hvor

*) Muligviis forekommer *Conopophaga melanogaster* ogsaa i de her omtalte Egne; Ménétriés siger nemlig, at Langsdorff har fundet den ved Cuyaba, men oplyser ikke om dermed menes Byen i Mato Grosso eller Guldminen i Minas.

den hoppede om paa Jorden. Han bemærker om den, at den har en höi, langtlydende Stemme, der lyder nogenlunde som dens brasilianske Navn gjentaget et Par Gange efter hinanden. Æggestokken var netop ifærd med at udvikle sig hos den Hun, han fik.

259 (64). **Grallaria ochroleuca** (Pr. Max.).

Hverken Lund eller jeg har truffet denne Art; jeg optager den her efter Prindsen af Wied og Natterer. Den förste traf den i Campoerne paa Grændsen af Provindserne Minas og Bahia ved Landsbyen Conquista*); Natterer har hjembragt den fra Ypanema i São Paulo, saa at dens Forekomst i de Egne, med hvis Fugle vi her have at gjöre, neppe kan betvivles.

260 (65). **Pyriglena leucoptera** (Vieill.).

Forekommer kun i de tætte Smaaskove i Camposegnene og er neppe hyppig. Lund har skudt en Han i Omegnen af Lagoa Santa den 13de April 1836.

261 (66). **Pyriglena maura** (Ménétr.).

Jeg optager denne Art efter Ménétriés, som beretter, at Langsdorff har opdaget den i Minas Geraes**); selv har jeg ikke truffet den.

262 (67). **Formicivora rufatra** Lafr. & d'Orb.

Burmeister anförer at have faaet den ved Congonhas og ved Lagoa Santa***), og ved den sidstnævnte By har jeg ogsaa selv i December 1854 skudt et Exemplar, som dog blev altfor beskadiget ved Skudet til at kunne bruges. Lund har hjem-

---

*) Beiträge z. Naturgesch. v. Brasil. III Bd. 2. S. 1038.
**) Mém. de l'Acad. de St. Petersbourg. 6me Série. Scienc. nat. T. I, p. 506.
***) Syst. Uebers. d. Th. Brasil. 3ter Th. S. 75.

sendt to Hanner fra Provindsen São Paulo, den ene skudt den 17de, den anden den 22de Mai 1834 ved Sao Bento de Araraquara. Det er en meget vidtudbredt Art, da den ogsaa forekommer i Paraguay og er iagttaget af Natterer i Goyaz og Mato Grosso.

263 (68). **Formicivora melanogastra** Natt.

Denne hidtil kun i Goyaz og ved Bahia iagttagne Art er ikke ganske sjelden i Omegnen af Lagoa Santa og Sete Lagoas; Lund har ved den förste af disse Byer skudt en Hun den 4de Juni 1836 og en Han den 15de Juni 1840, og jeg har selv faaet en Han sammesteds den 17de Juli 1847; endelig har jeg skudt nok en Han i en aldeles udfarvet og frisk Dragt ved Sete Lagoas i August 1855. Arten er imidlertid ikke indskrænket til Camposegnene; Lund har under sit förste Ophold i Brasilien hjemsendt en Hun, som han havde skudt den 6te Juli 1828 ved Aldea da Pedra (en lille By ved Parahybafloden), og som ganske stemmer med den i Campoerne forekommende Fugl.

264 (69). **Formicivora squamata** (Licht.).

Lund har den 5te Juli 1828 skudt denne Art ved Aldea da Pedra i Provindsen Rio, derimod har hverken han eller jeg truffet den i Minas; jeg giver den Plads her paa Grund af, at Swainson, som har beskrevet den under Navn af *Formicivora maculata*, beretter, at det Exemplar, paa hvilket han havde grundet sin Beskrivelse, var sendt ham af Langsdorff fra „the Mining District of Brazil“*).

265 (70). **Formicivora striata** (Sp.).

Optages efter Ménétriés, som anförer den fra Diamantina i Minas**).

---

*) Zool. Journal. Vol. II. S. 147.

**) Mém. de l'Acad. de St. Petersb. 6me Sér. Sc. nat. T. I, p. 496.

266 (71). **Formicivora melanura** Ménétr.

Ménétriés har truffet denne Art ved Byen Queluz i den sydlige Deel af de her omtalte Camposegne*), og Natterer har iagttaget den i Provindsen Mato Grosso**); der kan saaledes neppe være nogen Tvivl om, at det kun maa tilskrives et Tilfælde, naar hverken Lund eller jeg har været saa heldig at erholde den.

267 (72). **Formicivora melanaria** Ménétr.

Ogsaa denne Art kan jeg kun optage efter Ménétriés, som anförer den fra Minas Geraes***), medens Natterer tillige har fundet den i Mato Grosso, saa at der ingen Tvivl kan være om, at den jo udbreder sig over hele det indre Camposland.

268 (73). **Formicivora pileata** (Licht.).

Jeg har blot seet Hanner af denne Art fra Camposegnene, og jeg kjender fremdeles den meget nærstaaende *H. atricapillus* kun af Natterers og v. Pelzelns Beskrivelse†); men da de störste Exemplarer, jeg har faaet af den her omtalte Fugl, kun have en Totallængde af 126mm (4" 9''' DM.), og da der ikke er Spor til noget okkerfarvet Anströg paa Brystet hos noget af mine Exemplarer, tager jeg ikke i Betænkning at ansee den for ovennævnte Art.

Lund har skudt to Hanner ved Lagoa Santa den 11te Mai og den 13de Juni 1837, og jeg har selv faaet en tredie Han ved Sete Lagoas i August 1855. Arten forekommer ogsaa i Kystlandets Urskove††); derimod kan det neppe ansees for afgjort, om den udbreder sig længere ind i det Indre ind i Provindserne Goyaz og Mato Grosso. Natterer har ikke truffet

*) Mém. de l'Acad. de St. Petersb. 6me Sér. Sc. nat. T. I, p. 508, pl. 8.
**) v. Pelzeln, zur Ornith. Bras. II, S. 85.
***) Mém. d. l'Acad. d. St. Petersb. 6me Sér. Sc. nat. T. I, p. 500, pl. 9.
†) v. Pelzeln, zur Ornith. Bras. II, S. 85.
††) Syst. Uebers. d. Th. Bras. III, S. 78.

den paa sin Reise; i Wiener-Museet findes der rigtignok ifölge v. Pelzeln tre fra Langsdorff hidrörende Exemplarer, der spörgsmaalsviis ere angivne at være fra „Cuyaba“*); men selv om disse Exemplarer virkelig ere fra et Sted af dette Navn, er det dog maaskee tvivlsomt, om der i dette Tilfælde skal tænkes paa Hovedstaden i Mato Grosso eller paa Guldminen Cuyaba ikke langt fra Byen Sabara. Langsdorff og Ménétriés have begge opholdt sig i Mineegnene i Minas Geraes, hvor jeg selv endnu hist og her har fundet Erindringen om dem levende hos enkelte ældre Folk Og at ialfald nogle af de Arter, som Ménétriés i sin Monographie af Myiotherinerne**) angiver at være fra „Cuyaba“, netop ere fra Omegnen af den ovennævnte Mine, anseer jeg for saameget rimeligere, som det saaledes bliver lettere at forstaae, at der er flere af disse Fugle, for hvilke Ménétriés angiver Lokaliteten Cuyaba, men som Natterer ikke har truffet i Provindserne Goyaz eller Mato Grosso.

269 (74). **Dysithamnus mentalis** (Temm.).

I en lille Skov i Omegnen af Lagoa Santa har jeg den 7de August 1847 skudt en Han af denne Art, som ikke vides tidligere at være iagttaget i Camposegnene; Fuglen er vistnok temmelig sjelden der, ialfald har jeg ikke seet flere end dette ene Exemplar, der hoppede om paa Grenene i det tætte Krat temmelig lavt ved Jorden.

Hos den levende Fugl er Iris sort, Overnæbet brunlig sort, Undernæbet graalig hvidt og Födderne lyst blaagraae.

---

*) v. Pelzeln, zur Ornith. Bras. 2te Abth. S. 80.

**) Mém. de l'Acad. de St. Petersbourg. 6me Série. Sciences natur. T. 1. 1835, p. 443.

270 (75). **Thamnophilus nævius** (Gmel.).

Spotted Shrike, Latham, a General Synopsis of Birds. Vol. I, p. 1, pag. 190.
Lanius nævius, Gmelin, Linn. Syst. Nat. Ed. XIII, T. I, p. 308.
Le Batara noir et plombé, Azara, Voy. T. 3, p. 422, Nr. CCXIII (♂).
Thamnophilus coerulescens, Vieillot, Nouv. Dict. d'hist. nat. 2de Ed. T. 3, p. 311*).
— — Encycl. méth. Ornith. p. 743 (♂).
Le Batara mordoré, Azara, Voy. T. 3, p. 423, Nr. CCXIII (♀).
Thamnophilus auratus, Vieillot, Nouv. Dict. d'hist. nat. 2de Ed. T. 3, p. 312.
— — Encycl. méth. Ornith. p. 743 (♀).
— *albonotatus*, ♂ (non ♀), Spix, Sp. nov. Av. Bras. T. 2, p. 27, tab. XXXVII, fig. 2.
— *maculatus*, d'Orbigny, Voy. Ois. p. 172.

I Camposegnene har Dr. Lund og jeg kun iagttaget en eneste af de *Thamnophilus*-Arter, for hvilke de Herrer Cabanis og Heine have dannet Slægten *Erionotus*, og det netop en Art, som Burmeister ifölge sine Erfaringer antager for at være indskrænket til Kystlandet**), nemlig *Thamnophilus nævius*, kjendelig ved, at Armsvingfjærene (hos Hannen) have smalle graae (ikke hvide) Rande, og at den yderste Styrer, men ogsaa kun denne, hos begge Kjön har en hvid Plet paa Yderfanen henved tre Linier bagved den hvide Spids. Jeg har ikke havt Leilighed til at sammenligne den i Minas Geraes forekommende Fugl med Exemplarer af denne Art fra Cayenne; men man tör vel ansee det for sikkert, at den brasilianske Fugl ikke er forskjellig fra den i de nordlige Egne af Syd-Amerika, da Hr. v. Pelzeln, der har havt Exemplarer fra begge Lokaliteter til sin Raadighed, ikke har betænkt sig paa at ansee begge for samme Art***); og at

*) Citeret paa anden Haand efter Burmeisters Syst. Uebers.
**) Syst. Uebers. d. Th. Bras. III, S. 97.
***) v. Pelzeln, zur Ornith. Brasil. III, S. 76.

den af mig hjembragte Fugl under alle Omstændigheder er den selvsamme som den, der af denne grundige Ornitholog antages for den ægte *T. nævius*, derom har jeg tilfulde kunnet overtyde mig, da han har viist mig den store Forekommenhed paa mit derom yttrede Önske at sende mig et af Natterer ved Ypanema skudt Exemplar af denne Art til Sammenligning.

Den er Standfugl og ikke sjelden i Smaaskovene i de her omtalte Egne. Lund har i Omegnen af Lagoa Santa skudt en Han med stærkt udviklede Sædstokke den 25de November 1835 og en Hun den 13de Juni 1837; sammesteds har jeg faaet tvende Hanner den 5te August og den 18de September 1847; en tredie Han har jeg fremdeles skudt i Omegnen af Byen Taboleiro Grande den 15de October 1855; endelig har jeg seet enkelte Exemplarer, som vare skudte ved Sete Lagoas. Men i disse Egne synes ogsaa Grændsen for dens Udbredning i vestlig Retning at være; idetmindste har Natterer ikke truffet den i Mato Grosso eller Goyaz. Museet besidder fremdeles nogle Exemplarer af denne Art, som Dr. Lund har hjemsendt fra Provindserne Rio de Janeiro (Neu Freiburg) og São Paulo (São Carlos). Disse stemme iövrigt nöiagtigt med dem fra Minas, men Næbet er næsten umærkeligt kortere, og Forskjellen mellem den yderste og midterste Styrers Længde er sædvanligt en Linie större; ingen af disse Smaaforskjelligheder synes imidlertid at være ganske constant, og de forslaae efter min Mening end ikke til at begrunde en Raceforskjel mellem Fuglen fra Camposegnene i Minas og den fra Kystlandets Urskove. Saavel hos Exemplarer fra den ene som fra den anden Lokalitet kan den yderste Styrer foruden den allerede omtalte hvide Plet paa Yderfanen endnu have en lignende, men mindre, et Stykke nærmere ved Roden; den kan være tilstede paa den ene Side af Halen, men mangle paa den anden, og viser sig allerede derved som én tilfældig Afvigelse, paa hvilken der ingen Vægt kan lægges.

Jeg maa meget betvivle, at den Synonymie, som sædvanlig opstilles for denne Art, er rigtig; jeg skjönner ikke rettere end,

at de af Azara under Navnene *Batara noir et plombé* og *Batara mordoré* beskrevne Thamnophiler ere Han og Hun netop af denne Art, saaledes som Dr. Hartlaub forlængst har meent*), men ikke af *T. ventralis* Scl., saaledes som det nu sædvanlig antages. Vist er det ialfald, at hvad Sonnini siger om Styrernes Farve hos Azaras Fugl netop passer paa *T. nævius*, men ikke paa *T. ventralis* **). Jeg anseer det fremdeles for höist sandsynligt, at den af d'Orbigny og Lafresnaye opstillede *T. maculatus* er Azaras „Batara noir et plombé“ eller med andre Ord den ægte *T. nævius*, medens den Fugl, som disse Forfattere antage for denne Art, er en anden, maaskee *T. ambiguus*; thi i Diagnosen af Hannen siges Halen at være *atra, albo maculata* ***), og disse Ord forklares nærmere i Beskrivelsen af Hunnen, om hvis Styrere det hedder, at de i Modsætning til Hannens ere *non nisi apice albæ*; men heraf synes da atter at fremgaae, at virkelig ikke blot den yderste, men ogsaa de övrige Styrere hos Hannen af den ovennævnte *T. maculatus* maae have andre hvide Pletter foruden dem i Spidsen.

At ogsaa Spix's *T. albonotatus* ♂ snarest er den her omtalte Art, kan der vel heller ikke være synderlig Tvivl om, skjöndt Afbildningen viser enkelte smaa Afvigelser. Derimod kan den Fugl, som Spix holder for Hunnen til sin nye Art, sikkerlig ikke være hvad den udgives for; Beskrivelse og Afbildning tale begge altfor stærkt derimod. Hvis det ikke er Hunnen til en hidtil ganske ubekjendt Art, skulde jeg være meget tilböielig til at ansee den for Hunnen til *Th. torquatus*. Skjöndt Afbildningen, hvis denne Gisning er rigtig, unægtelig maa kaldes maadelig, passer den dog bedre til denne Arts Hun end til nogen anden

*) Systemat. Index zu Don Felix Azaras Apuntamientos etc. S. 14.

**) »Les pennes de la queue, aussi noires, avec une petite tache blanche vers l'extrémité de chacune, à l'exception des deux du milieu; l'extérieure, de chaque côté, a une seconde tache blanche en dehors.« Azara, Voy. T. III, S. 423.

***) d'Orbigny, A., Voy. dans l'Amér. mérid. T. 4me, 3me Partie, Oiseaux, pag. 170.

af de hidtil bekjendte Arters, og Beskrivelsen indeholder ikke Noget, som bestemt modsiger Gisningen.

I den allernyeste Tid har G. R. Gray sat et formeentligt ældre Artsnavn, „*cayanensis* Müll.", istedetfor *nævius**). Dersom der dermed, som man maa troe, er sigtet til P. L. S. Müller, hvis længst forglemte systematiske Navne J. Cassin har sögt at bringe til Gyldighed i sine „Fasti Ornithologiæ"**), burde Navnet vel under alle Omstændigheder være skrevet *cajennensis*, thi saaledes skriver Müller det***); men Overförelsen af dette Navn paa den her omtalte Fugl beroer i saa Fald tillige vistnok paa en Misforstaaelse; thi *T. nævius* er jo ingen Buffonsk Art, men beskreven förste Gang af Latham flere Aar efter, at Müllers Værk var udkommet og han selv var död. Cassin antager paa det anförte Sted, at det er den paa „Pl. enlum." 377 afbildede Fugl, som Müller har meent med sin *Lanius cajennensis*; han henviser derfor til *Lanius nævius* Gmel. Syst. Nat. XIII, S. 304 (*Tityra cayana*, av. jun.), og denne Henviisning har Gray formodentlig da ved en Distraktionsfeil henfört til *Lanius nævius* Gmel. Syst. Nat. XIII, S. 308 (*Thamnophilus nævius*). Iövrigt vil, selv om Cassins Gisning er rigtig†), Müllers Artsnavn heller ikke bevirke nogen Navneforandring for *Tityra*

---

*) Hand-List of Genera and Species of Birds. Part I. London 1869. S. 309.

**) The Proceedings of the Acad. of Nat. Sc. of Philadelphia, October 1864, S. 234.

***) Müller, P. L. S., des Ritters Carl v. Linné vollständigen Natursystems Supplements und Register-Band. Nürnberg 1776. S. 72.

†) Dette turde imidlertid være et stort Spörgsmaal; Müllers Beskrivelse af *Lanius cajennensis* i det anförte Supplementbind S. 72 lyder saaledes: »31. Der Schwarzkopf, *Lanius cajennensis*, er ist stahlblau, hat einen schwarzen Kopf und schwarze Ruderfedern, auch sind die Schwungfedern schwarz, doch die äussern sind weiss, wiewohl es noch eine Verschiedenheit giebt, die an den Flügeln keine weisse Federn hat. Das Vaterland ist Cayenne. Buffon.« Det forekommer mig, at der maa være meent en ganske anden Fugl med disse Ord end *Tityra cayana*.

cayanas Vedkommende, thi denne Fugl er jo allerede optaget i den 12te Udgave af Linnés „Systema Naturæ“.

271 (76). **Thamnophilus ventralis** Scl.

Hverken Lund eller jeg har truffet denne Art i Camposegnene; jeg optager den her efter Burmeister, som beretter, at hans Sön skjöd flere Exemplarer i Omegnen af Lagoa Santa *). Derimod har Lund skudt en Han, som jeg troer at kunne henföre til denne Form, ved Neu Freiburg, hvor omvendt Burmeister ikke har iagttaget den. Hos den af Lund hjemsendte Han har den yderste Styrer nöiagtigt det Udseende, som den ifölge Sclaters Diagnose skal have hos hans *T. ventralis* **), og Burmeisters Beskrivelse af denne Fjær passer ligeledes Ord til andet***); den yderste Styrers Yderfane er nemlig hvid i sin sidste Halvdeel, og i denne hvide Deel findes dernæst en lille oval sort Plet, som dog ikke naaer heelt ind til det hvide Skaft; fremdeles ere de to midterste Styrere heelt sorte, saaledes som de ogsaa beskrives af Burmeister. Men iövrigt finder jeg ingen Afvigelser fra forrige Art, navnlig ikke i Styrernes Form, skjöndt jeg dog ikke godt kan betvivle, at den Fugl, jeg har for mig, jo er den, som Burmeister beskriver. Om nu den lille Forskjel i den yderste Styrer forslaaer til derpaa at begrunde en egen Art, kan maaskee synes tvivlsomt, men da jeg kun har kunnet undersöge dette eneste Exemplar, maa jeg overlade det til Andre nærmere at pröve denne Arts Berettigelse.

Burmeister anseer Sclaters *T. ventralis* for samme Art som Swainsons langt tidligere opstillede *T. pileatus* og opförer

---

*) Syst. Uebers. III, S. 95.

**) The Proc. of the Zool. Soc. of London f. 1858, A Synopsis of the American Ant-Birds (*Formicariidæ*), S. 214.

Den förste Beskrivelse af denne Art i Sclaters »Draft Arrangement of the Genus *Thamnophilus*« har jeg desværre ikke kunnet eftersee, da den Journal, hvori denne Afhandling findes, nemlig »Edinburgh New Philosophical Journal« ikke haves paa vore Bibliotheker.

***) l. c.

den derfor under det ældre Navn; Sclater er tilböielig til at give ham Medhold og har derfor baade i sin „Synopsis“ over Formicarierne og i sin Catalog over sin Samling opgivet Navnet *ventralis*; jeg kan ikke dele denne Anskuelse. Det fremgaaer nemlig klart af Swainsons Beskrivelse, at alle Styrerne hos hans *T. pileatus* have en hvid Tværstreg foruden den hvide Spidse*); Swainsons Fugl maa altsaa hvad Halen angaaer slutte sig nærmest til *T. ambiguus* og sikkert være forskjellig fra *T. ventralis*, hos hvilken netop alle Styrerne med Undtagelse af den yderste kun have hvide Spidser, men iövrigt ere eensfarvet sorte ligesom hos *T. nævius*. Jeg maa derfor ansee Swainsons Art for ialfald at være forskjellig fra Sclaters *T. ventralis*, men skal iövrigt ikke tillade mig at udtale nogen Mening om den, da jeg ikke har truffet nogen Fugl, der svarede til hans Beskrivelse.

272 (77). **Thamnophilus radiatus** Vieill.

Prindsen af Wied har truffet denne Art i Campoerne i den nordöstlige Deel af Minas Geraes, og beskriver den i sit Værk under Navn af *T. doliatus***); jeg vil derfor ikke forbigaae den her, skjöndt hverken Lund eller jeg har iagttaget den.

273 (78). **Thamnophilus torquatus** Sws.

Dr. Lund har den 17de Januar 1835 skudt en Hun i Nærheden af Byen Mariana, hvor denne Art var temmelig almindelig; endvidere har han faaet en Hun den 23de og en Han den 25de September 1836 i Omegnen af Lagoa Santa, og en ganske ung

---

*) Swainsons Ord ere: »it (the tail) is rounded, black, and tipt with white; all the feathers are pointed at their extremities, and this in so regular a manner, as to appear perfectly natural; the margin of each has a central line of white, longer, narrower, and less conspicuous than in the last« (*Th. ambiguus*). See: Zool. Jour. Vol. 2. S. 92.

**) Beitr. III, 2, S. 995.

Han i Rededragten har han skudt der den 21de December 1836; sammesteds har jeg faaet en Han den 29de og en Hun den 30te Juli 1847; fremdeles har ogsaa Botanikeren Hr. Warming skudt en Han der den 29de Juni 1864, og endelig har Burmeister erholdt et Exemplar under sit Ophold i den nysnævnte By. Længere Vest paa har jeg ikke selv truffet den, men den udbreder sig over hele det indre Plateau ind i Mato Grosso, hvorfra Natterer har hjembragt den. Den holder sig ikke strængt til Smaaskovene, men træffes ligesaa vel i selve Cerraderne. Hos begge Kjön af den levende Fugl har Gabet en smuk orangeguul Farve, Iris er zinnoberröd, Overnæbet sort, Undernæbet blyfarvet og Benene graae.

Den ganske unge Han i Rededragten er meget forskjellig fra den gamle Fugl og fortjener saameget mere at beskrives, som jeg ikke har fundet nogen Beskrivelse af denne förste Dragt hos nogensomhelst Art af denne Slægt. Oversiden af Hovedet og Bagsiden af Halsen ere bruungraae og tæt besatte med bleggule Smaapletter, een i Spidsen af hver Fjær; Ryggens Grundfarve er ligeledes bruungraa, og de enkelte Fjær have temmelig brede bleggule Bagrande, hvorved der fremkommer en noget uregelmæssig baandet Tegning. Vingernes Dækfjær have ligeledes bleggule Rande. Halen er sort med hvide Tværpletter ligesom hos den udfarvede Fugl. Bugsiden er smudsig graa med mörkere Bölgelinier. Iris er brunlig graa.

274 (79). **Thamnophilus guttatus** Vieill.

Brasil. Chocão.

En ikke sjelden Fugl i Camposlandets Smaaskove; jeg har skudt en Hun i en Capão i Omegnen af Lagoa Santa den 17de Juli 1847 og endvidere faaet den et Par Gange ved Sete Lagoas i August 1855. Fremdeles har Dr. Lund skudt den ved Byen Campinas i Provindsen São Paulo den 3die April 1834 og i de saakaldte Campos de Araraquara sammesteds den 22de Mai s. A.

Men Arten er ikke indskrænket til Camposlandet, den forekommer ogsaa i Urskovene omkring Rio de Janeiro, hvor Dr. Lund har skudt en Han og en Hun i September 1826.

I Maven paa de af mig undersögte Exemplarer har jeg fundet Insekter (fortrinsviis Biller) og haarede Larver.

Hos den levende Fugl er Iris bruun, Næbet sort og Benene blaagraae.

275 (80). **Thamnophilus major** Vieill.

synes heller ikke at være sjelden; selv har jeg rigtignok ikke skudt den, men Dr. Lund har faaet to Hanner, den ene ved Rio de São Francisco den 2den October 1834, den anden den 11te October samme Aar i Omegnen af Byen Curvelo; fremdeles har Hr. Warming oftere truffet den ved Lagoa Santa og hjembragt et Skind derfra.

Ifölge Lunds Angivelse er Iris blodröd, Næbet sort med Undtagelse af Undernæbets Rod, som er blygraa; Benene have en bleggraa Farve.

Hos begge de Exemplarer, han fik, fandt han Sædstokkene stærkt svulne.

Familia: *Pteroptochidæ.*

276 (81). **Scytalopus speluncæ** (Ménétr.).

Denne mig ganske ubekjendte Fugl, som af G. R. Gray ansees for den samme som *Scytalopus magellanicus* (Gmel.) fra Patagonien*), har Ménétriés skudt i Indgangen til en Hule i en Kalkklippe i Campoerne omkring Byen São João d'el Rey**), altsaa i den sydligste Deel af den Egn, med hvis Fauna vi beskjæftige os.

*) Hand-List of Genera and Species of Birds. Part I. London 1869. S. 187.

**) Mém. de l'Acad. de St. Petersb. 6me Sér. Sc. nat. T. I, S. 527.

Familia: *Dendrocolaptidæ.*

277 (82). **Picolaptes bivittatus** (Licht.).

Denne smukke lille Trælöber er almindelig i alle Cerraderne, hvor man seer den löbe op og ned ad Træstammerne, ivrigt beskjæftiget med at lede efter Insekter, og, naar den har fuldendt Afsögningen paa eet Træ, da at flyve hen til et andet for at begynde sit Arbeide paany. En sjelden Gang har jeg ogsaa bemærket den i Udkanten af en lille Skov, men den er dog ingen egentlig Skovfugl, dens rette Hjem er Cerraderne, hvor den er at finde til enhver Aarstid. Jeg har faaet tre Hanner fra den nærmeste Omegn af Lagoa Santa den 19de Juli, den 1ste og den 9de August 1847; Lund har skudt den sammesteds den 14de Marts og den 25de November. Ogsaa ved Sete Lagoas har jeg gjentagne Gange erholdt den. Lund har fremdeles skudt en Han ved Paracatú den 9de September 1834, og da endelig Natterer har iagttaget den ved Cuyaba midt i Provindsen Mato Grosso*), kan der ingen Tvivl være om, at den ogsaa forekommer i Goyaz og saaledes er udbredt over hele det centrale Mellem-Brasilien. I December og Januar seer man den sædvanlig parviis. Man træffer ikke sjelden Exemplarer, hos hvilke hele Undersiden af Kroppen og selv Baandet over Öiet ikke som sædvanlig ere hvide, men mörkegraae; Fuglen faaer derved et saa forandret Udseende, at jeg i Begyndelsen var i Tvivl, om ikke disse saaledes farvede Exemplarer vare en egen Art; den graa Farve er imidlertid kun en Fölge af, at Fuglen tilsmudsker og sværter sig ved at löbe op ad de af de aarlige Camposbrande forkullede Træstammer. Den hvidbugede *Picus candidus* frembyder undertiden, men rigtignok sjeldnere, et lignende Syn, og man seer de fleste saadanne sværtede Exemplarer kort efter, at Camposbrandene have fundet Sted, i September, October og November Maaned; dog har jeg ogsaa faaet navnlig

*) Pelzeln, A. v., zur Ornithol. Bras. 1ste Abth. S. 44.

Picolaptes bivittatus med graa Bug i Juli og August Maaned. Sværtningen er mærkeligt jævnt og ligeligt udbredt over hele Undersiden, men hos de forskjellige Exemplarer af forskjellig Styrke.

278 (83). **Dendrocolaptes picumnus** Licht.

Denne Trælöber er ikke sjelden i tætte og fugtige Skove i Camposegnene. Jeg har den 9de August 1847 skudt en Han i en lille Capão tæt ved Lagoa Santa og fem Dage senere faaet nok et Exemplar fra en anden lille Skov der i Nærheden; fremdeles har jeg erholdt den i Omegnen af Sete Lagoas i October 1855. Den udbreder sig Vest paa idetmindste til Grændsen af Minas; thi Lund har hjemsendt en Han, som han har skudt ved Byen Paracatú i September 1834. Men synderlig længere inde i det Indre synes den heller ikke at forekomme, ialfald har Natterer ikke truffet den i Goyaz og Mato Grosso.

Mine Exemplarer fra Camposegnene stemme iövrigt nöie med et Par andre, som Lund under sit förste Ophold i Brasilien har skudt i Omegnen af Neu Freiburg den 25de Juni 1827, men Strubens smudsig gulighvide Farve udbreder sig ikke fuldt saa langt nedad mod Halsen som hos de tvende sidste; Forskjellen er imidlertid, selv om den maatte vise sig at være constant, efter min Mening altfor ringe til at fortjene, at der lægges videre Vægt paa den. Hos den levende Fugl er Iris bruun, Næbet sort og Födderne grönlig graae.

Hos et af mine Exemplarer fandt jeg Maven fyldt med forskjellige Biller; et andet havde næsten kun Myrer i Maven.

279 (84). **Sittasomus erythacus** (Licht.).

Jeg optager denne eiendommelige Trælöber efter Burmeister, som beretter, at han under sit Ophold i Lagoa Santa fik den fra Byen Sete Lagoas*). Lund og jeg have ikke truffet

den i Camposegnene, men derimod hyppigt nok i Urskovlandet, hvorfra Burmeister mindre rigtigt ganske udelukker den, skjöndt allerede Kittlitz har meddeelt, at den forekommer i Skovene omkring Rio de Janeiro*).

280 (85). **Xenops rutilus** Licht.

Jeg har i September 1855 erholdt et eneste Exemplar af denne mærkelige lille Fugl i en Capão i Omegnen af Sete Lagoas, men kjender ikke flere Tilfælde, i hvilke den skulde være iagttaget i de Egne, med hvis Fauna vi her have at gjöre. Det er dog derfor ikke min Mening at ville erklære den for sjelden, da slige Smaafugle meget let oversees i de tætte Skove, selv om de langtfra forekomme sparsomt.

Lund har hjemsendt den fra São Paulo, hvor han den 27de Mai 1834 skjöd den paa Veien fra Rio Pardo til Flækken Batataes; Prindsen af Wied har truffet den i Östkystens Urskove, og Natterer har iagttaget den langt inde i Provindsen Mato Grosso; der kan saaledes neppe være Tvivl om, at den ogsaa forekommer i Goyaz og paa denne Maade er udbredt tværs over hele Mellem-Brasilien.

281 (86). **Anabatoides fuscus** (Vieill.).

Burmeister har, medens han opholdt sig i Lagoa Santa, faaet denne Fugl fra Sete Lagoas; i Camposegnene har jeg selv ikke truffet den, men derimod har jeg iagttaget den i Urskovene i Provindsen Rio de Janeiro, fra hvilke Burmeister med Urette vil udelukke den. Jeg har et Par Gange i 1847 og 1850 skudt den i Skovene mellem Floderne Parahyba og Parahybuna, og Lund har i 1829 hjemsendt den fra Omegnen af Cantagallo. Natterer endelig har iagttaget den i den med Urskov bevoxede

*) Kittlitz, F. H. v., Kupfertafeln z. Naturg. d. Vögel, 2tes Heft, S. 20, T. 24, Fig. 2, og: Denkwürdigkeiten einer Reise nach dem russischen Amerika etc., 1ster Bd., S. 97.

Deel af São Paulo, og Fuglen er saaledes udbredt over en stor Deel af Mellem-Brasilien lige fra Kystlandets Skove af.

282 (87). **Anabates leucophthalmus** Pr. Wied.

Hörer til de mindre almindelige Fugle i Camposegnene og forekommer kun i de derværende Skove. Jeg har skudt en Han ved Lagoa Santa den 7de August 1847, og Burmeister har ligeledes faaet den under sit Ophold der i 1851 i Begyndelsen af den kolde Aarstid. Lund har den 3die Juni 1834 skudt en Han ved Batataes i det nordvestlige Hjörne af Provindsen São Paulo. Natterer har kun truffet den i Omegnen af Rio de Janeiro og i den östlige Deel af São Paulo; Spix endelig i den nordlige Deel af Minas Geraes ved Floden Rio Verde; det synes altsaa, at de Egne, hvormed vi her have at gjöre, danne Grændsen for dens Udbredning Vest paa.

283 (88). **Anabates cristatus** Sp.

Jeg optager denne Art efter Burmeister, som beretter, at han under sit Ophold i Lagoa Santa har faaet en Hun fra Sete Lagoas. Spix opdagede denne Fugl i Omegnen af Malhada, en lille By i Provindsen Bahia beliggende ved São Francisco ikke langt fra det Sted, hvor denne Flod optager Rio Carinhenha; Natterer har paa sine Reiser kun truffet den dybt inde i Provindsen Mato Grosso, og de her omhandlede Egne ere vist den yderste Grændse for dens Udbredning i sydöstlig Retning.

284 (89). **Anabates lichtensteinii** (Cab. & H.).

Den 7de November 1854 skjöd jeg paa Reisen fra Rio de Janeiro til Lagoa Santa i Nærheden af den lille By Capella Nova en Han af denne meget lidt kjendte Art; det er den eneste Gang, jeg har seet denne Fugl i Camposegnene i Minas; Lund har heller ikke truffet den der, derimod har han hjemsendt den fra Urskovene i Omegnen af Morro Queimado, hvor han skjöd Han og Hun i Mai Maaned 1827, og fremdeles fra São Carlos

i Provindsen São Paulo, hvor han skjöd en Han den 28de Januar 1834. Der er ingen Forskjel i Dragten mellem de to Kjön.

285 (90). **Anabates poliocephalus** (Licht.).

Lund har skudt den ved Lagoa Santa den 13de April 1836, og jeg har sammesteds faaet en Han den 3die August 1847; den udbreder sig i vestlig Retning idetmindste til Grændsen af Minas; thi Lund har i September 1834 skudt den ved Byen Paracatú; men meget videre synes den ikke at gaae, da Natterer ikke har truffet den i Goyaz og Mato Grosso. Lund har fremdeles hjemsendt den fra Urskovene omkring Neu Freiburg og truffet den flere Steder i Provindsen São Paulo, navnlig ved Byen São Carlos (Campinas) den 28de Januar 1834 og i Omegnen af Byen São Bento de Araraquara i Mai samme Aar. Spix endelig hjembragte den fra Campoerne i det Indre af Provindsen Bahia. Denne Art er saaledes udbredt over Provindserne São Paulo, Rio de Janeiro, Bahia og Minas Geraes, og det er mindre rigtigt, naar Burmeister angiver det nordlige Brasilien fra Para til Bahia som dens Hjem*). Feilen er saameget besynderligere, som det neppe kan have været ham ubekjendt, at Arten oprindeligt er opstillet paa Exemplarer, der vare sendte til Berliner-Museet fra Provindsen São Paulo**).

286 (91). **Anabates superciliaris** (Licht.)

optages efter Spix, som angiver at have truffet den i Minas, og hvis Reiseroute gjennem denne Provinds hovedsagelig gik gjennem Camposegnene.

287 (92). **Phacellodomus ruber** (Vieill.).

Denne Fugl er, saavidt jeg veed, kun een Gang iagttaget i de Egne, med hvis Fauna vi beskjæftige os; jeg har nemlig den 27de October 1855 skudt en Han i Fælding ved den allerede

*) Syst. Uebers. III, S. 30.

**) Verzeichn. der. Doubletten etc., S. 41.

tidligere nævnte Bæk Tolda, der falder i São Franciscofloden*). Arten er, som bekjendt, först opdaget af Azara i Paraguay og senere truffen af Natterer i Goyaz og Mato Grosso, men ikke iagttaget af nogen af de Reisende, der have bereist den östlige Deel af Brasilien; Campoerne mellem São Franciscofloden og Rio das Velhas ere sandsynligviis Grændsen for dens Udbredning Öst paa i Brasilien.

Det Exemplar, som jeg fik, traf jeg i en temmelig aaben Cerrado langt fra Skov; det sad paa en lille Busk, der voxede i selve den fra en Boritýsal**) udspringende Bæk.

Iris har hos den levende Fugl en smuk citronguul Farve, Födderne ere lyst graabrune.

Dens Rede, som ifölge Azaras Beskrivelse maa ligne den fölgende Arts, har jeg ikke truffet.

288 (93). **Phacellodomus frontalis** (Licht.),

Brasil. João de pao,

er til enhver Aarstid meget almindelig paa mange Steder i de Egne, med hvis Fugle vi beskjæftige os, og eiendommelig for Cerraderne, hvor dens colossale, tre til fire Fod lange, af törre Kviste byggede Reder hænge ned fra Træernes Grene og hurtigt tiltrække sig Opmærksomheden. I 1847 havde et Par deres Rede i Haven til Dr. Lunds Bolig i Lagoa Santa; men ellers er den dog ikke hyppig i den umiddelbare Omegn af denne lille By; allerede en tre Miles Vei derfra henad mod Sete Lagoas er den derimod meget almindelig, og i Cerraderne der træffer man hyppigt to, ja selv tre eller fire Reder af forskjellig Störrelse i samme Træ, saa at Fuglen aabenbart har en vis Forkjærlighed for at bygge Rede i Nærheden af sine Lige. Rederne hænge lavt, men dog for höit til at kunne naaes med Hænderne fra Jorden; en nærmere Beskrivelse af Reden er overflödig, da

*) See: Vid. Medd. f. d. Naturh. For. Aarg. 1859, S. 101.

**) Saaledes kaldes de Sumpe, hvori Bority-Palmerne voxe.

den allerede er godt og udförligt beskreven af Prindsen af Wied*).

Denne Art er oprindelig beskreven efter Exemplarer fra Provindsen Bahia, fremdeles truffen af Prindsen af Wied i Campoerne paa Grændsen af denne Provinds og Minas Geraes, endelig hjembragt af Natterer fra Mato Grosso; den er saaledes udbredt over en stor Deel af det indre Höiland, og navnlig over den nordligere Deel af dette.

289 (94). **Anumbius acuticaudatus** (Less.).

Denne Fugl tilhörer egentlig sydligere Egne og er sikkert fremmed for den aller störste Deel af det Gebeet, med hvis Fauna vi her have at gjöre; men Natterer har dog endnu truffet den i Campoerne i det sydvestlige Hjörne af Minas Geraes mellem Floderne Rio Grande og Rio Paranahyba. Det herværende Museum har fra Museet i Wien tilbyttet sig en Hun, som den ovennævnte berömte Reisende den 9de Juni 1823 har skudt ved „Beiraba legitime“**); den har et lidt mindre Næb end en anden Hun, som jeg i Mai 1847 har skudt i Omegnen af Buenos Aires, men stemmer forresten ganske med denne.

290 (95). **Synallaxis ruficauda** Vieill.

Brasil. Marequito do brejo.

En almindelig Fugl i de her omtalte Egne, opholder sig gjerne ved Bredden af Söer og Kjær, hvor den hopper om

*) Beitr. z. Nat. Bras., III Bd. 2, S. 1194; — Reise in Brasilien, II Bd. S. 177.

**) Jeg formoder, at Natterer med dette Navn har villet betegne enten en Reisestation ved en lille Flod, som nu for Tiden kaldes Uberaba verdadeira eller ogsaa selve denne Flod. Den falder i en Rio das Velhas, som ikke maa forvexles med São Franciscos mere bekjendte Biflod af samme Navn, men som er en af Paranahybas Bifloder. Under alle Omstændigheder fremgaaer det af Natterers af v. Pelzeln bekjendtgjorte Reiserouter, at den ovennævnte Lokalitet maa være netop i den Egn, hvor jeg henlægger den, og i Nærheden af Rio das Velhas, hvor Natterer befandt sig den 10de Juni.

mellem og paa de der voxende Rör og Bregner; den er saaledes hyppig ved Söen Lagoa Santa, og jeg har oftere skudt den der.

Den har en meget stor Udbredning fra Nord til Syd; thi Natterer har i December truffet den ved Forte do Rio Branco*) ikke langt fra Guianas Grændse, og jeg har selv i samme Maaned skudt den i Omegnen af Buenos Aires i Aaret 1847. Den synes imidlertid fortrinsviis at holde sig til den östligste Deel af Brasilien; ialfald er den ikke iagttaget af Natterer i Goyaz og Mato Grosso, hvorimod den er truffet, foruden i Minas, i Provindserne Bahia, Rio de Janeiro og S^to Paulo; ogsaa i Paraguay forekommer den.

291 (96). **Synallaxis pallida** Pr. Max.

Der forekommer i Omegnen af Lagoa Santa og overhovedet i de Camposegne, med hvis Fugle vi her beskjæftige os, en lille *Synallaxis*, som, hvad Halens Snit angaaer, slutter sig nær til den lille Gruppe af Arter, for hvilken *Synallaxis ruficauda* kan betragtes som Typ, men har et ikke lidt kortere Næb end denne Art. Den stemmer i det Hele taget baade i Farve og Störrelse nöie med den Beskrivelse, som Prindsen af Wied har givet af sin *Synallaxis pallida*, og har fremdeles 12 Styrere ligesom denne; jeg tager derfor ikke i Betænkning at henföre den til denne Art. Dog skal jeg bemærke, at Svingfjærenes Skafter ere sortebrune hos den her omtalte Fugl, medens man af Prindsens Ord kunde fristes til at troe, at disse Fjærskafter ere ruströde hos hans *S. pallida***). Da det imidlertid vilde være Noget indenfor *Synallaxis*-Slægten usædvanligt, om Svingfjærenes Skafter virkelig havde denne Farve, og da de heller ikke beskrives saaledes af Burmeister, skulle Prindsens ikke ganske tydelige Ord vel heller ikke forstaaes paa denne Maade,

*) Pelzeln, A. v., zur Ornithol. Bras., 1ste Abth., S. 37.

**) »Schwungfedern schwarzbräunlich, an der vorderen Fahne rostroth, so wie der Schaft«, Beitr. z. Naturgesch. v. Bras., III, 2, S. 691.

og jeg seer i dem ingen tilstrækkelig Grund til at betvivle, at den her omtalte Fugl jo virkelig er hans *Synallaxis pallida.*

I Omegnen af Lagoa Santa er Fuglen neppe sjelden; selv har jeg rigtignok ikke hjembragt den, men Lund har et Par Gange erholdt den der. Han har fremdeles den 11te October 1827 skudt den ved Neu Freiburg og den 22de November 1833 i en lille Skov ved Byen Mugí das Cruces i São Paulo, i hvilken Provinds ogsaa Natterer har iagttaget den paa flere Steder. Prindsen af Wied opdagede, som bekjendt, denne Art i de saakaldte Campos Geraes paa Grændsen af Provindserne Bahia og Minas, og den er saaledes udbredt saavel over Urskovlandet som over Campoerne.

Jeg tilföier nogle Maal af et Par af de af Lund samlede Exemplarer.

	♀ $^{11}/_{10}$ 1827, Neu Freiburg.	♀ $^{22}/_{11}$ 1833, Mugí das Cruces.
Næbet, maalt fra Panden	$5^1/_2$‴	5‴.
Den foldede Vinges Længde . . .	2″ 4‴	2″ 3‴ *).
Halen	2″ 8‴	2″ 6‴.
Fodroden	7‴	7‴.

292 (97). **Synallaxis spixii** Scl.

Hverken Lund eller jeg har truffet denne Art, men da Spix angiver at have fundet sin *Parulus ruficeps*, hvis formeentlige Han er Typen for den, „*in campis fluminis St. Francisci*“ **), altsaa paa Grændsen af det Landströg, med hvis Fugle vi her beskjæftige os, vil jeg ikke forbigaae den, især da Natterer har iagttaget den et Par Steder i Provindsen São Paulo, og det saaledes er saameget rimeligere, at den udbreder sig over

*) Burmeister angiver en paafaldende större Vingelængde, nemlig 3 Tommer, cfr. Syst. Uebers. III, S. 41; mine Maal stemme meget godt med dem Prindsen af Wied anförer.

**) Spec. nov. Av. Bras., I, p. 85, tab. LXXXVI, fig. 1 (♂).

det hele Camposdistrikt i Minas og kun er bleven overseet af Lund og mig.

293 (98). **Synallaxis frontalis** Natt.

Denne ved sin graa Pande og sine ti Styrere fra Vieillots *S. ruficapilla* skarpt adskilte Art er en ganske almindelig Standfugl i disse Egne. Lund har skudt den ved Lagoa Santa i September og Februar og fremdeles ved Corrego Rico i Nærheden af Byen Paracatú i September; jeg selv har ofte erholdt den i Omegnen af Lagoa Santa og Sete Lagoas i Maanederne Marts, Juli, August og October.

Jeg har liggende for mig adskillige Exemplarer af den gamle Fugl, om hvis Kjön Lund og jeg have overbeviist os ved Eftersyn af selve Kjönsorganerne, og kan forsikkre, at der ikke er nogen Forskjel paa Hannens og Hunnens Dragt. Derimod er den ganske unge Fugl meget forskjellig fra den udfarvede; ialfald besidder Museet to Exemplarer af en *Synallaxis*, som Lund har skudt ved Lagoa Santa den 4de og den 15de Marts 1836, og som aabenbart ere unge Fugle og rimeligviis netop af denne Art. Hos disse ere Hætten, Vingerne og Halen ikke bruunröde saaledes som hos den gamle Fugl, men have den samme olivenbrune Farve som Ryggen; Undersiden er graaguul, dog bliver Farven lysere hen imod Midten af Bugen og næsten hvid paa Struben. Hos det den 15de Marts skudte Exemplar findes der paa Issen to eller tre bruunröde Fjær indblandede mellem de olivenbrune, og der kan saaledes ingen Tvivl være om, at den her beskrevne Dragt virkelig kun er en midlertidig.

Den allerede ved sine otte Styrere let kjendelige *Synallaxis ruficapilla* Vieill. (*S. cinereus* Pr. Max.) har hverken Lund eller jeg nogensinde truffet i de her omtalte Egne, og jeg tvivler paa, at den forekommer der. Burmeister siger rigtignok, at han har faaet denne Art ved Congonhas de Sabara og Lagoa Santa*);

---

*) Syst. Uebers. d. Th. Bras., III, S. 39.

men hans Udsagn kan i dette Tilfælde neppe være afgjörende, da hans *Synallaxis ruficapilla* er en Sammenblanding af Vieillots Art og den her omhandlede *Synallaxis frontalis*. Feilen hos Burmeister ligger ikke blot i den anförte Synonymie; men i selve den givne Beskrivelse ere begge Arter slaaede sammen, idet han har anseet *S. frontalis* for Hunnen af *S. ruficapilla*. Men ligesom Panden er graa hos begge Kjön af *S. frontalis*, saaledes naaer omvendt den ruströde Hætte heelt til Næbet hos begge Kjön af den ægte *Synallaxis ruficapilla* Vieill. Lund har fra Urskovene omkring Neu Freiburg hjemsendt to Hunner af denne Art, om hvis Kjön han har overbeviist sig ved egen Undersögelse, og hos begge er Panden ruströd ligesom den övrige Hætte; Burmeister har aabenbart slet ikke selv undersögt Kjönnet af de Individer, han har faaet, og da man ikke af hans Ord kan see, om han virkelig har faaet den ægte *S. ruficapilla* i Camposegnene, eller om han ikke snarere derfra kun har hjembragt den graapandede *S. frontalis*, seer jeg i hans Angivelse ikke tilstrækkelig Anledning til i Camposfaunaen at optage en Fugl, som jeg iövrigt har Grund til at ansee for fremmed for disse Egne.

294 (99). **Synallaxis torquata** Pr. Max.

Denne smukke Art er temmelig almindelig i Cerraderne; Lund har den 16de November 1837 skudt en Hun i Omegnen af Lagoa Santa; jeg har sammesteds faaet tre Hanner den 30te Juli, den 11te og den 13de September 1847, og Lund har fremdeles den 29de September 1834 skudt den ved „Lages“, en Fazenda nogle Miil fra Landsbyen Sta Anna dos Allegres. — Den er Standfugl og udbreder sig fra Campoerne ved Nordgrændsen af Minas Geraes, hvor Prindsen af Wied först fandt den, til Provindsen São Paulo, hvor Natterer har iagttaget den paa flere Steder.

Hr. v. Pelzeln har gjort opmærksom paa, at hos Hannen ere Fjærene paa den forreste Deel af Ryggen hvide ved Roden,

og at der hos den findes en ruströd Halvring omkring den bageste Side af Halsen*). Det sidste Kjendemærke finder jeg hos alle mine Exemplarer, men det förste holder kun Stik hos de to, hos det tredie ere alle Fjærene paa Ryggen graae ved Roden; muligviis er dette Exemplar en noget yngre Fugl.

I Maven paa de Exemplarer, jeg har faaet, har jeg fundet Insekter og Larver.

295 (100). **Geobates poecilopterus** (Pr. Max.)

er udbredt over alle Camposegnene i Minas, men ikke noget Sted hyppig; Lund har faaet en ung Fugl ved Lagoa Santa den 8de December 1835 og fremdeles skudt den ved Uberaba den 4de August og ved Paracatú den 11te September 1834; selv har jeg hjembragt en Han, skudt i Omegnen af Lagoa Santa den 6te August 1847.

Dens rette Opholdssted ere Cerraderne; i Smaaskovene finder man den ikke; den hopper om paa Jorden og flyver kun sjelden op i Træerne; som oftest træffer man den enkeltviis. Dens Sang er vel noget monotom, men dog ret smuk og ialfald synger den meget bedre end dens nærmeste Slægtninge, *Opetiorhynchus* og *Lochmias*. Iфölge Dr. Lunds Iagttagelse skal den lægge sine Æg i Termithöiene. I dens Mave har jeg kun fundet Levninger af Insekter.

296 (101). **Sclerurus caudacutus** (Vieill.).

Brasil. Vira folha.

Denne hidtil kun fra de store sammenhængende Urskove bekjendte Fugl forekommer regelmæssigt Aaret rundt ogsaa i Camposegnene, men findes ogsaa der kun i Skovene, aldrig i Cerraderne; hyppig synes den ikke at være. Jeg har skudt en Hun i Omegnen af Lagoa Santa den 17de Juli 1847 og atter

*) Zur Ornithol. Bras., 1ste Abth., S. 36.

faaet Fuglen der den 6te September samme Aar; Lund har sammesteds skudt en Hun den 4de Juni 1836 og en Han den 14de August 1837.

Paa Grund af dens stive og sædvanlig i Enden noget slidte Halefjær skulde man troe, at den klattrede meget og godt; men dette er dog ikke Tilfældet; jeg har kun seet den hoppe om paa Jorden, hvor den under sin Sögen efter Insekter vender det visne Löv med Næbet og kaster det i Veiret med en raslende Lyd, en Sædvane, der har foranlediget dens brasilianske Navn, som betyder „Blad-Vender". Ogsaa alle de Jægere, som jeg har adspurgt i Brasilien, have eenstemmigt forsikkret, at Fuglen ikke klattrer.

I dens Mave har jeg kun fundet Levninger af Insekter.

297 (102). **Lochmias nematura** (Licht.).

Jeg har tilfældigviis ikke hjembragt denne Fugl, men den er slet ikke sjelden i Camposegnene og forekommer der Aaret rundt. Burmeister har faaet flere Exemplarer i Congonhas de Sabara under sit Ophold der fra August til November 1851, og Lund har skudt den ved Lagoa Santa den 2den Juni 1840. Han har fremdeles skudt den den 2den November 1827 og den 17de Juni 1828 paa Fazendaen Rozario faa Miil fra Neu Freiburg og den 18de October 1833 ved Bredden af Pirahy, en lille Flod i Provindsen Rio de Janeiro. Lichtenstein har oprindelig beskrevet den efter Exemplarer fra São Paulo*), i hvilken Provinds endelig ogsaa Natterer har truffet den paa flere Steder**). Fuglen er saaledes udbredt over en stor Deel af Mellem-Brasilien.

Den vælger gjerne Bredden af Bække og Smaafloder til Opholdssted og hopper der om paa Jorden for at pikke Insekter og Orme op; naar den skræmmes, flyver den op og söger Skjul i Buskene. Den Skildring, som Burmeister giver af dens

*) Verz. d. Doubletten etc., S. 43.
**) Pelzeln, A. v., zur Ornith. Bras., I, S. 35.

Levemaade gjælder vel neppe i Almindelighed, og det brasilianske Navn, han anförer, turde vel ogsaa kun være en lokal Benævnelse*). Ifölge Hr. C. Eulers Iagttagelse lægger den sine Æg i Huller i steile Brinker langs Flodbredderne**).

298 (103). **Furnarius ruficaudus** (Pr. Max.).

Brasil. João de barro.

Opetiorhynchus ruficaudus, Max. Pr. z. Wied, Beitr. z. Naturg. v. Brasil., III Bd., 2te Abth., S. 671.

Turdus badius, part., Lichtenstein, Verz. d. Doubl. etc., S. 40.

Furnarius rufus, Burm. (non Gmel.), Thiere Brasil., III Th., S. 3.

Furnarius badius, var., von Pelzeln, Sitzungsber. d. K. Akad. d. Wiss. in Wien, XXXIV Bd., S. 114.

Furnarius Commersoni, v. Pelzeln, zur Ornithol. Brasil., I, S. 34.

Er en almindelig Standfugl i Camposegnene i Minas Geraes og udbreder sig ifölge Natterers Iagttagelser ogsaa over Provindserne Goyaz og Mato Grosso***). Det er en ægte Camposfugl; i de tætte Smaaskove forekommer den ikke; den holder sig gjerne til beboede Steder, og man træffer hyppigt dens Rede heelt inde i Smaabyerne, navnlig paa Tværstykkerne af de store Trækors, som saa ofte findes opreiste der enten foran Kirkerne eller ved Indgangen til Byen; ikke sjeldent finder man endog to Reder paa sligt et Kors. Men hvad enten Reden er bygget paa det nysnævnte Sted eller paa Gjærder og Indhegninger eller i Cerradernes krogede Træer, saa sidder den stedse temmelig lavt, og jeg erindrer ikke at have seet nogen, der var anbragt mere end höiest ti til tolv Fod over Jorden. Reden er iövrigt

---

*) Syst. Uebers., III, S. 7.

**) Cabanis, Journal für Ornithologie, XV Jahrgang, 1867, S. 399.

***) Zur Ornithol. Brasil., I, S. 34.

saa udförligt beskrevet af Burmeister*), at jeg ikke veed at föie noget Væsentligt til hans Skildring af den.

Det er en livlig, urolig og larmende Fugl, som sædvanlig sees parviis; dens Föde bestaaer udelukkende i Insekter og Larver, som den piller op nede paa Jorden, hvor den ogsaa opholder sig mere end i Træerne. Hos den levende Fugl er Iris guulagtig graa; Næbet lysebruunt, Födderne grönliggraae. Der er ingen mærkelig Forskjel mellem Kjönnene, hvad Farven og Störrelsen angaaer, og selv de yngre Fugle ere neppe forskjellige fra de gamle med Undtagelse af, at deres Næb er noget kortere.

At den her omtalte Fugl er den samme som den, v. Pelzeln har givet Navnet *Furnarius commersoni*, er sikkert nok; jeg kan i den Henseende paaberaabe mig hans eget Vidnesbyrd, idet han har havt den Godhed at undersöge et af de af mig hjembragte Exemplarer, og jeg har desuden ogsaa selv kunnet forvisse mig derom ved umiddelbar Sammenligning med et Originalexemplar af hans ovennævnte Art, som han har været saa forekommende at laane mig til dette Brug. Men om denne Fugl virkelig med Rette er bleven opstillet som en egen, fra *Furnarius rufus* forskjellig Art, derom ere Meningerne deelte**). Jeg troer imidlertid for mit Vedkommende at maatte slutte mig til Hr. v. Pelzelns Anskuelse; jeg har havt Leilighed til foruden i lang Tid næsten daglig at see den i Minas Geraes forekommende Form, fremdeles oftere i Mai 1847 at iagttage og skyde den ægte *Furnarius rufus* i Omegnen af Buenos Aires, hvor denne Art er temmelig almindelig, og jeg kan foruden de Kjendemærker, der allerede ere angivne for *Furnarius commersoni*, fremdeles fremhæve, at den er noget mindre end *F. rufus* og har en varmere, mere i det Rustgule faldende Farve end denne, hvilken sidste Forskjel ialfald er meget iöinefaldende, naar man har

---

*) Journal f. Ornithol. herausgeg. v. Dr. J. Cabanis, 1ster Jahrg. (1853), S. 167. — Syst. Uebers. d. Th. Brasil., III Th., S. 4.

**) G. R. Gray vil f. Ex. ikke anerkjende den, see hans »Handlist of Genera and Species of Birds«, Part I, London 1869, S. 165.

begge Arterne for sig. Den i Minas hjemmehörende Form er dernæst ikke underkastet den mindste Variation hvad Farven angaaer, og det synes næsten, at den Syd paa ikke udbreder sig ud over denne Provindses Camposegne. Idetmindste har den utrættelige Natterer jo ikke iagttaget den nogetsteds i São Paulo, og det fremgaaer af Dr. Lunds Optegnelser, at heller ikke han har truffet den i den af ham bereiste (nordlige) Deel af denne Provinds, men at han saae den förste Gang den 29de August 1831 ved Capellinha, en lille Flække i Goyaz ikke langt fra Byen Catalão; fra dette Punkt af bemærkede han den dernæst stadigt paa Veien til Paracatú og derfra videre ind i Minas. Paa den anden Side har jeg heller ikke ved Buenos Aires seet noget Exemplar af den ægte *F. rufus*, som i nogen Henseende afveeg fra de typiske eller kunde siges at gjöre en Overgang til den i Minas hjemmehörende Form, og de Exemplarer, som jeg har hjembragt fra den ovennævnte Bys Omegn, vise, at der heller ikke hos denne Art er nogen ydre Forskjel paa Han og Hun.

Men om endog Arten formeentlig bör opretholdes, vil den dog neppe kunne beholde Navnet *F. commersoni*; thi Fuglen er utvivlsomt beskrevet tidligere (hvad v. Pelzeln iövrigt heller ikke har overseet Muligheden af), paa en Tid, da Ornithologerne, vildledede af Lichtenstein, temmelig almindeligt, men feilagtigt antoge *F. rufus* for den samme Art som *Turdus figulus* Ill.*), og da det derfor laae fjernere ved Beskrivelsen af den her omtalte Fugl at tænke paa eller tage Hensyn til den Gmelinske Art. Der kan nemlig i mine Tanker ingen Tvivl være om, at jo Prindsen af Wieds *Opetiorhynchus ruficaudus* er v. Pelzelns Fugl. Beskrivelsen passer meget godt, og, som det vil erindres, havde Prindsen ikke selv truffet denne Fugl paa sin Reise, men beskrev den efter et eneste Exemplar, som han havde faaet af Freyreiss, og som var fra Minas Geraes, hvor jo ifölge min Erfaring netop

*) Lichtenstein, Verzeichniss der Doubletten etc. Berlin 1823. S. 40.

kun denne Form, men ikke *Furnarius rufus*, forekommer*). Muligviis er heller ikke Spix's *Figulus albigularis* forskjellig**). Den baierske Reisende erholdt den af ham beskrevne Fugl ved Bredderne af Rio Verde, en Flod, som falder i São Francisco et Stykke Syd for Byen Malhada og flyder gjennem Campos-egne, der ere en umiddelbar Fortsættelse af dem, med hvis Fuglefauna vi beskjæftige os. Hvis man turde ansee det for aldeles afgjort, at Spix's Fugl nödvendigviis maatte falde sammen med en af de to Arter, som Talen er om, vilde der være al Sandsynlighed for, at det maatte være med Prindsen af Wieds og v. Pelzelns. Men en Mulighed for, at det kunde være en tredie Art lader sig dog ikke ganske afvise, især da den korte og lidet tilfredsstillende Beskrivelse fremhæver en meget kjendelig Forskjel mellem Hannen og Hunnen, som jo, efter hvad jeg allerede har bemærket, hverken findes hos *F. rufus* eller *F. ruficaudus*; de to Figurer endelig, som Spix har givet af sin Fugl, maae siges at være aldeles forfeilede, dersom de virkelig skulle forestille en af disse to Arter. Forelöbigt er man derfor neppe berettiget til bestemt at erklære Spix's Art for den samme som Prindsen af Wieds; men da det i og for sig er mindre rimeligt, at der i den nordligste Deel af Campoerne i Minas Geraes skulde findes en *Furnarius*, som ikke var kjendt andetstedsfra, og da Spix's Beskrivelser og Afbildninger af de paa hans brasilianske Reise samlede Fugle desværre ikke sjelden lade en heel Deel tilbage at önske, hvad deres Nöiagtighed angaaer, tvivler jeg egentlig ikke paa, at en Undersögelse af Originalexemplarerne af hans *Figulus albigularis* (hvis de endnu ere til) eller en Opsögen af Fuglen i den Egn, hvor Spix traf den, slutteligen dog

---

*) At Prindsen af Wied ved Opstillingen af sin *Opetiorhynchus ruficaudus* ikke har tænkt paa *F. rufus* er, som sagt, let at forstaae, derimod er det paafaldende, at han slet ikke synes at være bleven opmærksom paa dens nære Slægtskab med Lichtensteins *Turdus badius*, en Art, som dog umulig kunde være ham ganske ubekjendt.

**) Spec. Nov. Av. Brasil., I, p. 76, tab. 78.

vil vise dens Identitet med Prindsen af Wieds *Opetiorhynchus ruficaudus*, og i saa Fald maa selvfölgelig Prindsens Artsnavn vige for det flere Aar ældre *albigularis*. Hvorvidt Lichtensteins *Turdus badius* falder sammen med denne Art eller med *F. rufus*, eller om den endelig indbefatter dem begge, kan maaskee være tvivlsomt, dog holder jeg den sidste Antagelse for den rimeligste. Medens nemlig typiske Exemplarer af *F. badius* (Licht.) i Berliner-Museet, efter hvad Dr. Cabanis med stor Forekommenhed har meddeelt mig, ganske stemme med den her under Navn af *F. ruficaudus* omtalte Fugl*), har Wiener-Museet derimod i sin Tid directe fra Museet i Berlin modtaget en Hun af den ægte *F. rufus* under Navn af *F. badius*. Det synes derfor, at ialfald oprindeligt begge de nærstaaende Arter, med hvilke vi have at gjöre, i Berliner-Museet sammenfattedes under Navnet *F. badius*. Herfor taler da endelig ogsaa den Omstændighed, at Lichtenstein angiver São Paulo som det Sted, hvor hans nye Art har hjemme; thi, som vi have hört, have senere Reisende (Natterer og Lund) ikke fundet *F. ruficaudus* i den nævnte Provinds.

299 (104). **Furnarius rectirostris** (Pr. Max.).

Brasil. João de barro.

Denne Pottemagerfugl opdagedes af Prindsen af Wied i Campoerne paa Grændsen af Provindserne Minas Geraes og Bahia, men synes ikke at være iagttaget i andre Egne af Brasilien eller overhovedet at være truffet af nogen anden Reisende. Den forekommer imidlertid ogsaa i de Egne, med hvis Fuglefauna vi her beskjæftige os; jeg har skudt et Exemplar, hvis Kjön ikke lod sig bestemme, i Omegnen af Lagoa Santa den 26de Juli 1847, og Lund har faaet en Han den 26de Sep-

*) Jeg skal bemærke, at jeg har tilsendt Dr. Cabanis to af de af mig hjembragte Exemplarer af *F. rufus* og *ruficaudus* til Sammenligning med de i Berliner-Museet opstillede Stykker.

tember 1834 ved en Fazenda, „Lages“ kaldet, i Campoerne Vest for São Franciscofloden, ikke langt fra den oftere nævnte Landsby Sta Anna dos Allegres; den udbreder sig altsaa ialfald over det hele Camposland i Minas Geraes.

De tvende midterste Styrere ere 10 til 11 Linier længere end de yderste, og Halen har derfor ganske vist et noget andet Snit end hos de övrige Arter, hos hvilke Forskjellen i Styrernes Længde ikke er mere end nogle faa Linier. Fremdeles er Næbet lidt kraftigere bygget og Næseboret lidt mere aabent end hos disse. Men jeg skjönner dog ikke, at disse Afvigelser fra Slægtens typiske Former ere store nok til at kræve Opstillingen af en egen Slægt for denne Art, som forresten i Levemaade og (ifölge Prindsen af Wieds Iagttagelser) ogsaa i Redebygning slutter sig ganske til den foregaaende.

Prindsen af Wieds Beskrivelse er meget nöiagtig og trænger ikke til yderligere Tillæg; jeg skal derfor kun tilföie nogle faa Maal af de tvende Exemplarer, jeg har liggende for mig.

	♂ 26/9 1834.	26/7 1847.
Den sammenlagte Vinges Længde	3″ 6‴	3″ 6‴.
Næbet, maalt fra Mundvigen	1″ 2‴	1″ 1½‴.
— , maalt fra Panden	10⅓‴	10‴.
Næbets Höide ved Roden	3‴	3‴.
Fodroden	11‴	10‴.
Halen	3″ 6‴	3″ 5‴.

Familia: *Corvidæ.*

300 (105). Cyanocorax cyanoleucus (Pr. Max.).

Brasil. Gralha.

Denne smukke Skovskade er meget almindelig i de her omtalte Egne; den lever i smaa Selskaber paa fem til sex Stykker og opholder sig i Udkanterne af Skovene og endnu hyppigere i

selve Cerraderne. Lund og jeg have erholdt mange Exemplarer i Omegnen af Lagoa Santa og Sete Lagoas, og Lund har fremdeles skudt den ved den lille By Catalao i Goyaz tæt ved Grændsen af Minas; men synderlig længere ind i det Indre synes den heller ikke at udbrede sig; ialfald har Natterer ikke iagttaget den paa sin Reise gjennem Goyaz og Mato Grosso. Hvor langt den udbreder sig Nord paa er mig ikke bekjendt.

Alle de Exemplarer, jeg har faaet, ere skudte i Maanederne Marts, Juni, Juli og August, men den forekommer ogsaa i den övrige Deel af Aaret. Hos en Hun, som jeg skjöd den 19de Juli 1847, begyndte Æggestokken at udvikle sig.

I Maven paa de af mig undersögte Exemplarer har jeg fundet deels Frö og Insekter, især aarevingede, deels Stykker af Oranger og Bananer, for hvis Skyld Fuglen ikke sjelden besöger Smaabyernes og Landgodsernes Haver.

301 (106). **Cyanocorax cyanopogon** (Pr. Max.).

Brasil. Quem-Quem.

Denne Art synes at være mindre hyppig end den foregaaende og aldrig at opholde sig i Cerraderne, men kun inde i Smaaskovene. Lund har den 13de August 1834 skudt en Han, hvis Sædstokke trods Aarstiden allerede vare meget store, ved den i Paranahyba faldende Rio das Velhas tæt ved Grændsen af Goyaz og den 9de September samme Aar nok en Han ved Paracatú. Fremdeles har han i Juli 1843 fanget flere Stykker i Slagfælder med Maiskorn som Lokkemad i en lille Capão ved den allerede tidligere nævnte Lagoa dos Pitos fem til sex Mile Nord for Lagoa Santa, og sammesteds har jeg paa samme Maade i August 1847 faaet det eneste Exemplar, jeg har truffet. I den nærmere Omegn af Lagoa Santa veed jeg ikke, at den er iagttaget. Natterer har truffet den omtrent i den samme Egn, hvor Lund erholdt sit förste Exemplar, og fremdeles ved Byen Goyaz; men her synes, efter de af ham hjembragte Exemplarer

at dömme, ogsaa Grændsen for dens Udbredning Vest paa at være.

Lund bemærker om den, at dens Stemme har enkelte stærke Toner, og at den, naar den udstöder dem, böier Kroppen forover og slaaer med Halen.

Cyanocorax pileatus har jeg aldrig seet eller hört Tale om i de Egne, med hvilke vi her have at gjöre, og Lund har vel truffet den flere Steder i Provindsen São Paulo (saasom ved Hytú, Soracaba og São Bento de Araraquara), men aldrig i Minas. Da en saa iöinefaldende og anseelig Fugl ikke let vilde kunne blive ganske overseet i en længere Aarrække, maa jeg antage, at den virkelig heller ikke findes i denne Deel af Landet, skjöndt Burmeister lader den forekomme i den af ham bereiste Deel af Brasilien og udbrede sig over „hele det varmere Amerika"*). Den er ifölge de foreliggende virkelige Iagttagelser aabenbart en sydligere Art, hvis Omraade synes at strække sig fra den nordlige Deel af São Paulo heelt ned til Banda Oriental og den argentinske Republik, hvor Burmeister har truffet den ved Byen Mercedes og i Provindsen Tucuman**); kun ved Nordgrændsen af dens Omraade forekommer den maaskee sammen med den her omtalte Art.

Familia: *Icteridæ.*

302 (107). **Leistes viridis** (Gmel.)

forekommer, men just ikke meget hyppigt, i de her omtalte Egne, der rimeligviis danne Grændsen for dens Udbredning Nord paa; ialfald har Prindsen af Wied ikke truffet den paa sin Reise, og Natterer har kun hjembragt den fra Provindsen São Paulo, hvor ogsaa Lund har truffet den overalt, hvor han har været. Lund har skudt en Han ved Lagoa Santa den 5te Januar 1836,

*) Syst. Uebers., III, S. 285; noget bestemt Exempel paa dens Forekomst i de af ham bereiste Egne anförer han ikke.

**) Reise durch d. La Plata Staaten, II, S. 495.

og nok en Han den 16de August 1837; Burmeister beretter at have faaet Skind af den fra Sete Lagoas; selv har jeg ikke truffet den.

I Maven af de ovennævnte to Exemplarer fandt Lund Levninger af Insekter; i sine Optegnelser bemærker han om den, at den opholder sig i smaa Flokke paa sex til tolv Stykker i Sumpe og ved staaende Vande; at det er en temmelig sky, men larmende Fugl, hvis Tilstedeværelse man derfor allerede i Afstand bliver opmærksom paa, og som forekommer hele Aaret rundt i de her omtalte Egne.

303 (108). **Agelaius chopi** Vieill.

Brasil. Virabosta, Melro.

En selskabelig, ofte i större Flokke levende Fugl, der til alle Aarstider er meget almindelig i Camposegnene, men paa ingen Maade indskrænket til disse, saaledes som Burmeister mener*). Den forekommer ogsaa i hele Provindsen Rio, saavel i de flade Strækninger fra Kysten til Serra do Mar som i det af denne Bjergkjæde dannede Höiland. Lund har fremdeles truffet den paa mange Steder i Provindsen São Paulo, hvorfra den endelig ogsaa er hjemsendt af Natterer**).

Den lever deels af Insekter, deels af Frö, opholder sig gjerne paa Græsgangene mellem Kvæget for at afpille Blodmiderne (*Ixodes*), som have sat sig fast paa det, eller for med Næbet at vælte og vende dets halvtörrede Excrementer og fortære de i eller under dem levende Insekter. Ifölge Brasilianernes Sigende gjöre deres store Skarer ofte ikke ubetydelig Skade paa Riismarkerne henimod den Tid, da Risen modnes, og Fuglen er da meget feed og velsmagende; ogsaa paa Maisen skal den gjöre Skade ved at oprode og fortære de saaede Korn, naar de begynde at spire.

---

*) Syst. Uebers., III, S. 282.

**) v. Pelzeln, zur Ornithol Brasil., III, S. 195.

Ifölge Lunds Iagttagelser bygger den Rede i Huller i Træstammer og lægger i Slutningen af November tre grönlige, sortprikkede Æg, ikke hvide Æg saaledes som Azara beretter efter Nosedas Angivelse*).

304 (109). **Molothrus sericeus** (Licht.).

Brasil. Coricho, Virabosta.

En temmelig almindelig Fugl i Camposegnene; lever i store Selskaber og holder sig gjerne til beboede Steder.

Hos en Han og Hun, som Lund skjöd den 2den October 1834 ved São Franciscofloden, fandt han Kroen ganske fyldt med en Græsart, men Fuglen spiser ogsaa Insekter.

Ogsaa Lund har havt Leilighed til at stadfæste den allerede tidligere gjorte Iagttagelse, at denne Art paa Gjögeviis lægger sine Æg i andre Fugles Rede. I Omegnen af Lagoa Santa synes det fortrinsviis at være Spurven (*Zonotrichia pileata*), til hvem den overlader det at udruge sine Æg og opfostre sine Unger. Lund har faaet bragt en Spurverede, i hvilken der laae en Spurveunge og een Unge af *Molothrus sericeus*, og han har flere Gange seet Unger af denne Fugl mades af Spurven.

305 (110). **Dolichonyx badius** (Vieill.).

Hverken Lund eller jeg har bemærket denne Fugl i de her omtalte Egne; men da den paa den ene Side forekommer i Paraguay**) og paa den anden Side er iagttaget i Minas Geraes af Spix***), synes der at være tilstrækkelig Grund til at optage den her.

306 (111). **Icterus cayanensis** (Lin.).

Skjöndt der ikke foreligger nogen tidligere Angivelse om denne Fugls Forekomst i det Indre af Brasilien, er den dog just

*) Voyages d. l'Amér. mérid., T. III, S. 175.
**) Azara, Voy. III, S. 177, Nr. LXIII.
***) Nov. Sp. Av. Bras. T. I, p. 64, tab. 65.

ikke sjelden i hele den vestlige Deel af Provindsen Minas Geraes, hvor den navnlig synes at vælge moradsige og sumpige Skove til Opholdssted.

Lund har skudt en Han ved Uberaba den 3die August 1834, faa Dage senere (den 8de August) traf han atter Fuglen paa et Sted ved Navn Tejuco ikke langt fra den nysnævnte By, og endelig har han skudt en Hun ved Paracatú den 9de September samme Aar. Selv har jeg erholdt to Hanner i August 1855 i Omegnen af Sete Lagoas. I Provindsen São Paulo har Lund intetsteds bemærket den.

Iris er kaneelfarvet, Næbet sort med en graalig Plet ved Roden af Undernæbet, Födderne blygraae.

I Maven paa de Exemplarer, jeg fik, fandt jeg Levninger af Insekter. Hos den den 3die August skudte Han traf Lund allerede Sædstokkene overordentligt udviklede, og det Samme var Tilfældet hos de to Hanner, som jeg fik lidt senere i samme Maaned; derimod var Æggestokken kun lille hos den i September ved Paracatú skudte Hun.

Hr. J. Cassin har allerede fremhævet Vanskeligheden af at angive paalidelige Skjelnemærker mellem *Icterus cayanensis* (L.) og Swainsons *Icterus tibialis* *); og den i Camposegnene forekommende Form synes mig saa ganske at udviske enhver constant Forskjel mellem dem, at jeg ikke kan tage i Betænkning at forene disse to formeentlige Arter til een. At den her omtalte Form er den selvsamme, som den Prindsen af Wied har truffet i Kystlandets Urskove langs Floderne Itapémerim og Belmonte (Jequitinhonha) og beskrevet under Navn af *Icterus cayanensis* **), kan der ingen Tvivl være om; hans Beskrivelse passer i enhver Henseende. Efter Störrelsen at dömme skulde man dernæst snarest henföre den til Swainsons Art; thi det största Exemplar er knap 8 Tommer DM. (7″ 10‴). Men ikke et eneste af

---

*) Proceed. of the Acad. of Nat. Sc. of Philadelphia, April 1867, S. 57.

**) Beitr. z. Naturgesch. v. Bras. III, 2, S. 1204.

de Exemplarer, jeg har seet, har de heelt gule Tibiæ, som skulle være *Ict. tibialis*'s Kjendemærke; hos nogle af dem ere Fjærene paa det nævnte Sted sorte med bredere eller smallere, undertiden neppe mærkelige, gule Spidser, og hos et Exemplar ere endog de sidste Spor af den gule Farve ganske forsvundne paa höire Side, medens een eller to Fjær paa venstre Tibia vise höist ubetydelige Levninger af den. Farven af Tibiæ kan altsaa vexle fra heelt sort til heelt guul, og heelt sorte Tibiæ kunne forekomme hos Individer af Störrelse som den formeentlige Art *Icterus tibialis*. Fremdeles finder jeg vel hos nogle af de foreliggende Exemplarer den tredie Svingfjær at være ubetydeligt længere end den anden (men derimod neppe længere end fjerde); hos eet af dem ere imidlertid den anden og den tredie Svingfjær lige lange. Vingens indvendige Dækfjær endelig ere undertiden heelt gule, undertiden sorte med gule Rande.

307 (112). **Icterus jamacaii** (Gmel.).

Brasil. Soffré, João Pinto.

Denne pragtfulde Fugl udbreder sig fra det Indre af Provindsen Bahia, hvor Prindsen af Wied har iagttaget den*), til den nordligste Deel af Minas Geraes og er navnlig ikke sjelden ved Bredderne af São Franciscofloden. Omtrent paa det Sted, hvor denne store Flod optager den diamantrige Abaïte, har Lund den 1ste October 1834 skudt en Hun og Dagen derpaa en Han, og et Par Miil nordligere i Nærheden af et Sted, Porto das Barreiras kaldet, har jeg selv den 29de October 1855 faaet to Hanner. Derimod udbreder den sig ikke til den östlige og sydlige Deel af det Gebeet, med hvis Fuglefauna vi her beskjæftige os, og navnlig forekommer den ikke ved Lagoa Santa. Rigtignok siger Burmeister, at han har truffet den i Omgivelserne af denne By „uden dog at finde Leilighed til at skyde den“ **);

*) Beitr. z. Naturg. Bras. III, 2, S. 1202.
**) Syst. Uebers. d. Th. Bras. III, S. 269.

men denne Angivelse maa sikkert beroe paa et Feilsyn eller en Hukommelsesfeil; thi Talen er her ikke om en Fugl, som muligviis kunde være overseet af mig i den Egn, hvor Burmeister vil have truffet den. Paa Grund af sin Skjönhed og sin smukke flöitende Sang er den höit skattet og holdes gjerne i Buur; det er derfor en Fugl, som Befolkningen godt kjender, men som den ogsaa meget vel veed, slet ikke forekommer der i Nærheden, men maa hentes langveisfra; Enhver, som i Sete Lagoas eller Lagoa Santa vilde fortælle, at han havde truffet den der i Egnen, vilde kun faae et vantroe Smiil til Svar. Selv langs Bredderne af São Francisco udbreder den sig neppe synderligt Syd for de Steder, hvor Lund og jeg have truffet den.

Hos den levende Fugl er Iris straaguul, Næbet sort med Undtagelse af Roden af Undernæbet, som er hvidagtig; Födderne ere blaagraae. Jeg finder ingen Forskjel paa Hannens og Hunnens Dragt, hverken i Farvernes Intensitet eller Fordeling.

Hos de af Lund og mig undersögte Exemplarer tydede Kjönsredskabernes Udseende paa, at Forplantningstiden var nær. Den usædvanlig lille Mave indeholdt Insekter og forskjellige Frö. Lund bemærker i sine Notitser, at denne Fugl mangler Kro; jeg beklager, at jeg har forsömt selv at eftersee Forholdet.

308 (113). **Cassicus hæmorrhous** (Lin.).

Brasil. Guache.

Denne velbekjendte Fugl er meget hyppig i alle Smaaskovene i de her omtalte Egne og lever undertiden i Flok med den fölgende Art. Hunnen er betydeligt mindre end Hannen, dens sorte Farve er mindre reen, og Gumpens prægtige röde Farve strækker sig hos den ikke fuldt saa höit op paa Ryggens bageste Deel.

309 (114). **Ostinops cristatus** (Bodd.).

Brasil. Guache, Japuí.

Denne over den störste Deel af Brasilien udbredte Art er almindelig ogsaa i Camposegnenes Smaaskove; jeg kan Intet tilföie til den udförlige og træffende Skildring, som Prindsen af Wied har givet af dens Levemaade og skal derfor indskrænke mig til at henvise til denne*).

Hunnen er ikke blot meget mindre end Hannen, men selv de forskjellige Individer af hvert Kjön vise indbyrdes en ikke ringe Forskjel i Störrelse. En Hun, som Dr. Lund skjöd ved Paracatú den 17de September 1834, er saaledes kun 12″ 4‴ lang, og Længden af den foldede Vinge er hos denne kun 6″ 3‴, medens en anden Hun, som jeg har faaet i Omegnen af Lagoa Santa den 17de Juli 1847, maalte 14″ og dens foldede Vinge 6″ 8‴. Den störste Han, jeg har faaet i de her omtalte Egne, havde en Længde af 16″ 9‴, og den foldede Vinge maalte paa dette Exemplar 9″; men Museet besidder et Skind af et endnu meget störrc Individ, hos hvilket disse Maal ere 19″ og 9″ 6‴.

Ogsaa i Minas træffer man ikke sjeldent Individer, der vise den lille Afændring, som allerede Prindsen af Wied og Hr. v. Pelzeln have fremhævet**), at enkelte Contourfjær hist og her paa Fuglen have smalle gule Rande eller endog ere næsten heelt gule.

Fuglen har iflg. min Erfaring en ubehagelig Lugt ved sig, og kan ikke godt spises, ialfald ikke uden at Huden först flaaes af den: Prindsen af Wied har ikke bemærket denne Lugt, skjöndt han var gjort opmærksom paa den; den findes derfor maaskee ikke hos Fuglen i alle Egne eller til alle Tider.

---

*) Beitr. z. Naturgesch. v. Bras. III Bd. 2te Abth. S. 1220.
**) Beitr. z. Nat. Bras. III Bd. 2te Abth. S. 1223; — Zur Ornith. Bras. III, S. 191, Anm. 3.
***) Beitr. z. Nat. Bras. III Bd. 2te Abth. S. 1229.

I de Tilfælde, hvor jeg har efterseet Mavens Indhold, har det bestaaet i Bær, Frö og tildeels laadne Insektlarver eller i en grödlignende guulagtig Masse, der aabenbart hidrörte fra Oranger og Bananer, som Fuglen havde hentet sig i de omliggende Haver.

Familia: *Fringillidæ.*

310 (115). **Sycalis brasiliensis** (Gmel.).

Brasil. Canario.

Denne smukke Fugl er ikke mindre almindelig i Camposegnene i Minas end i Urskovlandet langs Kysten. Man seer sædvanligt flere Stykker samlede, og den söger med Forkjærlighed hen i Nærheden af Huse og dyrkede Steder. Baade Dr. Lund og jeg have ofte og til enhver Tid paa Aaret iagttaget den ved Lagoa Santa, Sete Lagoas og Curvelo, og han har fremdeles skudt et Par Hanner ved Neu Freiburg i October og November; hos begge fandt han Kjönsredskaberne stærkt udviklede, og det Samme har været Tilfældet hos de Exemplarer, som jeg har faaet ved Lagoa Santa fra sidst i October til Udgangen af Januar.

Museet har til forskjellig Tid modtaget tvende Exemplarer af denne Art (efter Dragten at dömme Hanner) fra Omegnen af Caracas, hvor den, saavidt jeg veed, hidtil ikke er angivet at forekomme. De ere snarere lidt större end mindre end Exemplarerne fra Minas; Hovedets Orangefarve udbreder sig maaskee lidt længere hen paa Baghovedet end det som oftest er Tilfældet hos den brasilianske Fugl, og de gule Rande paa Haandsvingfjærenes Inderfaner naae ikke fuldt saa langt hen mod Spidsen af Fjærene som hos denne; men selv om disse Smaaforskjelligheder med Tiden skulde vise sig stedse at findes hos Fuglen i Venezuela, ere de dog altfor ubetydelige til, at den paa Grund af dem kunde opstilles som en egen Art.

311 (116). **Sycalis hilarii** (Bp.).

Jeg har i Cerraderne i Omegnen af Lagoa Santa skudt en Han den 6te og en Han og en Hun den 8de August 1847; flere Exemplarer ere, saavidt mig bekjendt, ikke samlede der; men da Fuglen let kan forvexles med den unge Fugl af den foregaaende Art og saaledes undgaae Opmærksomheden, tör man neppe i denne Omstændighed see et Beviis paa, at den skulde være sjelden i de her omtalte Egne.

Hunnen afviger, saaledes som det sædvanligt er Tilfældet hos denne Slægt, fra Hannen ved sine mindre levende Farver; der er hos den kun et svagt Spor paa Gumpen til den gröngule Farve, som hos Hannen er udbredt over denne Deel af Kroppen. Det gule Anströg, som findes paa Panden og Hovedet hos Hannen, mangler ganske; Struben og Forhalsen ere guulagtig graae istedenfor gummigutgule, og paa Bugen er den gule Farve blegere end hos Hannen og desuden indskrænket til Midten af Bugen.

Hvilken Hjemmel Burmeister har for sin Angivelse, at A. de St. Hilaire har fundet denne Art i Minas*), er mig ubekjendt. Bonaparte, som har opstillet Arten, angiver blot „Brasilien" i al Almindelighed som den nye Arts Hjem, uden at sige nærmere, hvor eller af hvem den er opdaget**). Efter Burmeisters egne Ord at dömme kan han aabenbart ikke selv have truffet Fuglen i Brasilien.

312 (117). **Chrysomitris icterica** (Licht.).

Brasil. Pintasilgo***), eller fordreiet Pintasilva.

En almindelig Standfugl i Cerraderne i de her omtalte Egne, holder sig gjerne i Smaaflokke nær ved beboede Steder og Byhaver. Jeg har skudt tre Hanner ved Lagoa Santa den 17de og 18de September 1847. Dr. Lund har faaet den sammesteds

*) Syst. Uebers. d. Th. Brasil. 3te Th., S. 255.
**) Consp. Gen. Av. I, S. 521.
***) Egentlig det portugisiske Navn for Stillidsen.

den 23de October og den 23de November 1836, og fremdeles skudt den ved Ollaria nær ved Staden Mariana den 3die Januar 1835 og ved Flækken Catalão i Goyaz den 23de August 1834.

Ifölge Lunds Optegnelser skal den ankomme til Lagoa Santa i September i store Skarer, som strax derpaa fordele sig i mindre Selskaber, og virkelig saae jeg den i 1847 ikke för den 16de September, Dagen förend jeg skjöd mit förste Exemplar; men jeg troer dog, at der behöves yderligere Iagttagelser förend denne Fugl tör antages for en Trækfugl i disse Egne; thi Hr. E. Warming har i 1864 iagttaget og skudt den i Cerraderne omkring Lagoa Santa allerede i Midten af Juli.

Den har en behagelig Sang.

313 (118). **Emberizoides melanotis** Temm.

Den 16de October 1851 har jeg faaet et Exemplar ved Sete Lagoas og i October 1855 et andet i Cerraderne mellem denne By og Taboleiro Grande; men flere Exempler paa dens Forekomst i de her omtalte Egne kan jeg ikke anföre; Dr. Lund har ligesaa lidt som Burmeister truffet den der; derimod har han den 3die Juni 1834 skudt et Par Exemplarer ved Batataës i São Paulo, i hvilken Provinds den ifölge Natterers Iagttagelser maa være almindeligt udbredt.

314 (119). **Emberizoides sphenurus** (Vieill.).

En almindelig Standfugl overalt i Camposgebetet i Minas, hvor jeg har været, og fortrinsviis at finde paa fugtige, med höit Græs bevoxede Steder. Mine Jægere have oftere bragt mig den fra Cerraderne omkring Lagoa Santa, hvor ogsaa Hr. E. Warming har skudt et Par Exemplarer den 30te Juli og den 18de August 1864. Jeg har fremdeles faaet den ved Curvelo i Begyndelsen af November 1855. Dr. Lund har hjemsendt Exemplarer fra Taipú i Omegnen af Rio de Janeiro og fra Provindsen São Paulo, hvor han har skudt en Hun den 10de Marts 1834 i en med höit Græs bevoxet Sump ved Byen Sorocaba og en Han,

hvis Sædstokke vare i begyndende Udvikling, den 2den Juni samme Aar i Omegnen af Batataës.

Iris er mörkebruun, Overnæbet sortegraat, Undernæbet guulagtigt hvidt, Födderne meget lyse graabrunlige.

Hos de Exemplarer, Lund har indsendt fra Taipú og Soracaba, er der et levende guult Baand fra Roden af Næbet til lidt hen over Öiet, og Struben og den överste Deel af Forhalsen ere smukt svovlgule. Hos de foreliggende Exemplarer fra Batataes og Minas Geraes er den lyse Stribe fra Næbet hen over Öiet hvidagtig, og Struben og Forhalsen have en smudsig meget lys leerguul eller guulgraa Farve; de svare saaledes bedre til Temmincks Figur af denne Art i „Planches coloriées“ (114 f. 2) end de förstnævnte. Der forekommer imidlertid ifölge Lunds Optegnelser ogsaa ved Rio Individer, der ligne dem fra Minas. Denne iöinefaldende Forskjel er ikke en Kjönsforskjel; thi Lund bemærker udtrykkeligt, at et Exemplar fra Rio uden guul Stribe over Öiet og med leergraa Strube, skudt den 16de December, var en Han med ganske overordentlig store Sædstokke. Heller ikke troer jeg, at den kan tyde paa en Artsforskjel, thi den ledsages ikke af Forskjelligheder i andre Forhold; de mere levende farvede Individer ere vel snarest kun ret gamle Fugle.

Fuglen nærer sig fortrinsviis af Frö, dog finder man ogsaa Levninger af Insekter i dens Mave.

315 (120). **Coturniculus manimbe** (Licht.).

Brasil. Tico-Tico de campo.

En almindelig Standfugl i Cerraderne i de her omtalte Egne; den vælger navnlig gjerne Steder med höi Græsvæxt eller sumpige med höit Græs bevoxede Enge til Opholdssted og træffes hyppigt i Selskab med *Emberizoides sphenurus*. Jeg har oftere skudt den i den umiddelbare Omegn af Lagoa Santa og Sete Lagoas, men ikke fundet Tid og Leilighed til at præparere de skudte Fugle og derfor ingen Exemplarer hjembragt; derimod

har Lund indsendt en Hun, skudt ved Uberaba den 2den August 1834, og en Han, skudt ved Curvelo den 20de October samme Aar; Museet besidder fremdeles et tredie Exemplar fra Minas, som for mange Aar siden tilbyttedes fra Parisermuseet, og som var hjembragt af A. de St. Hilaire fra Omegnen af Byen Piumhy. Ogsaa i Provindsen São Paulo har Lund iagttaget den; der findes blandt de af ham der samlede Fugle tre Hanner, skudte ved Taubaté den 4de November 1833 og ved São Bento de Araraquara den 14de Mai 1834. Ved Mugý das Cruzes traf han den i Midten af November ifærd med at bygge Rede.

At Prindsen af Wied og Burmeister feile i at sætte den 20de Grad S. B. som Nordgrændsen for denne Fugls Udbredning*), fremgaaer allerede af de ovenfor anförte Findesteder, men endnu mere af v. Pelzelns Sammenstilling af Natterers Indsamlinger, thi af dem seer man, at denne berömte Reisende har skudt Fuglen endog ved Forte do Rio Branco. Imidlertid er dens Nordgrændse end ikke her, men den udbreder sig heelt op til Venezuela, hvorfra den anföres af Sclater**), og hvorfra ogsaa vort Museum directe har modtaget et Exemplar, som ikke i nogensomhelst Henseende afviger fra de brasilianske.

Der er slet ingen Forskjel mellem Kjönnene, hvad Dragten angaaer. Fuglens Föde bestaaer i Frö, dog ikke udelukkende; hos den Han, som Dr. Lund skjöd ved Taubaté, fandt han Insekter i Maven, og det Samme har jeg engang iagttaget hos et Exemplar, som jeg fik ved Sete Lagoas.

---

*) Beitr. z. Naturgesch. Brasil. 3ter Bd., 1, S. 604; — Syst. Uebers. d. Th. Bras. 3te Th., S. 228. Burmeister, som selv kun har truffet Fuglen ved Neu Freiburg, synes, skjöndt han ikke nævner Prindsen af Wied som Kilde, dog kun at kunne have stöttet sig til ham hvad Fuglens nordlige Udbredning angaaer; men medens Prindsen af Wied med vanlig Samvittighedsfuldhed indskrænker sig til at formode, at Fuglen i de af ham bereiste Egne ikke gaaer længere Nord paa end til omtrent den tyvende Grad, lader Burmeister denne Bredegrad ganske i Almindelighed danne Grændsen for dens Udbredning Nord paa.

**) Proc. Zool. Soc. of London, f. 1868, S. 167.

316 (121). **Zonotrichia pileata** (Bodd.).

Brasil. Tico-Tico.

Denne over den störste Deel af Syd-Amerika udbredte Fugl er ligesaa almindelig overalt i Camposegnene i Minas som i det övrige Brasilien; den förer en Levemaade som vor Huusspurv og holder sig ligesom den til Huse og Smaabyer, dog seer man den ikke i saa store Skarer som Spurvene hos os, og den bygger ikke Rede under Tagene, men i Træer og Buske.

317 (122). **Poospiza schistacea** (Licht.).

Brasil. Andorinha de ouco de pao.

En almindelig Standfugl i Cerraderne i de her omtalte Camposegne; navnlig er den hyppig i Omegnen af Lagoa Santa og Sete Lagoas, og selv inde i Haverne i disse Smaabyer findes den ofte. Jeg har hjembragt trende Hunner, skudte i Cerraderne ved Lagoa Santa den 3die og 4de August og den 4de October 1847, fremdeles et Exemplar uden Kjönsbestemmelse skudt sammesteds den 5te October 1847; endelig har jeg ogsaa faaet et Exemplar ved Sete Lagoas i de sidste Dage af November 1854. Lund har den 19de November 1837 skudt en Han i Haven ved sit Huus i Lagoa Santa og sammesteds atter den 29de Juni 1840 en Han og en Hun. Ogsaa Burmeister har faaet Fuglen ved Lagoa Santa. Mod Vest udbreder den sig langt ind i det indre Brasilien; Natterer har hjembragt den fra den nordvestligste Deel af São Paulo og fra Goyaz og Mato Grosso*). Mod Öst synes den derimod ikke at udbrede sig længere end til de her omtalte Egne; naar Burmeister troer at have seet den ved Neu Freiburg**) uden dog at faae den skudt, da turde dette beroe paa en Feiltagelse; der er ellers Ingen, som har truffet Fuglen der eller overhovedet i Urskovlandet.

---

*) v. Pelzeln, zur Ornithol. Brasil. III Abth., S. 229.
**) Syst. Uebers. d. Th. Brasil. 3te Th., S. 218.

Næbet er sort, Iris kastaniebruun, Födderne sortebrune. I dens meget muskulöse Mave har jeg kun fundet Frökorn og lidt smaat Gruus.

Der er neppe nogen Forskjel mellem Kjönnene hos den gamle Fugl; vel har den Hun, som jeg skjöd den 3die August 1847, ligesom ogsaa den, som Lund fik den 29de Juni 1840, en lille hvid Plet eller Stribe mellem Næbet og Öiet, men denne Plet mangler paa den Hun, som blev skudt den 4de October, og den maa derfor vel enten betragtes som en tilfældig Afvigelse eller som et Kjendetegn paa den yngre Fugl; for denne sidste Anskuelse taler den Omstændighed, at Æggestokken var meget lille paa den sidstnævnte Hun, skjöndt den jo dog var skudt paa en Tid, da de fleste Fugle ved Lagoa Santa ere ifærd med at lægge Æg.

Efter hvad der er blevet Lund berettet skal den lægge Æg og ruge inde i Træhuller, og det Navn, den bærer i Minas*), synes ogsaa at være valgt med Hensyn til denne Sædvane; selv har jeg imidlertid ingen Erfaring om, hvorvidt Sagnet har Ret.

318 (123). **Coryphospingus cristatus** (Gm.).

Dr. Lund har skudt den ved Uberaba den 4de August 1834, og i den samme Egn har ogsaa Natterer iagttaget den (ved Paraná), men i den övrige Deel af Minas synes den ikke at forekomme, og navnlig er den aldrig seet i Nærheden af Lagoa Santa. Dens Hjem ligger for störste Delen Syd og Vest for de Egne, med hvis Fauna vi her beskjæftige os; især er den hyppig i São Paulo; Natterer har iagttaget den paa flere Steder i denne Provinds, og Lund har der skudt en Han og en Hun ved Campinas den 25de Januar 1833 og senere truffet den i temmelig stor Mængde i Smaaskovene omkring Byen São Bento de Araraquara, hvor han skjöd en Han den 14de og en Hun den 17de Mai 1834.

---

*) Det betyder: Træhul-Svale.

319 (124). **Coryphospingus pileatus** (Pr. Max.).

Brasil. Rei dos Ticos-Ticos.

Denne smukke Fugl træder i den störste Deel af Camposegnene i Minas i Stedet for den foregaaende sydligere Art. Den er til enhver Aarstid meget almindelig saavel i Cerraderne som i de mere aabne Smaaskove omkring Lagoa Santa og Sete Lagoas, og selv i Haverne i disse Smaabyer træffer man den. Jeg har fra Omegnen af Lagoa Santa hjembragt tre Hanner, skudte den 1ste August og den 7de og 8de September 1847, og fremdeles en Hun, skudt den 6te August samme Aar; endvidere har jeg ved Sete Lagoas i Slutningen af November 1854 faaet en Han, hvis stærkt udviklede Kjönsredskaber viste, at den var skudt lige i Forplantningstiden. Dr. Lund har skudt den ved Curvelo den 11te October 1834 og fra Lagoa Santa hjemsendt syv Exemplarer, skudte der i Maanederne Februar, April, August, September, October og November. Hos en den 8de April skudt Hun fandt han Æggestokken noget udviklet, saa at Fuglen rimeligviis maa yngle for anden eller tredie Gang ved Regntidens Slutning.

320 (125). **Paroaria larvata** (Bodd.).

I den sydlige Deel af Camposegnene i Minas Geraes forekommer denne smukke Fugl neppe; hverken Lund eller jeg selv har truffet den eller blot hört Tale om den der, og dog vilde en saa iöinefaldende Fugl neppe kunne være forbleven ubemærket af Befolkningen, hvis den virkelig fandtes der. I Campoerne langs St. Franciscofloden længere Nord paa, mellem Byerne São Romão og Salgado, er den derimod ikke sjelden*) og bör derfor her ikke forbigaaes.

*) St. Hilaire, A. de, Voy. d. l. prov. de Rio de Janeiro et de Minas Geraes, Tome second, p. 421.

321 (126). **Tiaris ornata** (Pr. Max.).

Denne ziirlige lille Finke er en ægte og charakteristisk Camposfugl; som bekjendt er den först funden af Prindsen af Wied i Campoerne paa Grændsen af Provindserne Bahia og Minas; den udbreder sig derfra over hele Camposlandet i den sidstnævnte Provinds, over Goyaz og ind i Mato Grosso, hvor Natterer har iagttaget den ved Cuyaba; ogsaa i São Paulo har Natterer truffet den, men kun i Campoerne i den nordligste Deel af denne Provinds nær ved Grændsen af Minas. I Omegnen af Lagoa Santa, Sete Lagoas og Curvelo er den hyppig, man træffer der Smaaflokke flyvende om i Cerraderne; den er meget lidt sky og derfor let at skyde.

Dr. Lund har skudt to gamle Hanner i Nærheden af den lille Flække Santa Anna dos Alegres i September 1834, en ung Han ved Andrequecé den 7de October, en Hun ved Curvelo den 20de October samme Aar og endelig en Hun ved Lagoa Santa den 16de November 1835. Selv har jeg hjembragt tre Hanner, skudte ved Lagoa Santa den 30te Juli, 5te August og 2den September 1847, fremdeles en fjerde Han, skudt ved Sete Lagoas i Slutningen af November 1854.

Hos den levende Fugl er Iris saa mörk, at den vanskelig kan skjelnes fra Pupillen; Næbet har en lys, blygraa Farve, der bliver mörkere langs Ryggen, Födderne ere lyst bruungraae.

Frö udgjör jo vistnok Fuglens Hovednæring, men den fortærer ogsaa en Deel Insekter; jeg har fundet Insekter i Maven paa de ved Sete Lagoas erholdte Hanner, og Lund har bemærket det Samme om de ved Santa Anna dos Alegres skudte Exemplarer samt om den Hun, han fik ved Lagoa Santa.

322 (127). **Volatinia jacarina** (L.).

Brasil. Sirrador.

Ganske almindelig i de her omtalte Egne. Selv har jeg hjembragt et Par Exemplarer i den saakaldte Vinterdragt, men

hos hvilke Sædstokkene dog allerede vare to til tre Linier i Gjennemsnit, og som vare skudte ved Lagoa Santa den 27de September 1847. Dr. Lund har hjemsendt flere Exemplarer fra Omegnen af Rio de Janeiro og Neu Freiburg.

De af Lund og mig undersögte Exemplarer havde alle Bær i Maven. Hvad dens Levemaade angaaer, da kan jeg bekræfte, men ikke föie Noget til den Beretning, Azara har givet*).

Fleertallet af Ornithologerne synes at helde til den Mening, at denne Slægt kun tæller een Art, som fra Paraguay og Brasilien udbreder sig heelt op til Nordkysten af Syd-Amerika og selv til Mexico. Efter de Erfaringer, jeg har kunnet gjöre, er jeg dog tilböielig til at ansee den over Guyana, Venezuela og Ny Granada udbredte *Volatinia* for en fra den brasilianske *V. jacarina* forskjellig Art. Forskjellen ligger ikke saameget i Farven af Vingens underste Dækfjær (saaledes som det er blevet sagt af dem, der have antaget to Arter), thi disse Fjær kunne unægtelig idetmindste tildeels være hvide ogsaa hos den nordlige Form, men derimod i Svingfjærene. Hos den brasilianske Form have disse nemlig, og det hos begge Kjön og i alle Aldere, hvide Rande paa deres Inderfane; jeg har ialfald ikke seet noget sikkert brasiliansk Exemplar, som ikke besad dette Særkjende. Hos den nordlige Form ere derimod Svingfjærene idetmindste hos den gamle Han eensfarvet sorte; Museet besidder fire fuldt udfarvede, skinnende sorteblaae Hanner, indsendte fra det franske Guyana, fra Caracas og fra Ny Granada, og der er ikke hos noget af dem Spor til nogen hvid Rand paa Svingfjærene.

Om denne nordlige Form ogsaa forekommer i en Deel af Brasilien er mig ubekjendt; i Mellem-Brasilien findes den ialfald neppe; Prindsen af Wied beskriver sin *Fringilla jacarina* ganske som jeg har fundet den i Provindserne Rio og Minas.

Linnés *Tanagra jacarina* er som bekjendt alene grundet paa Marcgravs *Jacarini***), og denne er den brasilianske Art

*) Voyages etc. T. 3me, p. 301.
**) Piso, G., Hist. natur. Bras., Lugd. Bat. 1648, p. 210.

med hvide Svingfjærrande; dersom den nordlige Form virkelig er en anden Art, bliver det altsaa aabenbart den, som skal have et andet Navn, men om Navnet *splendens* kan anvendes paa den, forekommer mig meget tvivlsomt, da Vieillot under dette Navn nærmest har beskrevet den samme Art som Linné.

323 (128). **Spermophila ornata** (Licht.).

Dr. Lund har den 18de August 1834 skudt et Exemplar i Campoerne ved São Domingo, en lille Flække i den sydvestlige Deel af Minas, tæt ved Grændsen af Goyaz. Om denne Art ogsaa forekommer i Campoerne i den övrige Deel af Minas, kan jeg ikke sige; jeg har selv aldrig seet den der. Burmeister siger rigtignok, at han endog „hyppigt" har „iagttaget" den der; men der er Intet i hans Ord, som tyder paa, at han virkelig har faaet noget Exemplar*).

I Provindserne Rio og São Paulo er den overalt hyppig; Lund har skudt den ved Rio de Janeiro og ved Neu Freiburg i Maanederne Juni, Juli, August og November, ved Campinas i Januar, ved Ypanema i Begyndelsen og ved Hytú i Slutningen af Marts, endelig ved São Bento i Mai.

324 (129). **Spermophila gutturalis** (Licht.).

Denne Art er at finde overalt i Camposstrækningerne i Minas og udbreder sig ifölge Natterer**) fremdeles over Provindserne Goyaz og Mato Grosso, medens Burmeister***) anförer den fra Rio de Janeiros Omegn, hvorfra ogsaa Lund har indsendt en Hun.

Den er meget almindelig i Omegnen af Lagoa Santa, hvor man i Cerraderne hyppigt seer Smaaflokke hoppe om i Træerne og derfra kaste sig ned i det höie Græs. Jeg har der skudt to

*) Syst. Uebers. 3ter Th. S. 244.
**) v. Pelzeln, zur Ornith. Bras. III Abth. S. 225.
***) Syst. Uebers. 3ter Th. S. 245.

Hanner den 3die August og den 5te October 1847, og to Hunner den 5te August og den 7de October samme Aar. Dr. Lund har hjemsendt en Han, skudt ved Curvelo i October 1834, og trende Hanner, skudte ved Lagoa Santa i October, November og December 1835; endelig en Hun, skudt ved den samme lille By den 4de Januar 1836.

Hannens Næb, som paa det törrede Skind er guulagtigt hvidt (og derfor beskrives saaledes af Burmeister) er hos den levende Fugl blyfarvet eller mörkt blaagraat, undertiden lidt lysere mod Randen, saaledes som Prindsen af Wied rigtigt angiver det at være. Iris er sortebruun, Födderne graabrune.

325 (130). **Spermophila aurantia** (Gmel.)

synes ikke at være hyppig; Lund har skudt en Han ved Lagoa Santa den 4de November 1835, og selv har jeg faaet en Han ved Sete Lagoas den 16de October 1851.

326 (131). **Spermophila hypoleuca** (Licht.),

Brasil. Bico vermelho,

er temmelig almindelig i de her omtalte Camposegne og ifölge Natterer fremdeles udbredt over Campoerne i Goyaz og Mato Grosso. Den synger ret smukt, dog ikke saa godt som den fölgende.

Dr. Lund har den 12te April 1836 skudt en Han og en Hun, begge i Fælding, ved Lagoa Santa, og sammesteds har jeg selv faaet en Han den 30te Juli 1847.

327 (132). **Spermophila plumbea** (Pr. Max.).

Brasil. Patativa.

Udbredt overalt i Cerraderne i Minas og hyppigere end foregaaende Art; ikke mindre almindelig er den ifölge Lunds Jagttagelser i Camposegnene i Provindsen São Paulo, og Nat-

terer har truffet den i Mato Grosso. Den vælger gjerne sumpige, med höit Græs bevoxede Enge til Opholdssted.

Dr. Lund har hjemsendt to Hanner, skudte ved Lagoa Santa den 23de November 1835 og den 25de November 1836, og en Hun sammesteds den 2den Marts 1836. Fremdeles har han sendt to gamle og en ung Han, skudte i São Paulo ved Mugý das Cruzes den 16de November 1833 og ved Franca den 3die Juli 1834. Selv har jeg oftere faaet Fuglen ved Lagoa Santa, men kun hjembragt en gammel Han, skudt der den 6te August 1847. Medens Prindsen af Wied beskriver Næbet hos denne Art som „schwärzlich“, siger Burmeister, at den gamle Han har et rödt Næb; efter min Erfaring er Prindsens Angivelse den rigtige; jeg har havt flere ganske udfarvede Hanner, hos hvilke den hvide Plet ved Roden af Undernæbet var fuldkommen reen og skarpt begrændset, og hvis stærkt udviklede Kjönsorganer viste, at de vare skudte lige i Forplantningstiden, men stedse fundet Næbet at være næsten sort. Derimod er Næbet vel ikke rödt, men har dog en lysebruun Farve, som bliver endnu lysere ved Roden af Undernæbet, hos den unge Han, som Lund fik ved Villa Franca; denne afviger fremdeles fra den gamle Han ved sin guulgraae Farve og ligner for saavidt Hunnen, fra hvilken den dog let skjelnes ved det lille hvide Vingespeil, som den besidder ligesaa vel som den gamle Han, medens Hunnen ganske mangler det.

Dens Hovednæring bestaaer i Frö og især Græsfrö, men Lund har dog hos den ovenomtalte unge Han ogsaa fundet Larver i dens Mave. Den synger smukt, og holdes derfor hyppigt i Buur i Minas Geraes; den betales gjerne med 4 til 6 Rigsdaler.

328 (133). **Spermophila atricapilla** (Pr. Max.).

Selv har jeg ikke truffet denne Art; men ifölge Lunds Optegnelser har han den 20de October 1835 skudt en Han med stærkt udviklede Kjönsredskaber i Omegnen af Lagoa Santa.

Dette Exemplar er rigtignok ikke blevet opbevaret, men da han har sendt Museet et Par andre Exemplarer fra Omegnen af Rio de Janeiro af en Fugl, som han i sine Optegnelser rigtigt har henfört til denne Art, seer jeg ingen Betænkelighed ved at ansee ogsaa den ved Lagoa Santa skudte Han for at være rigtig bestemt, og som en Fölge heraf at optage denne Art i den Fauna, hvormed vi her beskjæftige os.

Ifölge Lund skal Fuglen fortrinsviis opholde sig paa sumpige Steder med höi Græsvæxt og have et kvækkende Skrig og en ret net Sang; han har hört den kaldes „Colleira do brejo".

329 (134). **Oryzoborus torridus** (Gm.).

En Han, som blev skudt i Lagoa Santas nærmeste Omegn i den förste Halvdeel af Juli 1851, afgav det förste mig bekjendte Exempel paa denne Fugls Forekomst i Camposegnene.

Dr. Lund har et Par Gange i November 1828 skudt den i Omegnen af Rio de Janeiro og senere, den 26de Januar 1834, ved Campinas i São Paulo.

330 (135). **Guiraca cyanea** (L.).

En vidt udbredt Art; den er i de her omtalte Egne hele Aaret rundt meget almindelig i Cerraderne og i Nærheden af beboede Steder; den forekommer ligeledes i Provindserne Rio de Janeiro og São Paulo, ifölge Natterer fremdeles i Goyaz og Mato Grosso*), og findes selv i Omegnen af Caracas, hvorfra Museet har faaet tilsendt to Exemplarer, og hvorfra den ogsaa anföres af Sclater**). Jeg har hjembragt fire Hanner, skudte i Lagoa Santas nærmeste Omegn den 31te Juli og 4de August 1847. Dr. Lund har skudt den ved Rozario ikke langt fra Neu Freiburg i Januar, Juli og October, og fremdeles i São

---

*) v. Pelzeln, zur Ornith. Bras. III Abth. S. 221.

**) Proceed. of the Zool. Soc. of London f. 1868, p. 627.

Paulo ved Capitão Mor den 23de October 1833 og ved São Carlos den 10de April 1834.

Uagtet man efter dens tykke hvælvede Næb at dömme skulde troe, at den var anviist paa at nære sig alene af Frö, finder man dog engang imellem ogsaa Insekter i dens Mave.

Familia: *Tanagridæ.*

331 (136). **Orchesticus abeillei** (Less.).

Dr. Lund og jeg have aldrig truffet denne Fugl i Camposegnene i Minas; den optages her efter Burmeister, som beretter, at han, medens han opholdt sig i Lagoa Santa, fik tvende Exemplarer fra Sete Lagoas*). Da den hidtil ikke vides at være fundet i Provindsen Rio de Janeiro, skal jeg tilföie, at der blandt de derfra af Dr. Lund indsendte Fugle findes et Exemplar af denne Art, skudt i Urskovene omkring Neu Freiburg, og at han ifölge sine Optegnelser fremdeles har truffet den ved den lille By Macahé.

332 (137). **Orchesticus capistratus** (Pr. Max.).

Burmeister kalder denne Art hyppig i Omegnen af Lagoa Santa**), en Angivelse, som langtfra stemmer med min Erfaring. Jeg har i al den Tid, jeg har opholdt mig i Minas, kun faaet et eneste Exemplar, som blev skudt i October 1855 i Nærheden af Sete Lagoas, og af Lunds Optegnelser seer jeg, at han ikke havde seet denne Fugl, förend han endelig den 15de Juli 1844 fik et Exemplar.

333 (138). **Orchesticus ater** (Gm.),

hörer ligeledes, som det synes, til de sjeldnere Fugle i de her omtalte Egne; selv har jeg ikke truffet den, men Dr. Lund

---

*) Syst. Uebers. 3ter Th. S. 202.
**) l. c. S. 209.

har indsendt en gammel og en ung Han, skudte ved Paracatú den 15de og den 13de September 1834. Iövrigt har den en meget stor Udbredning fra Östkysten af langt ind i Provindsen Mato Grosso, hvor Natterer har truffet den.

334 (139). **Diucopis fasciata** (Licht.).

En almindelig Fugl overalt i Cerraderne i de her omtalte Egne, hvor den sædvanligt sees flyve om, flere Stykker i Selskab.

Jeg har ofte faaet denne Art i Lagoa Santa og hjembragt tvende Hanner, skudte der den 30te og 31te Juli 1847; Dr. Lund har sammestedsfra hjemsendt en Han og to Hunner, skudte den 31te October og den 18de November 1835 og den 4de Marts 1836; han har fremdeles skudt Fuglen i São Paulo, nemlig ved Retiro den 21de Mai og ved Byen Franca den 1ste Juli 1834.

Hunnen ligner sædvanlig Hannen med den Forskjel, at Capistrum og Kinderne ikke ere sorte, men sortebrune; undertiden finder man imidlertid Hunner, hos hvilke Capistrum har samme graa Farve som den övrige Deel af Hovedet og kun Kinderne ere sortebrune. Iris er mörkebruun, Overnæbet er hos den levende Fugl sort, Undernæbet graablaat med mörk Spidse, Föddeme olivengraae.

Den nærer sig fortrinsviis af Insekter; baade Lund og jeg have meget oftere fundet Insekter end Frö i dens Mave. Hos de tvende i Slutningen af Juli ved Lagoa Santa skudte Hanner vare Sædstokkene trods Aarstiden allerede meget store, dog har jeg fundet det samme at være Tilfældet hos Exemplarer skudte sidst i October.

335 (140). **Saltator atricollis** Vieill.

Brasil. Batuqueiro.

Til enhver Aarstid almindelig i Omegnen af Lagoa Santa, og, saavidt min Erfaring gaaer, overhovedet overalt i Campos-

egnene i Minas, men indskrænket til Cerraderne; i Skovene har jeg ikke bemærket den. Man træffer sædvanligt fem til sex Stykker samlede, som allerede paa Afstand tiltrække sig Opmærksomheden ved den muntre, larmende Sang, som flere af Selskabet samtidigt istemme, og som de ledsage med bestandig Flagren med de korte Vinger og hoppende Bevægelser, en Skik, som har foranlediget Fuglens brasilianske Navn, der betyder Dandseren. Dens livlige Færd lokker som oftest andre Smaafugle hen i dens Nærhed, og den bidrager derved ikke lidet til at oplive Cerradernes Stilhed.

Jeg har i 1847 faaet fire Hanner i Omegnen af Lagoa Santa, den 23de Juli, den 10de August, den 27de September og den 6te October, samt en Hun den 14de Juli; fremdeles har jeg i 1851 faaet en Hun.

Lund har indsendt Exemplarer, skudte ved Lagoa Santa i Maanederne Marts og April. Han har endvidere skudt tvende Exemplarer ved São Bento i Provindsen São Paulo den 13de og 14de Mai 1834.

Iris er bruun (ikke orangeröd); Födderne brunliggraae; Næbet har hos Hannen en orangeröd Farve, som kun langs Overnæbets Ryg gaaer over til beegsort. Hos Hunnen er Næbets Orangefarve mindre reen og mindre udbredt, der findes en bruun Plet paa hver Side af Undernæbet, og paa Overnæbet er der kun en smal orangefarvet Kant langs Næbranden. Hunnen afviger fremdeles fra Hannen derved, at Strubens sorte Farve ikke udbreder sig op paa Kinderne og Grimen.

Denne Art synes at nære sig nok saameget af Insekter, som af Frö; idetmindste har jeg fundet Levninger af Insekter i Maven hos de fire af de sex Exemplarer, jeg har hjembragt, og kun i to Tilfælde tillige en Deel Frö.

336 (141). **Saltator similis** Lafr. & d'Orb.

Ligesaa almindelig som forrige Art, men den holder sig mere til Smaaskovene end til Cerraderne og lever eensomt; kun i Parringstiden seer man den parviis.

Jeg har havt ikke faa Exemplarer af denne Fugl i mine Hænder, men kun hjembragt tre, nemlig en Han og et Exemplar, hvis Kjön ikke er angivet, skudte ved Lagoa Santa den 24de og den 29de Juli 1847, og tvende Hanner, skudte ved Sete Lagoas i Slutningen af Noyember 1854. Dr. Lund har skudt den ved Lagoa Santa i Maanederne Marts, April, Juni og September.

Med Hensyn til dens Udbredning i Brasilien udenfor de Egne, med hvis Fauna vi her nærmest beskjæftige os, skal jeg anföre, at Lund ogsaa har skudt den i São Paulo ved Araras den 17de og ved Capitão Mor den 23de April 1833*), ligesom han ogsaa har truffet den i Omegnen af Neu Freiburg under sit Ophold der i 1827; denne Art er altsaa ikke udelukkende en Camposform saaledes som den forrige. Der er ingen videre mærkelig Forskjel mellem Hannens og Hunnens Dragt, kun er den sorte Stribe, som udgaaer fra Roden af Undernæbet, maaskee lidt bredere og af en renere Farve hos Hannen end hos Hunnen. Iris er mörkebruun, Næbet sort med en guulagtig hvid Plet paa Undersiden af Undernæbet; Födderne sorte.

Udbredningen af Ryggens olivengrönne Farve er temmelig forskjellig hos forskjellige Individer; hos nogle naaer den kun lidt op paa Baghalsen, hos andre udbreder den sig heelt op paa Hovedet. Hos et Exemplar, som er skudt ved Lagoa Santa den 13de Juni 1837, er ikke blot hele Undernæbet, men selv Spidsen af Overnæbet undtagelsesviis hvidliggule.

Dens Föde er deels Frö, deels Insekter.

*) Begge disse Pladse ligge i den med Urskov bevoxede Deel af São Paulo, som gjennemströmmes af Parahybafloden.

Exemplarer skudte i Slutningen af September og i October Maaned, og fremdeles andre, som vare skudte i April, have viist Kjönsredskaberne stærkt udviklede.

337 (142). **Cissopis leveriana** (Gmel.).

Brasil. Tiétinga.

Almindeligt udbredt i Camposegnene i Minas ligesaa vel som i Urskovlandet, men just ikke hyppig; opholder sig fortrinsviis i Smaaskovene; sædvanlig sees flere Stykker samlede.

Jeg har i 1847 skudt en Han ved et Sted ved Navn Resaquinha ikke langt fra Byen Barbacena den 26de Juni, og fremdeles faaet to Hunner, den ene ved Lagoa Santa den 13de Juli, den anden ved Lagoa dos Pitos den 24de August. Desuden har jeg faaet den ved Sete Lagoas i September 1855 og samme Aar den 31te October erholdt en Hun ved Landsbyen Andrequecé. Dr. Lund har foruden ved Lagoa Santa ogsaa truffet den ved Uberaba den 2den August 1834. Udenfor Provindsen Minas har han skudt den deels ved Neu Freiburg og Byen Macahé i Provindsen Rio, deels ved Jacarehý ved Parahybafloden i São Paulo.

Hunnen ligner forresten ganske Hannen, men er kjendelig mindre. I Maven paa de Exemplarer, som jeg har undersögt, har jeg kun fundet Bær og Frö, og den samme Erfaring har Dr. Lund gjort med Hensyn til tre Exemplarer, som han skjöd i Omegnen af Neu Freiburg. Imidlertid nærer den sig dog ikke udelukkende heraf, thi Prindsen af Wied fandt Insekter i Maven af det eneste Exemplar, han fik paa sin Reise.

Dr. Lund har truffet dens Rede ved Neu Freiburg i Slutningen af December; den var anbragt i en Kaffebusk, var kredsformig, temmelig lille i Omfang, flettet af Kviste, af hvilke de inderste vare de fineste, og udfodret med Bladene af Taquaruçú (en Bambuse); den indeholdt to hvide, tæt med guulbrune Stænk besatte Æg.

338 (143). **Arremon flavirostris** Sws.

Denne Art, for hvilken man hidtil kun kjendte en eneste sikker Lokalitet i en ganske anden Deel af Brasilien, nemlig Cametá ved Tocantinfloden*), er almindelig udbredt over de her omtalte Camposegne. Professor W. Peters Forekommenhed har sat mig istand til ved umiddelbar Sammenligning at overbevise mig om, at den Fugl, som jeg har truffet i Minas, i enhver Henseende stemmer overeens med den, som Museet i Berlin har faaet fra Cametá, og den efterfölgende Beskrivelse af den af mig hjembragte Fugl vil vise, at den frembyder alle de Særkjender, som Swainson tillægger sin *Arremon flavirostris***).

Overnæbet er kun sortebruunt langs Næbryggen, men har forövrigt ligesom hele Undernæbet en smuk rödguul Farve. Den graae Midtstribe i Hovedets sorte Hætte begynder först mellem Öinene og er hos Hannen endog hyppigt indskrænket til et lille trekantet Indsnit, som fra den graa Nakke skjærer sig ind i Hovedets sorte Plade. Heller ikke den hvide Öiestribe naaer hen til Næbroden, men tager sin Begyndelse over Öiet og strækker sig derfra hen til Nakken. Ryg og Vinger ere olivengrönne, Vingeranden ved Haandledet og nogle af de nærmeste smaa Dækfjær levende citrongule, Vingens underste Dækfjær olivengrönne. Hagen og Struben have en reen hvid Farve, og et sort Baand strækker sig i Form af en Bue over den nederste Deel af Halsen; Brystet og Bugen ere hvide langs Midten, men antage ud imod Siderne en olivengraa Farve; Undergumpen er smudsig hvid. Iris er mörkebruun, Födderne have en lys graabruun Farve.

Totallængde	6″ 2‴.
Den foldede Vinges Længde	2″ 10‴.
Næbet, maalt til Panden	6½‴.

*) Burmeister, Syst. Uebers. 3ter Th. S. 223.

**) Two Centen. & a quarter of birds etc., p. 347.

Der er ingen Forskjel i Störrelsen mellem Kjönnene, men hos Hunnen er Brystets og Bugens hvide Farve undertiden lidt mindre reen.

Hos de af mig undersögte Exemplarer har jeg fundet deels alene Frö, deels Frö, smaa Biller og Sandkorn i Maven.

Den lever eensomt i alle Smaaskovene i de her omtalte Egne, hvor den hopper stille og taus om i Krattet lavt nede ved Jorden og ofte paa denne selv.

Jeg har havt ikke faa Exemplarer af denne Fugl i mine Hænder og hjembragt en Hun, skudt den 20de, en Han, skudt den 22de Juli 1847 ved Lagoa Santa, og et tredie Exemplar (en Han), skudt sammesteds den 30te Juli samme Aar, fremdeles et fjerde Exemplar fra Omegnen af Sete Lagoas; ogsaa Lund har skudt den ved Lagoa Santa den 3die April 1837 og den 13de August 1841.

I Urskovlandet i Minas og Provindsen Rio har jeg ikke truffet denne *Arremon*; den aflöses der af en anden Art, *Arremon semitorquatus* Sws.*), som jeg paa den anden Side aldrig har bemærket i Camposegnene. *Arremon silens*, som meest ligner *A. flavirostris*, men har et sort Næb, og hos hvilken Hovedets tre Striber naae hen til Næbet, har jeg ligesaa lidt seet i Camposegnene som i den övrige af mig bereiste Deel af Brasilien; dens rette Hjem synes for störste Delen at ligge nordligere. Da Natterer imidlertid har truffet denne Art i Omegnen af Goyaz, er det nok muligt, at den ogsaa forekommer ialfald i den nordlige Deel af Provindsen Minas, og virkelig har Dr. Lund i sine Notitser anfört, at han den 8de Februar 1837 ved Lagoa Santa har faaet en „*Fringilla silens*"**), som havde et fuldstæn-

---

*) At *Arremon semitorquatus* ikke, saaledes som Burmeister formoder, er den unge *A. flavirostris*, er vel almindeligt anerkjendt, og trænger derfor neppe til yderligere at paavises.

**) Under dette Navn sammenfattede Lund saavel den ægte *A. silens* som *A. flavirostris* og *A. semitorquatus*, skjöndt han naturligviis ikke havde overseet Forskjellighederne mellem dem.

digt sort Baand tværs over Halsen og et heelt sort Næb. Dette Exemplar er imidlertid uheldigviis ikke blevet hjemsendt, og de faa Ord, Lund har nedskrevet om det, tillade ikke at sige for vist, at det virkelig har været den ægte *Arremon silens*. Det kan ogsaa have været den næste Art, hvis denne virkelig engang imellem forekommer i disse Egne.

339 (144). **Buarremon torquatus** (d'Orb. & Lafr.).

Professor Burmeister beretter, at han under sit Ophold i Lagoa Santa blandt nogle andre præparerede Skind fra Sete Lagoas ogsaa har faaet et Exemplar af denne Art*), hvis Forekomst i disse Egne dog vel neppe kan betragtes som andet end reent tilfældig, da den ikke blot ikke vides ellers at være truffet i Brasilien af nogensomhelst anden Reisende, men overhovedet hidtil kun kjendes fra Provindsen Yungas i Bolivien, hvor d'Orbigny opdagede den.

340 (145). **Nemosia fulvescens** Strickl.

Jeg har skudt en Han i Cerraderne omkring Lagoa Santa den 29de Juli 1847 og nok en Han sammesteds den 2den October samme Aar; endelig har jeg faaet en tredie Han i Omegnen af Sete Lagoas den 25de August 1855. Sædstokkenes Udseende hos begge de sidste to Exemplarer viste tydeligt, at de vare skudte i Forplantningstiden. Ogsaa Burmeister fik et Exemplar i Omegnen af Lagoa Santa, medens han opholdt sig i denne lille By, men flere end disse fire Exemplarer har jeg ikke seet.

341 (146). **Nemosia sordida** Lafr. & d'Orb.

Af denne Fugl har jeg kun seet et eneste Exemplar, en Hun, som jeg skjöd ved Lagoa Santa sammen med den ovennævnte förste Han af *Nemosia fulvescens* den 29de Juli 1847.

---

*) Syst. Uebers. d. Th. Bras. 3ter Th. S. 223.

Den stemmer saa nöie med Beskrivelserne og Afbildningen*), at der ingen Tvivl kan være om, at det jo virkelig er Lafresnayes og d'Orbignys Fugl, men det turde være et Spörgsmaal, om denne er andet end Hunnen til *Nemosia fulvescens*. Der foreligger, saavidt mig bekjendt, ikke nogen Angivelse af, at der har været Hunner blandt de Fugle, som svare til Beskrivelsen af denne sidstnævnte Art; og Lafresnaye og d'Orbigny sige ikke Noget om, hvorvidt de have forvisset sig om de Individers Kjön, der ligge til Grund for deres *N. sordida*, eller ikke. Efter hvad der forresten er Regel hos *Nemosia*-Slægten, maa man dernæst vente, at ogsaa hos *N. fulvescens* og *N. sordida* Hannen maa have en anden Dragt end Hunnen, og Forskjellen mellem de under disse Navne opstillede Arter forekommer mig ikke at være större eller af anden Art, end at den jo godt kunde være en Kjönsforskjel. Den Grund til at holde paa begge disse Arters Selvstændighed, som hidtil kunde hentes fra den Omstændighed, at de antoges at tilhöre forskjellige Lande, falder naturligviis bort nu, da ikke blot jeg har truffet begge Former levende sammen i nærmeste Nærhed, men ogsaa Natterer har hjembragt et enkelt Exemplar af *N. sordida* fra Goyaz, hvor *N. fulvescens* ligeledes forekommer**).

Det er imidlertid kun yderligere fremtidige Iagttagelser, som kunne endeligt afgjöre, om den her fremsatte Formodning holder Stik, og forelöbigt vil det vel være rigtigst, at holde begge disse Former adskilte.

342 (147). **Nemosia ruficapilla** Vieill.

Denne Art synes hidtil ikke at være iagttaget i Camposegnene i Minas; imidlertid forekommer den dog der, skjöndt vistnok meget mindre hyppigt end i Skovegnene i Provindserne Rio de

---

*) d'Orbigny, Voy. d. l'Amér. mér. Oiseaux, p. 261, pl. 18, fig. 2; — Cabanis, Journal für Ornithol. 1866, S. 232.

**) v. Pelzeln, zur Ornithol. Brasil. III Abth. S. 216.

Janeiro og São Paulo. Jeg har hjembragt en Han, skudt den 3die August 1847 i en lille Skov ved Lagoa Santa.

Iris var sort, Overnæbet sort, Undernæbet voxguult, Födderne blaagraae.

I Maven fandtes kun Insekter og Larver.

343 (148). **Nemosia pileata** (Bodd.).

Lund har skudt en Han ved Paracatú den 9de September 1834 og nok en Han ved Fazendaen Mocambo i Omegnen af Lagoa Santa den 11te Mai 1836; i begge Tilfælde traf han Fuglen hoppende om i Cerradernes lave krogede Træer.

Ifölge Lunds Optegnelser er Iris lys citronguul, Næbet sort og Födderne voxgule (ikke blygraae).

344 (149). **Nemosia guira** (Linn.).

Hverken Lund eller jeg har truffet denne Fugl i Campos-egnene; jeg optager den efter v. Pelzeln, som anförer, at Natterer har truffet Flokke af den i de lave Campos-Træer ved Porto de Parana i det sydvestlige Hjörne af Minas Geraes*).

345 (150). **Cypsnagra ruficollis** (Licht.).

En meget almindelig Standfugl i de her omtalte Egne i Cerraderne, hvor man sædvanligt træffer smaa Selskaber paa syv til otte Stykker, der allerede i Afstand tiltrække sig Opmærksomheden ved den livlige Sang, som en af Flokken istemmer, medens en anden ledsager den med vedvarende Triller. Jeg har faaet en udfarvet Hun, hvis Æggestok viste, at Parringstiden endnu var fjern, ved Lagoa Santa den 20de Juli 1847, og fremdeles en gammel Han og en yngre Fugl ved Sete Lagoas i August 1855; Lund har skudt den ved Lagoa Santa i Maanederne Mai, October og November, og fremdeles længere Vest paa ved Santa Anna da Barra do Rio das Velhas ikke langt fra

---

*) v. Pelzeln, zur Ornithol. Brasil. III Abth. S. 215.

Grændsen af Goyaz den 12te August og ved Paracatú den 12te September 1834. Til Oplysning om dens Udbredning udenfor Provindsen Minas skal jeg tilföie, at Dr Lund fremdeles paa sin Reise gjennem Provindsen São Paulo i 1834 har skudt den ved Hytú den 23de Februar, ved Sorocaba den 27de i samme Maaned, ved Retiro i Nærheden af São Bento de Araraquara den 21de Mai og ved Byen Franca den 3die Juni. I Skovegnene i Provindsen Rio de Janeiro har jeg aldrig truffet den, og den er heller ikke iagttaget der af nogen anden af de Naturforskere, som have bereist Brasilien; naar Sclater har angivet at besidde Fuglen fra denne Lokalitet*), beroer det sikkert paa en Misforstaaelse, idet de præparerede Skind vel ere ham tilsendte fra Rio de Janeiro, men Fuglen ikke skudt der; den er en ægte Camposform.

Iris er mörkebruun, Næb og Födder sorte. Der er ingen Forskjel paa Hannens og Hunnens Dragt; men den unge Fugl er derimod ikke lidt forskjellig fra den gamle; den har ligesom denne sorte Kinder, men er forresten mörkegraa paa de Steder, hvor den gamle er sort.

I dens Mave har jeg fundet deels Insekter, især smaa Biller, deels Insekter og Frö blandede med hinanden.

346 (151). **Trichothraupis quadricolor** (Vieill.).

Det eneste mig bekjendte Exempel paa denne Fugls Forekomst i de her omtalte Egne afgiver en Han, som jeg skjöd i en lille Skov tæt ved Lagoa Santa den 12te August 1847. Til Oplysning om dens Udbredning i andre Egne i Brasilien skal jeg anföre, at Dr. Lund paa sin Reise gjennem São Paulo i 1834 har iagttaget den ved Campinas i Januar, ved Hytú i Februar og Marts og ved São Bento de Araraquara i Mai, samt at han under sit

*) Catalogue of a Collect. of Americ. Birds. P. 86. — See fremdeles hans Synopsis Av. Tanagrinarum i the Proceed. Zool. Soc. of London for 1856. S. 113.

förste Ophold i Brasilien i 1827 og 1828 har truffet den i Mængde til enhver Tid paa Aaret ved Neu Freiburg og ved Byen Macahé.

Ifölge Prindsen af Wied skal Hunnen mangle den guldgule Isseplet, som smykker Hannen*); det Samme siger Burmeister**), men Angivelsen er ikke desto mindre urigtig, og Burmeister har neppe gjort Andet end efterskrive Prindsen; han vilde ved en selvstændig Undersögelse let have opdaget Feiltagelsen. Azara***) og Spix†) komme Sandheden nærmere, naar de tillægge Hunnen en Antydning til en guul Isseplet, men ganske rigtig er denne Angivelse dog heller ikke. Dr. Lund har indsendt ni Exemplarer, hvis Kjön han ad anatomisk Vei selv har forvisset sig om, og disse vise, at det kun er den meget unge Hun††), som ganske mangler hvert Spor til Guult paa Hovedet; den gule Farve begynder dernæst först at vise sig ved Roden af Issefjerene, medens den övrige Deel af dem endnu er grön, og i denne Periode skinner Pletten kun utydeligt igjennem; hos den udvoxne Hun ere Issefjærene derimod gule gjennem deres hele Længde, og Pletten ligesaa stor og iönefaldende som hos Hannen; derimod faaer Capistrum og Öieregionen neppe nogensinde hos Hunnen en ligesaa dyb sort Farve, som disse Dele have hos Hannen. Iövrigt ligner Hunnen ganske Hannen, og Dr. Cabanis's Gisning, at Azaras „Lindo roux et brun" skulde være Hunnen til nærværende Art†††), holder ikke Stik. Hos en af de af Lund indsendte gamle Hunner, som er skudt den 8de October paa Fazendaen Rozario i Omegnen af Neu Freiburg, var Æggestokken overmaade stærkt udviklet.

Efter Lunds Erfaring nærer denne Art sig mere af Insekter

---

*) Reise nach Brasilien. 2ter Th. S. 211, i Noten; — Beiträge zur Naturg. v. Brasilien. 3ter Bd. S. 540.
**) Syst. Uebers. d. Th. Bras. 3ter Th. S. 164.
***) Voyages, III, p. 245.
†) Nov. Spec. Av. Bras., II, p. 39, tab. 52, fig. 2.
††) Formodentlig mangler ogsaa den unge Han Issepletten, men jeg kan ikke sige det for vist, da der ikke foreligger Skind af unge Hanner.
†††) Mus. Heineanum, I, p. 22.

ənd af Frö; han har fortrinsviis fundet Myrer og Hvepser i dens Mave, og den Han, jeg har hjembragt, havde ogsaa Maven fyldt med disse Insekter.

347 (152) **Tachyphonus coronatus** (Vieill.).

Dr. Lund har i Omegnen af Lagoa Santa skudt to Hanner den 4de og den 23de Juni 1836 og en Hun den 15de Juli 1844; sammesteds har jeg selv faaet en Han den 5te Juli 1851; endelig har jeg ogsaa erholdt en Han ved Sete Lagoas i September 1855. Den lever parviis i Smaaskovene i Camposegnene, men er imidlertid langtfra saa hyppig der, som i Urskovlandet langs Kysten, hvor Lund især har truffet den i Mængde ved Neu Freiburg; ogsaa ved Campinas i Provindsen São Paulo har han iagttaget den.

I dens Mave finder man Frö og Insekter.

348 (153). **Tachyphonus melaleucus** (Sparrm.).

Dr. Lund har den 18de August 1834 truffet den ved en lille Flække ved Navn São Domingo i den sydvestlige Deel af Minas nær ved Grændsen af Goyaz, og da Prindsen af Wied har iagttaget den i Campoerne i Provindsen Bahia, er der al Grund til at formode, at den er udbredt ogsaa over alle de mellemliggende Camposegne*).

349 (154). **Lamprotes loricatus** (Licht.).

Forekommer i den nordlige Deel af Minas, hvor Spix har iagttaget den, og paa Grændsen af Minas Novas og Bahia, hvor Prindsen af Wied har truffet den, men i Omegnen af Lagoa Santa og overhovedet i den sydlige Deel af Minas Geraes findes den ikke.

---

*) *Tachyphonus cristatus*, som er en meget almindelig Fugl overalt i Provindsen Rio de Janeiro, har jeg ikke bemærket i Camposegnene i Minas og kjender heller ikke noget Exempel paa, at den er truffet der af Andre.

350 (155). **Phoenicotraupis rubica** (Vieill.).

Jeg har kun een Gang, i Juni 1847, iagttaget denne Fugl i de her omtalte Egne, nemlig i en lille Skov ved Resaquinha faa Miil Nord for Byen Barbacena; den tilhörer fortrinsviis sydligere Egne; Dr. Lund har den 2den Juli 1828 skudt den i Omegnen af Cantagallo i Provindsen Rio de Janeiro og fremdeles paa sin Reise gjennem São Paulo i 1834, ved Hytú den 19de Marts og ved São Bento de Araraquara i Mai.

351 (156). **Pyranga saira** (Spix).

Brasil. Canario do mato, Sanhaçú de fogo.

Jeg traf denne Fugl paa Reisen fra Rio de Janeiro til Lagoa Santa for förste Gang i Nærheden af Barbacena, altsaa lige ved Indtrædelsen i Camposegnene, og har fra dette Sted af bemærket den overalt i disse Egne, hvor jeg har været, og til alle Aarets Tider erholdt mange Exemplarer ved Lagoa Santa, Sete Lagoas og Curvelo. Lund har hjemsendt den fra Lagoa Santa og fra Paracatú og fremdeles truffet den i Sao Paulo ved Campinas og ved Rio Grande de Paraná.

Den opholder sig fortrinsviis i Cerraderne, men kan dog ogsaa træffes i Smaaskovene; den sees saavel parviis som flere Stykker samlede. Dens Næring bestaaer deels i Frö deels i Insekter, og maaskee fortærer den nok saa mange af de sidste som af de förste; idetmindste har jeg oftere kun fundet Insekter, især Tæger og Biller, i dens Mave, medens jeg aldrig har seet Maven fyldt alene med Frö.

352 (157). **Ramphocelus atrosericeus** (d'Orb. & Lafr.).

Denne Art tilhörer hovedsagelig Egne, som ligge Vest for dem, med hvis Fauna, vi her nærmest beskjæftige os; imidlertid forekommer den dog ialfald en Gang imellem i Omegnen af Sete Lagoas, og jeg har hjembragt en Han, som er skudt i Slutningen af Januar 1855 i en lille Skov et Par Miil fra den nysnævnte

By. Dr. Lund har ikke truffet den i Minas, men hjemsendt en ung Han i sin förste Dragt, skudt den 22de Mai 1834 i Provindsen São Paulo paa en Fazenda i Omegnen af den lille By Batataes.

353 (158). **Tanagra palmarum** (Pr. Max.).

Brasil. Sanhaçú coqueiro.

Meget almindelig i Smaaskovene i de her omtalte Egne og kommer i den Tid Orangerne ere modne hyppigt ind i Haverne i Smaabyerne for at nære sig af disse Frugter.

Jeg har faaet flere Exemplarer i Juni Maaned i Haven ved det Huus, jeg beboede i Lagoa Santa, og fremdeles den 7de Juni 1851 skudt en Han i Skoven ved Kalkklippen Lapa Vermelha en Miils Vei fra den nysnævnte lille By. Dr. Lund har skudt den ved Velhasfloden i det sydvestlige Hjörne af Minas den 11te August 1834 og faa Dage senere atter ved Bredden af Paranahybafloden, som danner Grændsen mellem Provindserne Minas Geraes og Goyaz.

354 (159). **Tanagra sayaca** Lin.

Brasil. Sanhaçú, Sahyaçú.

Den *Tanagra*, jeg opförer under dette Navn, er den selvsamme som den, der ogsaa af v. Pelzeln benævnes paa denne Maade, og som let kjendes paa, at Vingens smaa Dækfjær end ikke hos Hannen have den smukke kornblaa eller himmelblaa Farve, som pryder dem hos enkelte andre, nærstaaende Arter. Den er endnu meget hyppigere i Camposegnene end den foregaaende og overhovedet en af de almindeligste Fugle der. Den sees hele Aaret rundt, undertiden parviis, undertiden i Smaaflokke paa en halv Snees Stykker, deels i Udkanterne af Skovene, deels i selve Cerraderne; men den söger ogsaa gjerne hen til Haver og andre dyrkede Steder, hvor den let fanges i Snarer. Den samler sig undertiden i saadan Mængde, at den gjör ikke

ganske ringe Skade paa Frugterne; dog spiser den ikke blot Bær og andre Frugter, men man finder ogsaa Insekter i dens Mave.

Baade Lund og jeg har faaet mange Exemplarer ved Lagoa Santa, og han har fremdeles skudt den ved Corrego Rico ikke langt fra Paracatú den 17de September 1834.

355 (160). Tanagra cyanoptera Vieill.

Hverken Dr. Lund eller jeg selv har truffet denne Art nogetsteds i Camposegnene*); jeg optager den efter Burmeister, men rigtignok ikke uden nogen Betænkelighed. Da han nemlig tildeels har forblandet den med forrige og antaget denne for Hunnen til nærværende Art**), vilde hans Angivelse, at hans Sön har skudt den flere Gange ved Lagoa Santa, först da kunne ansees for et aldeles uforkasteligt Beviis for dens Forekomst i disse Egne, dersom han udtrykkelig havde anfört, at der havde været Hanner deriblandt. Derom tier han imidlertid, og saaledes som Sagen staaer, er det ikke umuligt, at alle de Exemplarer, han har faaet ved Lagoa Santa i Virkeligheden tilhöre forrige Art og kun feilagtigt ere blevne antagne for Hunner af *T. cyanoptera*. Da jeg imidlertid ikke har havt Leilighed til at see de Exemplarer, han har bragt hjem fra Lagoa Santa, og derfor ikke veed, om der dog ikke er en virkelig *T. cyanoptera* imellem dem, kan jeg ikke ansee mig for berettiget til her at forbigaae denne Art, skjöndt jeg rigtignok er tilböielig til at troe, at den er indskrænket til Urskovlandet langs Kysten, hvor Dr. Lund har truffet den, og hvorfra han har hjemsendt den til Museet.

356 (161). Tanagra ornata Sparrm.

Hr. E. Warming har skudt et Exemplar af denne *Tanagra* i en Have i Lagoa Santa den 10de Juli 1864, og jeg har des-

---

*) Det fortjener at fremhæves, at heller ikke Natterer har truffet den paa sine Reiser, det være sig i de indre Camposstrækninger eller andetsteds i Brasilien.

**) Syst. Uebers. d. Thier. Brasil., III, S. 176; baade den der givne Synonymie og selve Beskrivelsen vise, at det forholder sig saaledes.

uden i 1851 seet et Par præparerede Skind af den i Sete Lagoas; men den maa dog vist under alle Omstændigheder ansees for en temmelig sjelden Fugl i disse Egne.

357 (162). **Calliste flava** (Gmel.).

En særdeles hyppig Fugl i Camposegnenes Cerrader, hvor man sædvanlig træffer den i smaa Flokke paa en syv til otte Stykker, og tillige den eneste Art af *Calliste*-Slægten i disse Egne. Jeg har til enhver Aarstid faaet mange Exemplarer i Omegnen af Lagoa Santa, Sete Lagoas og Curvelo, og Dr. Lund har fremdeles skudt den ved Byen Uberaba. Til Oplysning om dens Udbredning udenfor Minas skal jeg anföre, at Dr. Lund endvidere har iagttaget den i Provindsen São Paulo, ved Hytú og ved São Bento de Araraquara.

Det har i höi Grad overrasket mig hos Burmeister at læse, at han har truffet den ved Neu Freiburg*), medens han derimod slet ikke omtaler den som Beboer af Camposegnene. Der er ingen anden Reisende, som vil have truffet den ved den nysnævnte lille By eller i Omegnen af Rio de Janeiro; Prindsen af Wied siger udtrykkelig, at det var ved Floden Mucurý, at han förste Gang saae denne Art; selv har jeg aldrig seet den eller hört Tale om den i Kystlandets Urskove; og Dr. Lund, som har opholdt sig over et Aar i Omegnen af Neu Freiburg, har ikke blot ikke hjemsendt den derfra, men bemærker udtrykkelig i sine Optegnelser, at det var ved Hytú i São Paulo, at han for förste Gang traf den, og at den fra dette Sted af udbredte sig over hele det indre Höiland. Mon ikke Burmeisters Angivelse skulde beroe paa en Forvexling, og de Exemplarer, han troer at have medbragt fra Neu Freiburg, i Virkeligheden være fra Lagoa Santa?

---

*) Syst. Uebers. d. Thier. Bras., III, S. 181.

358 (163). **Euphonia serrirostris** Lafr. & d'Orb.

Brasil. Gaturama miudinha.

Lund har hjemsendt to Hanner, skudte i Omegnen af Lagoa Santa den 12te Marts 1836, og sammesteds blev der i 1851 bragt mig en tredie Han, skudt i en Skov der i Nærheden, men allerede i saa stærk Forraadnelse, at den ikke kunde opbevares. Hos de tvende Hanner, som Lund fik, vare Kjönsredskaberne store.

359 (164). **Euphonia violacea** (Lin.).

Brasil. Gaturama verdadeira.

Paa Opreisen til Lagoa Santa i October 1850 fik jeg i en Skov i Omegnen af den lille By Brumado en Han, som er det eneste Exemplar, jeg har truffet i de her omtalte Egne, hvor den vistnok er sjelden.

360 (165). **Euphonia nigricollis** (Vieill.).

Dr. Lund har skudt en Han ved Rio da Prata ikke langt fra Paracatú den 13de September 1834, og Hr. E. Warming har den 14de October 1864 ligeledes skudt en Han en Miils Vei fra Lagoa Santa ved den allerede flere Gange nævnte Lapa Vermelha.

361 (166). **Euphonia pectoralis** (Lath.).

Brasil. Gaturama sirrador.

Dr. Lund har indsendt en Han skudt den 15de Februar 1336 ved Lagoa Santa, og jeg har desuden seet et Par Stykker, som vare skudte i Nærheden af Sete Lagoas. Dette er saaledes den fjerde *Euphonia*-Art, som forekommer i Camposegnene, men de forekomme efter min Erfaring alle kun sparsomt, medens de i Urskovegnene langs Kysten höre til de almindelige Fugle.

362 (167). **Procnias tersa** (Linn.).

Brasil. Sahy-arara.

Hörer til de meget almindelige Fugle i de her omtalte Egne. Man seer den som oftest i smaa Selskaber paa syv til otte Stykker. Jeg har faaet mange Exemplarer ved Lagoa Santa og Sete Lagoas til alle Tider paa Aaret, og Lund har fremdeles skudt den i September 1834 ved Paracatú og i October samme Aar ved Curvelo.

Jeg har ikke sjeldent truffet Maven farvet grönguul indvendigt, rimeligviis af de Bær, den havde spiist; imidlertid lever den ikke blot af Bær og Frö; man seer den ofte sidde speidende paa en tör Green og flyve ud og snappe de forbiflyvende Insekter, ligesom Tyrannerne gjöre. Den unge Han ligner Hunnen, og saavidt jeg har kunnet skjönne, fremkommer den gamle Hans prægtige blaa Dragt ikke gjennem en Fælding, men kun ved en Omfarvning af den unge Fugls grönne Fjær.

Familia: *Coerebidæ.*

363 (168). **Certhiola chloropyga** Cab.

Brasil. Marequito.

En meget almindelig Standfugl i Camposegnene; man seer den snart enkeltviis, snart i Smaaflokke paa henimod en Snees Stykker, saavel i Udkantene af Skovene som i selve Cerraderne; den holder sig ogsaa gjerne til beboede Steder og er hyppigt at træffe i Byernes Smaahaver.

Jeg har fra Omegnen af Lagoa Santa hjembragt et Exemplar, skudt den 30te Juli 1847, en Han med store Sædstokke, skudt den 27de September samme Aar, og endelig en Hun, skudt den 10de Juli 1851, men jeg har foruden disse havt mange flere Exemplarer, som ikke ere blevne opbevarede, i mine Hænder. Dr. Lund har faaet Exemplarer i Omegnen af Lagoa Santa i Februar og October 1836 og fremdeles skudt den ved Uberaba

den 31te Juli og ved Catalão (i Goyaz) den 24de August 1834. Endelig har han sendt Museet Exemplarer fra Macahé i Provindsen Rio og fra Provindsen São Paulo, hvor han skjöd en Han med store Sædstokke ved Byen Hytú den 15de Marts 1834.

Hannen er maaskee ubetydeligt större end Hunnen, men anden ydre Forskjel er der ikke mellem Kjönnene. Iris er bruun, Næbet sort og Födderne graabrune. Burmeisters Angivelse, at Oversiden af Hovedet ikke skulde være mörkere end Ryggen, stemmer ikke med min Erfaring; hos alle de Exemplarer, jeg har havt i mine Hænder i Lagoa Santa, var Hovedets Hætte meget kjendeligt mörkere end Halsen og Ryggen, og det Samme er Tilfældet hos de Exemplarer, som Lund har faaet ved Macahé og Hytú.

I den meget lille Mave har jeg fundet Levninger af Insekter, men det er sandsynligt, at Fuglen ogsaa suger Blomsterhonning; thi Lund anförer i sine Notitser, at man, naar man tager Fuglens Næb i Munden og suger til sig, faaer den samme söde Smag i Munden, som naar man foretager dette Experiment med en Colibri. Men selv om den suger Honning af Blomsterne og til den Ende stikker sin i Spidsen klöftede og trevlede Tunge ned i Blomsterkronerne, er dette ogsaa det eneste Træk, hvori dens Færden kan siges at ligne Colibriernes, og jeg forstaaer ikke, hvorledes Burmeister iövrigt har kunnet finde Lighed mellem dens og disse Smaafugles Levemaade*); den er selskabelig, hvad disse ikke ere, og jeg har aldrig seet den holde sig svirrende i Luften saaledes som disse, for at stikke sit Næb ned i Blomsterkronerne.

364 (169). **Dacnis cyanocephala** (Gm.).

Brasil. Sahy bicudo.

En ligesaa almindelig Standfugl i de Egne, med hvis Fugle vi her have at gjöre, som i næsten hele det övrige Brasilien.

---

*) Syst. Uebers. d. Thiere Brasil. 3ter Th. S. 156.

Jeg har under mit förste Ophold i dette Land i Aaret 1847 skudt en Han ved Nascimento, et Par Miil Syd for Barbacena, den 23de Juni, nok en Han ved Lagoa Santa den 11te Juli og tvende Hunner sammesteds den 29de Juli og den 3die August. Fremdeles har jeg erholdt fire Hanner i Omegnen af Sete Lagoas i Slutningen af November 1854, og foruden disse Exemplarer har jeg endvidere havt mange flere i mine Hænder, som jeg ikke har kunnet finde Tid og Leilighed til at præparere. Dr. Lund har faaet en Hun ved Lagoa Santa den 24de Januar 1838, og fremdeles skudt den ved Uberaba den 2den August og ved Corrego Rico (nær ved Paracatú) den 17de September 1834. Han har endelig ogsaa sendt Museet Exemplarer, skudte i Provindsen Rio de Janeiro i Nærheden af Neu Freiburg og Taipú i Juli og November, og iagttaget den i Provindsen São Paulo ved Hytú i Marts og ved Araras i October Maaned.

Den træffes snart enkeltviis, snart i smaa Selskaber paa henimod en Snees Stykker, og stemmer i Levemaade ganske overeens med *Certhiola chloropyga*.

Hos Hunner, skudte i Midten af November, har Lund i Æggelederen fundet Æg, som vare færdige til at lægges; men den yngler utvivlsomt flere Gange aarligt.

Dens Föde bestaaer deels i smaa Insektlarver, navnlig Dipterlarver, deels i Bær og Frö (et Exemplar, som jeg skjöd den 23de Juni 1847 ved Chapeo de Uvas, men ikke opbevarede, havde saaledes hele Spiseröret fuldt af nogle saftige karmoisinröde Bær), men desuden suger den sikkert ogsaa Honningsaft af Blomsterne. Maven er mærkelig lille, men meget muskulös og af en næsten cylindrisk Form.

Medens jeg i Minas Geraes har havt et meget betydeligt Antal Exemplarer af denne Fugl i mine Hænder, har jeg aldrig truffet den nærstaaende, ved sine sorte Födder udmærkede *Dacnis nigripes* Pelz., og jeg tvivler paa, at den skulde forekomme der.

365 (170). **Dacnis cayana** (Linn.).

Burmeister beretter, at hans Sön har skudt en ung Han af denne Art ved Lagoa Santa*). Hverken Dr. Lund eller jeg har nogensinde seet den der, og da heller ingen anden Reisende omtaler at have truffet denne, den nordligste Deel af Sydamerika tilhörende Art, i Minas, tör det Exemplar, som Burmeister fik, vel neppe betragtes som andet end som en tilfældig Gjæst eller en veirslagen Fugl.

Familia: *Vireonidæ.*

366 (171). **Cyclorhis ochrocephala** Tsch.

Overalt i Smaaskovene i de her omtalte Egne har jeg ganske almindeligt truffet den selvsamme *Cyclorhis*, som ogsaa forekommer i Omegnen af Rio de Janeiro, og som aabenbart er Tschudis ovennævnte Art**); Næbet er nemlig eensfarvet brunlig-hvidt uden nogen blyfarvet Plet ved Roden af Undernæbet; den fra Næseboret udgaaende ruströde Stribe naaer kun til ovenover Öiet; Hovedets Overflade har en brunlig Okkerfarve, dets Sider ere askegraae

---

*) Syst. Uebers. d. Th. Brasil. 3ter Th. S. 154.

**) Den *Cyclorhis*, som Burmeister i sin Syst. Uebers. (III, S. 107) giver Navnet *C. viridis*, og hvoraf han har hjembragt flere Exemplarer fra Neu Freiburg, synes efter hans Beskrivelse at dömme iövrigt snarest at maatte antages for denne Art og maa navnlig have den korte, kun til hen over Öiet naaende ruströde Stribe, der er saa charakteristisk for den; men han tillægger den tillige en blyfarvet Plet ved Roden af Undernæbet (»am Grunde der Unterkiefer bleifarben«). En Combination af disse to Charakterer har ingen anden Forfatter angivet hos nogen *Cyclorhis*; intet af de mig foreliggende Exemplarer af *Cyclorhis ochrocephala* fra Omegnen af Rio de Janeiro viser Spor til ovennævnte blygraa Plet, og jeg kan tilföie, at den heller ikke fandtes hos et Par Exemplarer, som jeg i October 1854 skjöd paa Veien fra Petropolis til Parahybafloden, men som ikke bleve opbevarede. At Burmeister skulde havt en hidtil ubeskreven Art for sig, er imidlertid kun lidet rimeligt, og dersom hans Beskrivelse virkelig er nöiagtig hvad denne Plet angaaer, maae de Exemplarer, han har faaet, sikkert betragtes som Undtagelser fra den almindelige Regel.

ligesom en fra dem udspringende Halvring, der omgiver Halsen bagtil og skiller Hovedets okkerbrune Farve fra den grönne Ryg; Föddernc endelig ere blygraae.

Jeg har skudt en Hun den 5te og en Han den 8de August 1847 ved Lagoa Santa; et tredie Exemplar har jeg faaet sammesteds i November 1851; Lund har erholdt den ved Mocambo den 28de April 1836 og ved Paracatú i September 1834; der kan saaledes neppe være Tvivl om, at den er Standfugl, og den udbreder sig ialfald lige til Grændsen af Goyaz, skjöndt det synes, at den i selve denne Provinds aflöses af *C. wiedii*, da Natterer kun har hjembragt denne derfra*).

Iris er orangeröd; der er ingen synderlig Forskjel paa Hannens og Hunnens Dragt, dog er det graa Halsbaand maaskee lidt bredere hos den förste.

Hos en den 29de September 1847 i Omegnen af Lagoa Santa skudt Han var hele Hovedet graat istedetfor okkerbruunt, men i andre Henseender afveeg dette Exemplar ikke fra de sædvanlige; navnlig var den ruströde Stribe af samme Længde, og Næbet af samme Farve som hos disse; heller ikke i Svingfjærenes indbyrdes Længde kunde jeg finde nogen Forskjel. Jeg kan derfor kun ansee det for en Varietet af nærværende Art.

I Maven paa de af mig undersögte Exemplarer har jeg fundet Levninger af Insekter og deres Larver og Pupper; selv haarede Sommerfuglelarver forsmaaer den ikke.

367 (172). **Cyclorhis wiedii** v. Pelz.

Jeg har ikke selv truffet denne Art, og Lund og Burmeister have heller ikke iagttaget den paa deres Reiser; men paa den ene Side forekommer den i det sydvestlige Hjörne af Minas, hvor Natterer har skudt den ved Rio Paraná**), og paa den anden Side har Prindsen af Wied truffet den ikke blot i Kystlandet mellem Rio og Bahia, men i Campoerne paa Grændsen

---

*) Zur Ornith. Brasil., II, S. 74.

af Provindsen Bahia og Minas Novas*); den bör derfor ikke forbigaaes her. Det er desuden vel muligt, at den heller ikke savnes i den övrige Deel af Camposegnene i Minas, skjöndt den hidtil ikke er bleven bemærket der. Ialfald er der noget besynderligt i dens og den foregaaende Arts Udbredning, saaledes som vi hidtil kjende den; thi *C. wiedii* forekommer saavel Öst som Vest for den Deel af Brasilien, over hvilken *C. ochrocephala* er udbredt, nemlig Provindserne Rio de Janeiro, São Paulo og Minas, men er, som man vil see, ikke fundet i disse mellemliggende Egne.

368 (173). **Vireosylvia agilis** (Licht.).

Den 30te September 1847 fik jeg en Hun af denne Fugl i Omegnen af Lagoa Santa, men har ikke senere truffet den igjen i disse Egne; Lund har heller ikke iagttaget den der, men derimod skudt den baade ved Rio de Janeiro og i Nærheden af den lille By Aldea da Pedra ved Parahybafloden.

Den Hun, jeg fik, havde Frökorn i Maven, og det Samme var Tilfældet med en Hun, som Dr. Lund skjöd i Omegnen af Rio den 29de October 1826; men rimeligviis udgjöre Insekter dog den væsentligste Deel af dens Næring. Hos en den 18de August ved Rio de Janeiro skudt Hun fandt Lund Sædstokkene allerede overordentlig store.

Familia: *Hirundinidæ.*

369 (174). **Cotyle ruficollis** (Vieill.).

En almindelig Fugl i de indre Campos og navnlig ogsaa i Omegnen af Lagoa Santa; den er imidlertid ikke indskrænket til disse Egne, men er ligesaa hyppig i de Öst for Serra do Espinhaço liggende Skovegne, hvor allerede Prindsen af Wied fandt den, og hvor fremdeles baade Dr. Lund og jeg selv have

---

*) Beitr. z. Naturgesch. v. Brasil. III Bd. 2. S. 1019.

truffet den i Parahyba-Dalen. Burmeister synes kun at have iagttaget den i Camposegnene*). Hos et Exemplar, som Lund har skudt den 16de Februar 1834 ved Hytú i São Paulo, og som baade ved sin ringere Störrelse (den foldede Vinge er kun 98^{mm} istedetfor 115^{mm}) og ved de rustfarvede Rande om Vingens Dækfjær röber at være en yngre Fugl, mangle de længste af Halens underste Dækfjær ganske de mörke Spidser, som de have hos begge Kjön af den gamle Fugl. Et med denne unge Fugl ganske overeensstemmende Exemplar har Museet faaet fra Venezuela, hvorfra den, saavidt jeg veed, ikke tidligere er anfört, og denne Art udbreder sig altsaa fra Sydbrasilien op til Sydamerikas Nordkyst.

370 (175). **Petrochelidon albiventris** (Bodd.).

Denne smukke Svale er rigtignok hyppigst i Urskovegnene langs Östkysten, hvor baade Dr. Lund og jeg selv gjentagne Gange have havt Leilighed til at iagttage den ved Parahybaflodens Bredder, enten siddende paa törre Grene og Træstöd, som helde ud over Floden, eller jagende frem og tilbage hen over Vandfladen; men den er dog ikke indskrænket til Urskovlandet, den forekommer ogsaa i Campos. Vel er den der undgaaet min Opmærksomhed, men jeg seer af Lunds Optegnelser, at han ofte har truffet den i Provindsen São Paulos Campsstrækninger i Maanederne Februar og Marts, og fremdeles ogsaa ved Byen Paracatú i den vestlige Deel af Minas i September. Han har rigtignok ikke sendt Museet Exemplarer fra nogen af disse 2 Lokaliteter, men da der foreligger rigtigt bestemte Exemplarer, som han har skudt ved Parahyba, og som vidne om, at Fuglen var ham velbekjendt, behöver man ikke at frygte, at der skulde være en Forvexling med en anden Art tilstede.

---

*) Syst. Uebers. 3ter Th. S. 145.

371 (176). **Petrochelidon leucorrhoea** (Vieill.).

I sin „systematische Uebersicht“ omtaler Professor Burmeister denne Art kun i en Anmærkning som en for den brasilianske Fauna fremmed Fugl; heri feiler han dog; den er ganske almindelig i Omegnen af Lagoa Santa, og Lund bemærker i sine Notitser om den, at han fra Byen Franca i Provindsen São Paulo har truffet den i alle Campos paa hele sin Reiseroute gjennem det sydvestlige Hjörne af Goyaz og den vestlige Deel af Minas Geraes til Lagoa Santa.

372 (177). **Atticora fucata** (Temm.).

Denne Art har en betydelig större Udbredning end man hidtil antog. At den forekommer i den sydlige Deel af Provindsen São Paulo vidste man allerede fra v. Pelzelns Beretning om de af Natterer paa hans Reiser i Brasilien samlede Fugle*), men den udbreder sig fremdeles gjennem alle Camposegnene i São Paulo og Minas, hvor Dr. Lund har skudt den ved Byen Franca den 3die Juli 1834, ved Paracatú samme Aar den 4de September og ved Lagoa Santa den 12te Marts 1836. Ja! den synes endog at udbrede sig Nord paa gjennem hele Sydamerika; thi Museet har i en Sending af Fugleskind fra Venezuela modtaget en Svale, som jeg ikke formaaer at skjelne fra de Exemplarer af denne Art, som Dr. Lund har indsendt fra Minas.

Paa de foreliggende Exemplarer er Issen ikke reen og ublandet ruströd, saaledes som det er fremstillet paa Temmincks Afbildning**); men Issefjærene ere sortebrune med brede ruströde Rande, ganske saaledes som Burmeister angiver i sin Oversigt over La Plata-Landets Dyr***). De Exemplarer, som Lund har sendt, vise imidlertid nogen Forskjel i denne Henseende;

---

*) Pelzeln, A. v., zur Ornithologie Brasiliens. 1ste Abth. Wien, 1868. S. 18.

**) Planches coloriées, pl. 161, fig. 1.

***) Burmeister, H., Reise durch die La Plata Staaten. Halle 1851. Zweiter Band. S. 478.

den ruströde Farve paa Issen er snart lidt mere, snart lidt mindre fremherskende, og det forekommer mig ikke usandsynligt, at meget gamle Fugle kunne have det Udseende, som Temmincks Figur viser. Forplantningsdygtig er Fuglen imidlertid i ethvert Tilfælde allerede medens den har den plettede Isse, thi paa det ved Paracatú skudte Exemplar, en Han, fandt Lund Kjönsredskaberne stærkt udviklede. Er rimeligviis Standfugl.

373 (178). **Atticora cyanoleuca** (Vieill.).

Ikke mindre hyppig i Camposegnene end i Skovegnene og den almindeligste af alle Svalerne i Minas, hvor den holder sig til Husene ligesom vor Huussvale og bygger Rede under Tagskjæget, dog ikke af Jord, men blot af vissent Græs og Fjær.

Hos en ung Fugl, skudt ved Lagoa Santa den 12te Januar 1836 og neppe mere end et Par Maaneder gammel, er Ryggen sortebruun næsten uden Spor til den blaa Metalglands, Struben og Halsen have et lyst brunligguult Anströg, og Halen er endnu ikke klöftet.

374 (179). **Progne domestica** (Vieill.).

L'hirondelle domestique, Azara, Don Felix de, Voyages dans l'Amérique méridionale, Tome quatr., S. 96, Nr. CCC.

Hirundo domestica, Vieill., Nouv. Dict. d'hist. nat. XIV, Paris 1817, p. 521; — Encyclop. Méth. II, 1823, S. 527.

Progne dominicensis, Burm., Syst. Uebers. d. Th. Bras. III, S. 141 (excl. synon.).

Progne domestica, Burm., Reise d. d. La Plata Staaten, II, S. 477 (partim).

Den Svale, som jeg her henförer til den ovennævnte af Azara opdagede Art, er almindelig i de indre Camposegne og tillige, saavidt min Erfaring gaaer, den eneste af de omkring *Progne subis* (Lin.) sig grupperende Arter, som forekommer i disse Egne. Jeg deler ganske Professor Bairds Me-

ning om denne Art*) og maa höilig betvivle, at den nogensinde med Alderen skulde faae en eensfarvet violetagtig blaa Dragt; noget saaledes farvet Individ har jeg aldrig seet i Camposegnene, skjöndt jeg dog har havt mange Exemplarer af denne Svale i mine Hænder, og heller ikke Lund har, efter hans indsendte Samlinger og hans Optegnelser at dömme, truffet noget saadant. Blandt elleve Exemplarer, som jeg har liggende for mig, er der nogle, hos hvilke Ryggens Farve er saa særdeles skjön og reen, at det er vanskeligt at troe, at Fuglen ikke skulde være udfarvet; men selv hos disse ere Fjærene paa Struben og Forhalsen brunliggraae med lidt lysere Rande, medens Brystet, Bugen og Halens underste Dækfjær ere ganske hvide, idet selv Fjærskafterne paa disse Steder have mistet den mörke Farve, som de have hos den unge Fugl, og der er paa hele Undersiden ikke saa meget som en eneste blaa Fjær at finde blandt de övrige, som kunde varsle om en senere forskjellig Dragt; endelig bör det ikke lades uomtalt, at det under alle Omstændigheder er vist, at Fuglen regelmæssig yngler i den ovenfor beskrevne Dragt; thi jeg har mange Gange i Midten af October fundet Kjönsorganerne fuldt udviklede hos begge Kjön. At det er denne Art, som Burmeister i sin Syst. Uebers. har beskrevet under Navn af *Progne dominicensis*, kan der ifölge hans gode og nöiagtige Beskrivelse ingen Tvivl være om; derimod er det vanskeligt at forstaae, hvorledes han har kunnet troe, at hans Fugl virkelig var den ovennævnte, for förste Gang af Brisson (Ornith. II, 493) beskrevne Svale, da hans egen Artsdiagnose staaer i den bestemteste Modstrid til Brissons Beskrivelse af sin *Hirundo dominicensis*. Denne sidstnævnte Art har Museet ved Hr. Apotheker Riises Velvillie modtaget fra Öen Portorico saavel i den unge som i den gamle Fugls Dragt. De gamle Fugle svare, som mig synes, ganske til den Beskrivelse, Brisson har givet af den (fra St. Domingo) til Reaumurs Museum sendte Fugl,

*) Review of American Birds in the Museum of the Smithsonian Institution. P. I. S. 282.

og kunne paa Grund af deres staalblaae Strube, Hals og Bryst og deres ligesaa farvede Hypochondrier ikke let forvexles med den brasilianske Fugl, skjöndt de dele den hvide Crissum og Bug-Midte med denne. Men ogsaa den unge Fugl af begge Arter kan, som det synes mig, let adskilles derved, at Struben, Forhalsen og Brystet hos *P. dominicensis* have en mere mörkebrungraa Farve end hos *P. domestica*, hvortil endnu kommer, at man hos den förste hyppigt finder enkelte staalblaae Fjær allerede voxende frem mellem de bruungraae; men navnlig frembyder dog Næbet et godt Skjelnemærke, da det er större og ved sit Udspring fra Panden betydeligt bredere hos den vestindiske end hos den brasilianske Art.

375 (180). **Progne tapera** (L.).

En almindelig, men dog ikke særdeles hyppig Fugl i Camposegnene i Minas Geraes, hvor man kan see den til alle Aarets Tider. I Midten af October begynder dens Yngletid.

Familia: *Mniotiltidæ*.

376 (181). **Myiothlypis flaveolus** Baird.

Jeg optager denne Fugl efter v. Pelzeln, som beretter, at Natterer har truffet den ved Porto de Parana i det sydvestlige Hjörne af Minas*).

377 (182). **Basileuterus stragulatus** (Licht.)

optages ligeledes her paa Grund af, at Natterer har skudt den ved Porto de Parana**). Lund har ligesaa lidt som jeg iagttaget den i Minas, men har derimod truffet den ganske almindelig i Omegnen af Neu Freiburg, hvor den fortrinsviis op-

*) v. Pelzeln, zur Ornith. Bras. II Abth. S. 72.
**) l. c.

holdt sig ved Bredden af Smaabække i de derværende Skove. Han har skudt den der i Maanederne April, Mai, Juni og Juli.

378 (183). **Basileuterus hypoleucus** Cab.

Lund har den 13de Juni 1837 skudt en Han ud af en lille Flok, som han traf i en Capão i Omegnen af Lagoa Santa, og to Dage derefter skudt en Hun, som hoppede eensom om i en anden lille Skov der i Nærheden.

Ifölge hans Optegnelser er Iris sort, Födderne smudsig voxgule hos den levende Fugl.

379 (184). **Basileuterus vermivorus** (Vieill.).

Lund har skudt et enkelt Exemplar ved Byen Uberaba den 2den August 1834.

380 (185). **Trichas velata** (Vieill.),

Brasil. Gaturama de breijo, Banana madura,

er udbredt overalt i Camposegnene og meget almindelig. Jeg har hjembragt to Hanner, skudte i Omegnen af Sete Lagoas den 25de August 1855, og desuden oftere i Lagoa Santa erholdt Exemplarer, som jeg ikke har opbevaret. Lund har hjemsendt fire Stykker, af hvilke et er skudt ved Uberaba den 1ste August 1834; de tre andre ere alle fra Omegnen af Lagoa Santa og skudte den 5te Juni 1836, den 10de April og den 10de October 1837.

Den opholder sig gjerne, men paa ingen Maade udelukkende, paa sumpige Steder.

381 (186). **Parula pitiayumi** (Vieill.)

maa vistnok ansees for en sjelden Fugl i Camposegnene; i Omegnen af Lagoa Santa veed jeg ikke, at den er truffet, men Dr. Lund har skudt et Exemplar ved Byen Uberaba den 2den August 1834.

382 (187). **Hylophilus poecilotis** Temm.

Forekommer, men just ikke hyppigt, i Camposegnene; Lund har skudt en Han ved Lagoa Santa den 31te October 1835, og sammesteds har jeg faaet et Exemplar, hvis Kjön ikke kunde erkjendes, den 4de August 1847. Lund har fremdeles skudt Fuglen i São Paulo ved Hytú den 12te Marts og ved São Bento de Araraquara den 13de Mai 1834, og i Provindsen Rio de Janeiro ved Byen Macahé den 14de April 1828.

Iris brunliggrön, Næbet rödligbruunt, Födderne graae.

I Maven Insekter.

Familia: *Motacillidæ.*

383 (188). **Anthus chii** (Vieill.).

Lund har den 18de September 1834 skudt den ikke langt fra Paracatú ved et Sted, Lagoa dos Porcos kaldet, og jeg har selv i 1851 faaet et Exemplar i Omegnen af Sete Lagoas. Begge Exemplarer stemme nöiagtigt overeens med andre, som ere samlede i Provindsen Rio de Janeiro.

Familia: *Troglodytidæ.*

384 (189). **Troglodytes platensis** Pr. Max.

Brasil. Gerarichó.

Er ligesaa almindelig i Camposegnene som i Urskovegnene langs Kysten og udbreder sig ifölge Natterers Iagttagelser endnu meget længere Vest paa, heelt ind i Provindsen Mato Grosso*). Ved Lagoa Santa er den hyppigt at træffe, saavel i Haverne i Byen, som i Buskene mellem Sivene langs Söens Bred.

Dr. Lund har hjemsendt et Exemplar uden Kjönsangivelse, skudt ved Curvelo i September 1834, og en Hun skudt ved

---

*) v. Pelzeln, zur Ornithol. Brasil. 1ste Abth. S. 48.

Lagoa Santa den 29de October 1836, hos hvilken Æggestokken, trods Aarstiden, endnu var ganske uudviklet, og som derfor formodentlig var en ung Fugl. Selv har jeg faaet en Hun sammesteds den 18de September 1847, hos hvilken Æggestokken var begyndt at svulne. Ogsaa fra Omegnen af Neu Freiburg har Lund indsendt den.

Det er en tillidsfuld lille Fugl, som gjerne bygger Rede i Nærheden af Huse; Lund anförer i sine Optegnelser, at han en Gang i April Maaned 1826 har seet den bygge Rede inde i et Huus i Omegnen af Rio, hvor han selv boede. Til Plads for sin Rede havde den valgt en Hatteæske, som stod i et Værelse, der vel ikke var stadigt beboet, men hvor Husets Eier dog næsten daglig kom.

285 (190). **Cistothorus interscapularis** (v. Nordm.).

Der forekommer i Camposegnene i Minas en lille Gjærdesmutte, paa hvilken Beskrivelsen af *C. interscapularis* i enhver Henseende passer; navnlig er den bageste Deel af Ryggen og Gumpen eensfarvet rustguul, og kun selve Halens Dækfjær forsynede med mörke Tværbaand, saaledes som det netop siges at være Tilfældet hos denne Art; medens Gumpen skal være tværbaandet hos den nærstaaende *C. polyglottus*, Azaras *Todo voz*, som jeg ikke har havt Leilighed til selv at see*). Under den Forudsætning derfor, at *C. interscapularis* og *C. polyglottus* virkelig, saaledes som det almindelig antages, ere to forskjellige Arter, tager jeg ikke i Betænkning at henföre min Fugl til den förste, skjøndt andre Reisende ikke synes at have iagttaget den i det indre Brasilien, og navnlig hverken Natterer eller Burmeister have truffet den paa deres Reiser.

Den er neppe sjelden i de her omtalte Camposegne; Lund har skudt tvende Hanner ved Curvelo den 20de October 1834

*) Voyages d. l'Amér. mér. par D. Felix de Azara, publiés par C. Walckenaër, T. 3, S. 327. — Tabl. encyclop. et méthod. Ornithol. p. Vieillot. Sec. Partie, S. 629.

og en tredie Han ved Lagoa Santa den 24de April 1837; endelig har han hjemsendt et fjerde Exemplar, om hvilket der ikke foreligger nærmere Angivelser, men som under alle Omstændigheder ogsaa er skudt i de her omtalte Egne.

386 (191). **Cistothorus polyglottus** (Vieill.).

Jeg optager denne Art, som hverken Lund eller jeg har truffet, efter Burmeister, der siger, at den har hjemme i Campoerne i det indre Brasilien*), og har saameget mindre Betænkelighed ved at gjöre det, som Natterer har truffet den flere Steder i Camposegnene i São Paulo ikke langt fra Provindsen Minas's Grændser**).

Familia: *Turdidæ*.

387 (192). **Mimus saturninus** (Licht.).

Brasil. Gallo do Campo, Sabiá do Campo.

Denne Art er den eneste af Slægten, som forekommer i de her omtalte Egne, men til Gjengjæld er den overalt der en meget almindelig og for Cerraderne meget charakteristisk Fugl, som fra Minas af udbreder sig over alle Camposegnene længere Vest paa i Provindserne Goyaz og Mato Grosso, hvor Natterer har iagttaget den. Man seer den gjerne parviis eller i smaa Selskaber paa fire til sex Stykker, at flyve fra det ene Campostræ til det andet eller at hoppe om paa Jorden.

I den förste Halvdeel af Regntiden (fra October til December) hörer man Hannens stærke, flöitende, ret smukke Sang; men den forstaaer desuden efter Brasilianernes Sigende mesterligt at efterligne mange andre Fugles Stemmer.

Iris er svovlguul, Næbet sort med Undtagelse af en lys

*) Syst. Uebers. d. Thiere Brasil. 3ter Theil. S. 136.
**) v. Pelzeln, zur Ornithol. Brasil. 1ste Abth. S. 48.

hvidagtig Plet ved Roden af Undernæbet; Födderne ere sorte paa Forsiden, graae paa Bagsiden.

I dens Maye har jeg kun fundet Levninger af Insekter.

388 (194). **Turdus flavipes** Vieill.

De Egne, med hvis Fuglefauna vi her have at gjöre, synes at danne Grændsen for denne Arts Udbredning i vestlig Retning; idetmindste har Natterer ikke truffet den i Mato Grosso og Goyaz, og allerede ved Lagoa Santa er den sjelden. Jeg har selv ikke seet den der, men Lund har den 4de August 1838 faaet en Han, som var flöiet imod et af Husene i Byen og havde slaaet sig ihjel paa Stedet. Sædstokkenes Udseende viste, at Forplantningstiden endnu ikke var nær forhaanden, og det Samme var Tilfældet hos en anden Han, som han under sit förste Ophold i Brasilien skjöd i Omegnen af Neu Freiburg den 23de Mai 1827. Den er en ægte Skovfugl og udmærker sig ifölge Lunds Angivelse ved sin meget smukke Sang.

Blandt de Fugle, som Lund samlede paa sin Reise gjennem São Paulo og en Deel af Goyaz og Minas i Aarene 1833 og 1834 findes en ganske ung Han af denne Art, uheldigviis uden Oplysning om, hvor og paa hvilken Tid af Aaret den er skudt. Den bærer endnu sin Rededragt, men dens Haandsvingfjær ere heelt udvoxede, og Styrerne have paa det nærmeste naaet deres fulde Længde; paa Bagsiden af Halsen ere enkelte Blodfjær netop i Frembrud og vise, at Fældingen er nær forestaaende. Den kan maaskee fortjene en kort Omtale, da Fuglen ikke synes at være tidligere beskreven i denne Dragt. Oversiden af Hovedet har en mat graasort Farve; Ryggen er graa med et svagt olivenfarvet Anströg, men paa dens forreste Deel have de enkelte Fjær mörke Bagrande og meget smalle rustgule Skaftstreger, som dog ganske forsvinde henad mod Gumpen; fremdeles ere alle Vingernes smaa og store Dækfjær i Spidsen forsynede med en lille trekantet rustfarvet Plet. Haandsvingfjærene og Styrerne ere sorte som hos den gamle Fugl. Paa hele Undersiden af Kroppen have Fjærene

sorte Rande og umiddelbart foran disse et blegt rustguult Tværbaand, hvorved der fremkommer en noget uregelmæssig baandet Tegning. Næbet er bruunt; Födderne bruungule.

Om denne Art har noget særligt Navn i Provindsen Minas, maa jeg lade uafgjort; men i Provindsen São Paulo, hvor Lund traf den ved Mugý das Cruzes i November 1833, har han hört den benævne med det samme Navn Sabiá-una, som den ifölge Spix bærer i Omegnen af Rio de Janeiro, og som ogsaa Natterer anförer for den.

189 (194). **Turdus leucomelas** Vieill.

Brasil. Sabiá.

Denne Drossel, som let kan skjelnes fra de övrige mere eller mindre lignende Arter i de samme Egne derved, at Næbet hos den udvoxne Fugl er guult, og at Vingens underste Dækfjær have en meget bleg rustguul Farve, vælger især mere eller mindre tætte Cerrader i Nærheden af beboede Steder til Opholdssted; selv i Byhaverne er den hyppigt at træffe. Den er meget almindelig, Lund har engang i fire Dage (fra den 6te til den 9de Sept. 1841) skudt 15 Stykker i den nærmeste Omegn af Lagoa Santa, og jeg har ogsaa selv faaet mange Exemplarer der.

I Begyndelsen af September finder man Hannens Sædstokke allerede temmelig store.

Den synes at foretrække Bær for Insekter, navnlig holder den meget af Copahyba-Træernes*) Bær, med hvilke jeg ofte har fundet dens Mave fyldt, navnlig i September Maaned.

I Anledning af, at de Herrer Sclater og Salvin med Rette undre sig over**), at d'Orbigny kan have antaget denne Art for Hunnen til den saa aldeles forskjellige *T. rufiventris*, skal jeg som en Slags Forklaring anföre, at han muligviis uden selvstændig Undersögelse har fulgt en Folkemening i de Egne, hvor

*) Copaifera sp?

**) Exotic Ornithology, Part X, London 1869, S. 143.

han har reist. Ialfald er det ikke sjeldent, at man blandt Beboerne i Omegnen af Lagoa Santa möder den forunderlige Mening, at nærværende Fugl er Hunnen til Sabiá piranga (*Turdus rufiventris*); jeg har forgjæves sögt at komme efter, hvad der kan have givet Anledning til den.

390 (195). **Turdus fumigatus** Licht.

Brasil. Sabiá.

Denne Art ligner den foregaaende en heel Deel, men adskiller sig ved sit hornbrune Næb og derved, at Vingens underste Dækfjær ere levende ruströde, og at Haandsvingfjærene langs Inderfanen ere kantede med samme Farve; den opholder sig paa de samme Steder, som forrige, men er maaskee ikke fuldt saa hyppig.

Sædvanligt henförer man Prindsen af Wieds *Turdus ferrugineus**) til denne Art, og Burmeister mener navnlig, at Lichtenstein kun har havt unge Fugle for sig, og at *T. fumigatus* kun er den unge *T. ferrugineus*. Det forekommer mig dog, at der kan indvendes Adskilligt mod denne Opfatning. Skjöndt jeg har seet mange Exemplarer af *T. fumigatus* fra de her omtalte Egne, har jeg dog aldrig der truffet nogen Drossel, paa hvilken Prindsen af Wieds Beskrivelse af hans *T. ferrugineus* kunde siges at passe, og der er under alle Omstændigheder ingen Tvivl om, at Fuglen forplanter sig i den Dragt, hvori Lichtenstein beskriver den**). Naar Burmeister fremdeles först fremhæver, at „den unge Fugl“ (altsaa den, der efter hans Mening skulde være *Turdus fumigatus* Licht.) mangler de ruströde Kanter paa Haandsvingfjærenes Inderfane, og dernæst bemærker, at Lichtenstein kun har beskrevet unge Fugle, saa maa han rimeligviis have overseet, at det i dennes Diagnose udtrykkelig hedder: „*remigibus primariis intus ferrugineis marginatis*“.

---

*) Beiträge z. Naturgesch. v. Bras. III Bd. 2 Abth. S. 650.
**) Verz. d. Doubl. etc. c. S. 38.

Men at erklære en Fugl, der mangler denne meget væsentlige Charakteer, for den samme som den, Lichtenstein har havt for sig, gaaer dog under alle Omstændigheder neppe an; jeg skal ikke pröve at gjætte paa, hvad for en Art det kan være, som Burmeister har havt for sig, og som han gjör til den unge *T. ferrugineus*; men saameget synes ialfald at maatte staae fast, at hvis den Fugl, som Burmeister paa det anförte Sted anseer for denne, mangler de ruströde Kanter paa Haandsvingfjærene, kan den ikke være Lichtensteins *T. fumigatus*, og hvis den virkelig er en ung *Terdus ferrugineus* Pr. Max., saa kan denne Art heller ikke være den samme som Lichtensteins *T. fumigatus*.

391 (196). **Turdus crotopezus** Licht.

Brasil. Sabiá da lapa.

Jeg har ikke selv truffet denne Drossel, men ifölge Lunds Optegnelser forekommer den dog i de her omtalte Egne, skjöndt ikke saa hyppigt som de tvende foregaaende, fra hvilke den ogsaa afviger i Levemaade, idet den opholder sig i Skovene og skyer de aabne Campos og beboede Steder. I de Egne, hvor der findes mange Kalksteensklipper, der som bekjendt i Reglen omgives af og tildeels ere bevoxede med tæt Skov, mener Lund at have iagttaget, at den gjerne bygger Rede i Huller i de steile Klippevægge eller i det tætte Krat hvormed Klipperne ere bevoxede, og det er dens Forkjærlighed for dette Opholdssted, der har givet Anledning til det Navn, den bærer i disse Egne, nemlig Huledrossel.

392 (197). **Turdus albicollis** Vieill.

Hverken Lund eller jeg har truffet denne Art i nogen af de Dele af Brasilien, hvor vi have været; men da Burmeister beretter, at hans Sön skjöd et Exemplar ved Lagoa Santa, me-

dens han opholdt sig i denne By*), vil jeg ikke her forbigaae den. Imidlertid tör dens Forekomst dog neppe ansees for at være sat udenfor al Tvivl ved denne Angivelse; thi der er Adskilligt i Burmeisters Beskrivelse (saaledes navnlig hans Angivelse, at Halen har et skifergraat Anströg), som forekommer mig snarere at passe paa *Turdus crotopezus* end paa nærværende Art. En Forvexling med den foregaaende Art kunde derfor muligviis have fundet Sted, og den vilde være meget undskyldelig, deels fordi de brasilienske Drosler, dengang Burmeister skrev, vare mindre vel kjendte end nu, efter at de Herrer Sclater og Salvin i deres prægtige „Exotic Ornithology" have bidraget saa væsentligt til en rigtigere Forstaaelse af dem, og deels fordi Burmeister dengang netop antog Lichtensteins *Turdus crotopezus* for den samme Fugl som *T. leucomelas* Vieill., og det derfor laa ham fjernere at tænke paa den ved Bestemmelsen af den Drossel, som hans Sön havde skudt.

393 (198). **Turdus rufiventris** Vieill.

Brasil. Sabiá, Sabiá-piranga, Sabiá das laranjeiras.

Denne Art har en meget stor Udbredning, der strækker sig over hele Mellem- og Sydbrasilien lige fra Kystlandets Urskove til langt ind i Mato Grosso, hvor Natterer har truffet den**); og den forekommer fremdeles udenfor Brasiliens Grændser i Paraguay og heelt ned til La Platafloden.

I de Egne, med hvis Fugle vi her særlig beskjæftige os, er den vistnok den aller almindeligste Art, og der fuldkommen ligesaa hyppig som i Urskovlandet. Den opholder sig i Camposegnene end ikke fortrinsviis i de derværende Skove, men foretrækker afvexlende aabne og kratbevoxede Egne og beboede Steder og besöger meget hyppigt Haverne i Smaabyerne.

Den har en ret smuk Sang, som bestaaer af vemodige flöi-

*) Syst. Uebers. d. Th. Brasil. 3te Th., S. 125.
**) Pelzeln, A. v., zur Ornithol. Bras., 2te Abth., S. 94.

tende Toner, og som den lader höre fra September til December; den synger mere eller mindre til enhver Tid paa Dagen, men det er dog navnlig henimod Solnedgang at den stadigst lader sin stærke, vidttonende Stemme höre.

Ligesom de övrige brasilianske Arter af denne Slægt spiser den foruden Insekter og Orme ogsaa Bær og Frugter i stor Mængde, især söger den begjærlig efter Frugterne af Aroeira-Træet (*Schinus sp.?*). For sin Sangs Skyld holdes den gjerne i Buur og fodres da hovedsagelig med Bananer, Guaver, Oranger og Riis.

Tillæg og Rettelser.

71 (8). **Peristera rufaxilla** (Rich. & Bern.). Den under dette Navn omtalte Due er for nyligt i Hr. v. Pelzelns Værk: „Zur Ornithologie Brasiliens" oplyst at være en særegen Art **Peristera ochroptera** (Natt.), som i Syd-Brasilien træder i Stedet for den ægte *P. rufaxilla*, der tilhörer Amazondalen og Guiana.

131 (22). **Chrysoptilus melanochlorus** (Gmel.). Den Spætte fra de her omtalte Egne, som jeg ligesom de fleste tidligere Forfattere har antaget for den ovennævnte Gmelinske Art, er ikke denne, men den meget nærstaaende **Chrysoptilus chlorozostus** (Wglr.). Jeg har ikke havt Leilighed til at sammenligne den med den ægte *C. melanochlorus*, men jeg skal bemærke, at ialfald een af de Forskjelligheder, som man har fremhævet mellem Waglers og Gmelins Art, den nemlig, at den fjerde Styrer skal være plettet hos den förste og derimod eensfarvet sort hos *C. melanochlorus*, efter min Erfaring ikke holder Stik. Det er slet ikke sjeldent i de her omtalte Egne at træffe Individer af *C. chlorozostus*, hos hvilke den omtalte Styrer er eensfarvet sort ganske som hos *C. me-*

lanochlorus, medens den hos Fleertallet er forsynet med Tværpletter, som iövrigt kunne vexle lidt i Antal og Störrelse.

146 (47). **Piaya cayana** (Lin.). Den under dette Navn anförte Fugl er den, som Gambel har skilt fra Linnés Art under Navn af **Piaya macrura.** Om imidlertid alle de forskjellige, med *P. cayana* nærbeslægtede Arter, som man i de senere Aar har opstillet, ville vise sig holdbare, naar de blive nærmere studerede i Naturen selv, er vist meget tvivlsom. Dr. Cabanis, som ikke blot har antaget alle de af hans Forgjængere opstillede Arter, men som endog er tilböielig til endnu at foröge deres Tal, maa indrömme, at det undertiden ikke kan afgjöres, hvilken Art man har for sig, med mindre man tillige veed, hvorfra den foreliggende Fugl er (see: Journal f. Ornithol. f. 1862, S. 169). En slig Bekjendelse synes rigtignok ikke at love Meget for disse Arters Fremtid.

Hvad den over Syd-Brasilien udbredte *P. macrura* særligt angaaer, da troer jeg, at man enten maa indrömme, at det fra Halens Farve hentede Særkjende ikke er ganske paalideligt, eller ogsaa atter dele den i to Arter. Thi medens Halefjærene rigtignok ere sortladne paa Undersiden hos de Exemplarer, jeg har hjembragt fra Minas, falder Farven paa dette Sted stærkt i det Rödbrune hos et Par Exemplarer, som Dr. Lund har skudt i Omegnen af Rio de Janeiro, skjöndt de forresten i Farve og Störrelse stemme nöiagtigt med de övrige sydbrasilianske Exemplarer. Et Exemplar, som Museet har faaet fra den östlige Deel af Peru, ligner i alle andre Henseender de sydbrasilianske, men staaer, hvad Farven paa Undersiden af Halen angaaer, midt imellem de ovennævnte Exemplarer fra Rio de Janeiro og dem fra Camposegnene.

197 (2). **Chasmarhynchus nudicollis** (Vieill.). Mellem denne Fugl og Nr. 198 skal indskydes **Chiromachæris gutturosa** (Desm.), som ved en Uagtsomhed er bleven udeladt. Den synes vel

ikke at forekomme hyppigt i de her omtalte Egne, men er dog nogle Gange skudt i Omegnen af Lagoa Santa og Sete Lagoas, og Museet besidder et Skelet af den fra den förstnævnte By.

211 (16). **Myiarchus ferox** (Gmel.). Da jeg nedskrev mine Bemærkninger om denne Fugl, var jeg ikke opmærksom paa, at Sclater og Salvin i et Arbeide over Fuglene i Venezuela, som findes i „The Proceed. of the Zool. Soc.“ for 1868, havde fremsat den Mening, at den brasilianske *Myiarchus* med brede ruströde Rande langs Styrernes Inderfane, som Burmeister har antaget for Hannen til *M. ferox*, og som von Pelzeln anseer for en Aldersdragt af samme Fugl, i Virkeligheden er en fra denne aldeles forskjellig Art, som de i deres nysnævnte Arbeide have beskrevet under Navn af *M. erythrocercus*. Jeg skal derfor her föie et Par Ord til mine tidligere Yttringer. Det er muligt, at Sclater og Salvin have Ret; men hvis saa er, gives der rimeligviis i Brasilien ikke blot een, men to *Myiarchus*-Arter med brede ruströde Kanter paa Styrerne; thi den saaledes tegnede Fugl, som jeg har truffet i dette Land, og som jeg antog og endnu stedse er tilböielig til at antage for den selvsamme Fugl som den, Burmeister og v. Pelzeln have havt for sig, maa jeg ansee for forskjellig fra den mig velbekjendte *M. erythrocercus*. Den afviger fra denne derved, at den yderste Styrer ganske mangler den ruströde Kant, og at denne Kant selv paa den næstyderste Styrer ikke naaer heelt hen til Enden af Fjæren, men forsvinder omtrent en halv Tomme foran denne. Om nu den *Myiarchus* med rödkantede Styrere, som jeg har truffet i Syd-Brasilien, er en Aldersdragt af *M. ferox**) eller en egen Art, kan være tvivlsomt. Jeg formaaer ikke at finde andre Afvigelser end netop Forskjellen i

*) Det er vel neppe fornödent at bemærke, at jeg ligesom Hr. v. Pelzeln ikke anseer den sydlige Form af *M. ferox* (den saakaldte *M. Swainsonii*) for artsforskjellig fra den nordlige.

Halens Farve; men ved gjentagen Overveielse forekommer det mig dog at være nok saa rimeligt, at denne antyder en Artsforskjel, som at den skulde være enFölge af Alderen; til en sikker Afgjörelse ere dog yderligere Undersögelser i Landet selv nödvendige, og jeg skal derfor forelöbigt ikke give den formeentlige nye Art noget Navn. Jeg skal endnu tilföie, at de faa foreliggende Exemplarer med rödkantede Styrere ere fra Provindsen Rio de Janeiro; fra Camposegnene har jeg ingen medbragt, og jeg mindes heller ikke at have seet saadanne der.

Tab. VIII.

Fig. 1. *Elainea Lundii* Rhdt.

Fig. 2. *Myiopatis superciliaris* (Lund).

Rettelser.

S. 11, L. 14 f. o., nogle de læs: nogle af de.
S. 17, L. 14 f. o., *macgellanica* læs: *magellanica*.
S. 21, L. 10 f. n., Næbbet læs: Næbet.
S. 21, L. 9 f. n., Næbbet læs: Næbet.
S. 25, L. 10 f. o., brun læs: bruun.
S. 25, L. 10 f. o., Næbbet læs: Næbet.
S. 25, L. 11 f. o., Overnæbbet læs: Overnæbet.
S. 25, L. 12 f. o., Undernæbbet læs: Undernæbet.
S. 46, L. 16 f. o., October læs: October 1855.
S. 57, L. 8 f. n., Campinos læs: Campinas.
S. 102, i Noten, Pelseln læs: Pelzeln.
S. 114, L. 10 f. n., efter 1836 indskydes: ved Lagoa Santa.

2
1

